

ROIHUVUOREN KIRKON YMPÄRISTÖ

43. KAUPUNGINOSA (HERTTONIEMI, ROIHUVUORI)

KORTTELI 43217 JA KATUALUEET

(MUODOSTUU UUSI KORTTELI 43300)

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS

Kuva: Verstas Arkkitehdit Oy

Asemakaavan selostus

Päivätty 31.10.2023
Diaarinumero HEL 2018-010154
Hankenumero 1090_5
Asemakaavakartta nro 12843

Kaavaselostuksessa esitetään kaavaratkaisun keskeinen sisältö ja suunnittelun vaiheet. Selostusta täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Asemakaavan muutos koskee:
Helsingin kaupungin
43. kaupunginosan (Herttoniemi, Roihuvuori)
korttelia 43217 ja katualueita
(muodostuu uusi kortteli 43300)

Kaavan nimi:
Roihuvuoren kirkon ympäristö

Laatija:
Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu

Vireilletulosta ilmoittaminen: 11.5.2021
Nähtävilläolo (MRL 65 §): 29.5.–27.6.2023
Kaupunkiympäristölautakunta:
Hyväksyminen: kaupunginvaltuusto
Voimaantulo:

Alueen sijainti:
Alue sijaitsee Roihuvuoressa Tulisuohtiehen, Roihuvuorentiehen, Prinssintiehen ja Kääpiöidenpolkuun rajautuvalla alueella.

Yhteyshenkilöt kaavan valmistelussa

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala

Asemakaavoitus: Laura Viljakainen, arkkitehti; Marjo Vänskä, arkkitehti; Anu Kuutti, tiimipäällikkö

Kaavapiirtäminen: Juha-Pekka Konttinen, suunnitteluavustaja

Liikenne- ja katusuunnittelu: Johanna Iivonen, liikenneinsinööri; Otto Tarnanen, liikenneinsinööri

Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu: Marko Ahola, johtava maisema-arkkitehti; Milja Halmkrona, maisema-arkkitehti

Rakennussuojelu: Sakari Mentu, arkkitehti

Nimistönsuunnittelu: Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija

Teknistoloudelliset asiat: Kaarina Laakso, tiimipäällikkö; Olli Kontkanen, diplomi-insinööri

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit: Tapio Laalo, tontti-asiamies

Rakennukset ja yleiset alueet/Tilapalvelut: Pekka Löyskä, projektinjohtaja; Sirkka-Liisa Sundvall

Rakennusvalvontapalvelut: Valtteri Suontausta, arkkitehti

Muut Helsingin kaupungin toimialat

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala: Carola Harju

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala/ kaupunginmuseo: Juha Vuorinen

Muut viranomaistahot

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY: Sini Lehtonen

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL): Aleksi Manninen

Museovirasto: Helena Taskinen, Elisa El Harouny

Hankesuunnittelu

Tilaaaja:

Helsingin seurakuntayhtymä, Helsingin kaupunki/ asemakaavoitus, Helsingin kaupunki/ Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Arkkitehtisuunnittelu:

Verstas Arkkitehdit Oy

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	5
Asemakaavan kuvaus	6
Tavoitteet	6
Mitoitus	6
Alueiden käyttötarkoitus ja korttelialueet	7
Liikenne	10
Palvelut	12
Esteettömyys	12
Maisema ja luonnonympäristö	13
Virkistys- ja viherverkosto	14
Ekologinen kestävyys	14
Suojelukohteet	15
Yhdyskuntatekninen huolto	15
Maaperän rakennettavuus, pohjarakentaminen ja pilaantuneisuuden kunnostaminen	15
Ympäristöhäiriöt	16
Pelastusturvallisuus	17
Nimistö	17
Vaikutukset ja tehtyjen selvitysten yhteenveto	18
Suunnittelun lähtökohdat	22
Suunnittelu- ja käsittelyvaiheet	23

Liitteet

1 Seurantalomake

2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

3 Kuvat ja kartat

- Sijaintikartta
- Ilmakuva
- Asemakaavakartta (A4-koossa)
- Havainnekuva
- Ote Helsingin yleiskaavasta 2016
- Ote ajantasa-asemakaavasta
- Kirkon pihasuunnitelma
- Ote kirkon lähiympäristön liikennesuunnitelmasta, 31.10.2023
- Meluselvitys, 17.4.2023
- Kuvaliite suojelukohteista

4 Viitesuunnitelma, 22.12.2022, Verstas arkkitehdit Oy

5 Rakennushistoriaselvitys, 6.4.2021, Leppänen Arkkitehdit Oy

6 Säilyneisyyskaaviot, 6.4.2021, Leppänen Arkkitehdit Oy

Luettelo muusta kaavaa koskevasta materiaalista

- Vuorovaikutusraportti
-

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Roihuvuoren keskustassa korttelia 43217 ja sekä aluetta reunustavia katualueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa asuinkerrostalojen ja uuden isomman päiväkotirakennuksen rakentamisen. Kaavamuutoksessa kirkko suojellaan ja julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueella puistokäytössä ollut alue muutetaan asemakaavassa puistoalueeksi. Korttelissa sijaitsevien kirkon sivurakennuksen ja nykyisen päiväkotirakennuksen purkaminen mahdollistetaan.

Tavoitteena on rakentaa arvokkaaseen kirkon ympäristöön soveltuvia asuinkerrostaloja sekä muodostaa kirkon ja asuinkerrostalojen väliin kirkkopihan alkuperäistä ilmettä säilyttävä omaleimainen julkinen tila. Tavoitteena on lisäksi suuremman yhdistetyn päiväkotijä avoimen leikkipuiston rakennuksen rakentaminen nykyisen nuorisotalon paikalle. Tavoitteena on myös kohentaa puistoa ja vahvistaa korttelin poikki kulkevia kävelyn ja pyöräilyn reittejä.

Kaavamuutoksessa on kerrosalaa 11 550 k-m². Uutta asuntokerrosalaa on 7 100 k-m² ja uutta liiketilakerrosalaa on 150 k-m². Uudelle päiväkodille osoitettua yleisten rakennusten kerrosalaa on 2 500 k-m², josta 1 500 k-m² on kaava-alueella uutta. Suojeltavan kirkkorakennuksen kerrosala on 1 800 k-m².

Asukasmäärän lisäys on n. 180. Asuinkerrostalojen tonttitehokkuus on keskimäärin n. 1,5.

Pysäköinti on ratkaistavissa asuinkerrostalotonteilla pihakannalaisilla pysäköintitiloilla ja yleisten rakennusten tontilla maantasopypysäköintipaikoilla. Kirkon pysäköintipaikkoja on mahdollista sijoittaa LPA-tontille sekä pihalle kaavassa osoitetuille pysäköintipaikoille.

Asuntotonttien ja yleisten rakennusten tontin väliin osoitetaan jalankululle ja polkupyöräilylle osoitettu katu Prinssinpolku, jolla myös huoltoajo on sallittu.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Roihuvuoren keskeisiin kortteleihin saadaan lisää asuntoja hyvien liikenneyhteyksien varrelle. Seurakuntayhtymän tilat saadaan vastaamaan vähentynyttä tilatarvetta, kun huonokuntoiset tilat korvautuvat asuntorakentamisella. Roihuvuoren rakennetun ympäristön suunnitteluperiaatteiden mukaisesti vahvistetaan alueen polveillen rytmittyneitä palveluja ja varaudutaan kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkon tarpeisiin.

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen lukuun ottamatta kirkon tonttia, joka on Helsingin seurakuntayhtymän omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty Helsingin seurakuntayhtymän aloitteesta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä. Kaavaehdotuksesta tehtiin 6 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat olevien asukkaiden huomioimiseen, alueen kehittämisen tapaan, kirkon näkyvyyteen kaupunkitilassa sekä korttelin täydennysrakentamisen tapaan, kirkonkellojen meluun, päiväkodin ja sen pihan kokoon, puuston ja kalliomuodostelmien säilyttämiseen, leikki- ja liikuntamahdollisuuksiin, päiväkodin saatto- ja huoltoliikenteeseen, julkisen liikenteen ratkaisuihin, alueen pysäköintiin, taksipalveluihin, alueen vanhaan infraan, kaavaehdotuksen visuaalisiin esityksiin.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat jätehuollon järjestämiseen, seurakuntasiiven tilalle tulevan rakennuksen länsijulkisivuun sekä kirkkoa ja kirkkopihaa koskeviin suojelumääräyksiin. Helen sähköverkko Oy:llä ja HSL:llä ei ollut lausuttavaa tai huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kaavaehdotukseen tehtiin muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Asemakaavan kuvaus

Tavoitteet

Kaavaratkaisun tavoitteena on rakentaa arvokkaaseen kirkon ympäristöön soveltuvia korkealaatuisia, massoitteeltaan ja julkisivujen käsittelyltään taidokkaasti suunniteltuja asuinkerrostaloja sekä muodostaa kirkon ja asuinkerrostalojen väliin omaleimainen julkinen tila. Asuinkerrostaloihin esitetään toiminnallisia viherkattoja. Kirkon ympäristössä säilytetään alkuperäisen kivetyn pihan ilme.

Tavoitteena on lisäksi suuremman yhdistetyn päiväkotijä avoimen leikkipuiston rakennuksen rakentaminen nykyisen nuorisotalon paikalle. Osa nykyisestä puistokäytössä olevasta alueesta muuttuu laajenevan päiväkodin ja avoimen leikkipuiston piha-alueiksi. Tavoitteena on kohentaa puistoa ja vahvistaa korttelin poikki kulkevia kevyenliikenteen reittejä.

Kaupunginvaltuusto on 13.10.2021 hyväksynyt uuden Kasvun paikka - Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025. Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä kestävästi huomioiden alueen erityispiirteet.

Mitoitus

Suunnittelualueen pinta-ala on 18 890 m².

Kaavamuutoksessa kerrosalaa on 11 550 k-m². Kaavaratkaisun myötä tonttien kerrosala kasvaa 7 050 k-m²:llä.

Uutta asuntokerrosalaa on 7 100 k-m² ja uutta liiketilakerrosalaa on 150 k-m². Uudelle päiväkodille osoitettua yleisten rakennusten kerrosalaa on 2 500 k-m², josta 1 500 k-m² on kaava-alueella uutta. Suojeltavan kirkkorakennuksen kerrosala on 1 800 k-m².

Purettavan seurakuntasiiven ja uuden asuinkerrostalotontin muodostamisen johdosta kaava-alueelta poistuu 700 k-m² kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten kerrosalaa. Julkisten lähipalvelurakennuksen tontin muuttaminen puistoksi poistaa rakentamatonta kerrosalaa 1 000 k-m².

Asukasmäärän lisäys on n. 180. Asuinkerrostalojen tonttitehokkuus on keskimäärin n. 1,5.

Alueiden käyttötarkoitus ja korttelialueet

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaavoitettava alue sijaitsee Roihuvuoren valtaosin 1950–1960-luvuilla kaavoitettujen asemakaavojen mukaan rakennetulla kerrostaloalueella Roihuvuorentien ja Tulisuontien risteyksessä. Alueen sijainti on keskeinen, sen länsipuolella on Roihuvuoren ostoskeskus palveluineen.

Nykyisellä kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueella (YK) on vuonna 1970 valmistunut kirkkorakennus ja matala seurakuntasiipi. Arkkitehti Lauri Silvennoisen suunnittelema punatiilinen kirkko on eri kokoisten kuusikulmaisten massojen sommitelma. Kokonaisuuteen kuuluvat myös monumentaaliset betoniportaat ja kirkon pihatasannetta rajaava muuri.

Roihuvuoren seurakuntaneuvosto on tehnyt vuonna 2016 päätöksen, jossa se on luopunut Roihuvuoren seurakuntasiiven tiloista. Tiloille ei enää ole seurakunnallista käyttöä eikä korjausmäärärahoja. Helsingin seurakuntayhtymän luottamuselimet puolsivat (2022) siiven purkamisen ja tontille tehtävän asuinrakennuksen edellyttämän kaavamuutoksen valmistelun jatkamista. Kuntotutkimuksissa on todettu mm., että ulkoseinät ovat vahvasti mikrobivaurioituneita ja vesikaton kaadot eivät enää toimi suunnitellusti.

Kirkon tontin pohjoispuolella on pysäköintialue (LP), jonka vuokrasopimuksen seurakuntayhtymä on irtisanonut v. 2022.

Suunnittelualueen itäpuolella on yleisten rakennusten korttelialue (Y). Arkkitehti Petri Blomstedtin vuonna 1986 suunnittelemassa rakennuksessa sijaitsevat Roihuvuoren leikkipuiston ja nuorisotalon tilat. Rakennus on huonokuntoinen.

Y-tontin eteläpuolella on julkisen lähipalvelurakennuksen (YL) korttelialueella sijaitseva puistokäytössä oleva alue.

Kaava-alueeseen sisältyvät myös puistoalueella sijaitseva Kääpiöidenpolku sekä osia Tulisuoventien ja Roihuvuorentien katualueista.

Asuinkerrostalojen korttelialueet (AK)

Nykyisen kirkon tontin etelä- ja itäosia muutetaan osaksi uusia asuinkerrostalojen tontteja (AK), jotka ulottuvat nykyiselle pysäköintialueelle (LP) sekä jonkin verran ympäröiville katualueille. Seurakuntasiiپی puretaan. Uudisrakennusten muodostamat uudet tontit ja rakennusoikeudet sijoittuvat sekä seurakuntayhtymän hallinnassa olevalle nykyiselle tontille että kaupungin hallinnassa oleville alueille. Asuinrakennusoikeus on yhteensä 7 100 k-m². Uudisrakennusten kerroslukumäärä vaihtelee 2–3 välillä. Pysäköinti on ratkaistu pihakansien alle tehtävillä pysäköintitiloilla. Rakennukset sijoittuvat rinteeseen, jolloin on mahdollista tehdä osittain maan alla olevia ikkunallisia yhteistiloja kellarikerrokseen. Tulisuoventien vieressä n. 1/3 rakennuksen kellarikerroksesta on kerrosalaan luettavaa tilaa. Rakennus rajaa Tulisuoventietä nelikerroksisella julkisivulla.

Asuinrakennukset on sovitettu suojeltavan kirkon ympärille niin, että päänäkyvä Roihuvuorentieltä säilyy, harkitut näkymäaukot mahdollistavat näkymiä kirkolle päälähestymissuunnista ja rakennusten korkeus säilyttää kirkon hallitsevan aseman maisematilassa.

Asuinrakennusten julkisivumateriaali on paikalla muurattua tiiltä tai muuratun tiilen päälle tehtyä rappausta. Julkisivujen tulee olla ilmeeltään yksiaineisia ja rakennukset tulee liittymäkohdissa sovitaa yhteen naapurirakennusten kanssa. Parvekkeet tulee rakentaa sisäänvedettyinä ja yhtenäistä julkisivupintaa muodostavina. Kirkon tontin itälaidalla kaikkien asuntojen tulee avautua puistoon. Tavoitteena on muodostaa rakennusten sivukäytävöillä ja niiden julkisivujen käsittelyllä kirkon pihalle yhtenäistä ja rauhallista taustaa.

Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue (YK)

Roihuvuoren kirkkoa pihapiireineen koskee kirkkolain lausuntomenettely, mutta ei kirkkolain mukainen suojelu. Asemakaavan muutoksessa kirkkorakennukselle annetaan maankäyttö- ja rakennuslain mukainen suojelumerkintä (sr-1) Rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai kaupunkikuvallisesti erityisen arvokas suojeltava rakennus. Suojelu koskee rakennuksen alkuperäisiä tai niihin verrattavia rakenteita, rakennusosia ja arvokkaita sisätiloja.

Rakennuksessa tehtävät korjaustyöt ja muutokset eivät saa heikentää sen arvoa tai hävittää sen ominaispiirteitä. Rakennusta ei saa purkaa. Kirkkolain 3 luvun 21 §:n mukainen kirkollinen rakennus. Korjaus- ja muutostöistä on pyydettävä Museoviraston lausunto.

Kirkon eduspihan kulttuurihistoriallisia arvoja tulee vaalia. Piha-alue, jota ei ole merkitty istutettavaksi alueen osaksi, tulee olla kivetty ja yhtenäinen sekä sopia kirkkopihan kokonaissommitelmaan. Istutuksia tulee täydentää puuttuvilta osin. Piha, monumentaalipiha ja tontin länsireunan muuri tulee säilyttää mahdollisimman suurelta osin ja kunnostaa niiden arvoja kunnioittavan asun mukaisesti. Kirkkopiha rinnastuu kirkkolain tarkoittamaan kirkolliseen rakennukseen. Kirkkopihaan sovelletaan, mitä kirkkolain 3 luvun 21 §:ssä todetaan kirkollisista rakennuksista. Kirkkopihaa koskevista suunnitelmista on kirkkolain 3 luvun 23 §:n mukaan pyydettävä museoviraston lausunto.

Kirkon pysäköinti sijoittuu pääosin Tulisuohtien varteen suunnitellulle pysäköintialueelle ja pysäköintipaikoista 7 sijoitetaan huoltopihan yhteyteen sekä pääovien läheisyyteen kirkon länsiseinustan puoleiselle piha-alueelle. Esteetön jalankulkureitti ja saattoajo kirkon pääoville järjestetään uudesta, Roihuvuorentielle sijoittuvasta liittymästä, missä maaston korkeudet muodostavat luontevasti esteettömän reitin. Kirkon huoltoajo tapahtuu samasta katuliittymästä luiskaa pitkin ylös kirkon takapihalle. Nämä muutokset lyhentävät länsireunan muuria. Roska-astiat sijoitetaan jatkossa pieneen talousrakennukseen.

Yleisten rakennusten korttelialue (Y)

Asemakaavassa luodaan edellytykset tuottaa kaupungin palveluita alueen asukkaille. Viitese suunnitelmassa on tutkittu toimintojen sijoittumista julkiselle rakentamiselle varatulle Y-tontille. Arvioidut tilatarpeet perustuvat väestöennusteisiin ja toimialojen palveluverkkosuunnitteluun.

Huonokuntoisen päiväkotirakennuksen tilalle on suunniteltu suurempi 2–3-kerroksinen päiväkotirakennus, jonka rakennusoikeus on 2 500 k-m². Uusi rakennus sisältää suunnitelmassa päiväkodin, leikkipuiston ja nuorisotalon tiloja. Pysäköinti sijoitetaan maantasoon Prinssintien viereen.

Nykyisen päiväkotitontin ja puiston välistä rajaa muotoillaan siten, että päiväkodille saadaan riittävän kokoinen piha-alue omalla tontillaan ja nuoriso- ja leikkipuistotoimintojen ulkoilualue sijoittuu puistoon.

Massoittelulla on pyritty mahdollistamaan tontin kookkaiden mäntyjen säilyminen. Tontin pohjois- ja itäreunassa ja sijaitsevia vanhoja mäntyjä on esitetty myös kaavassa säilytettäväksi.

Puisto (VP)

Julkisen lähipalvelurakennuksen korttelialue muutetaan puistoksi. Puistoa kohennetaan ja korttelin poikki kulkevia kevyenliikenteen reittejä vahvistetaan.

Liikenne

Lähtökohdat

Roihuvuoren keskustan liikennejärjestelyistä on tehty aiempi päätös voimassa olevan asemakaavan käsittelyn yhteydessä jo vuonna 2006 (kaupunkisuunnittelulautakunta 21.9.2006). Alueen katusuunnitelmat hyväksyttiin yleisten töiden lautakunnassa 24.1.2017. Katujen rakennussuunnittelua ei ole päätöksen jälkeen jatkettu, vaan tarkempi suunnittelu on jäänyt odottamaan kirkon korttelin ja sen lähiympäristön kaavamuutosta.

Jalankulku

Roihuvuoren alueella on monipuoliset jalankulun reitistöt, mutta myös useita liikenneturvallisuuden kannalta kehitettäviä kohteita, kuten keskustassa Roihuvuorentien ja Tulisuontien risteysalue lähiympäristöineen.

Pyöräliikenne

Alueen pyöräliikenteen järjestelyt ovat epäjatkuvat ja mitoituksetaan puutteelliset. Pyöräliikenteen tavoiteverkossa alueen kokoojakadut ovat paikallisesti tärkeitä reittejä, joille on esitetty yksisuuntaiset järjestelyt.

Julkinen liikenne

Roihuvuorentiellä ja Tulisuontiellä kulkevat bussilinjat 80 ja 82 Herttoniemen ja Itäkeskuksen metroasemien välillä. Lisäksi aluetta palvelevat yölinjat ja lähilinja 802. Siilitien metroasemalle on noin kilometrin matka. Runkolinjan 500 lähimmät pysäkit sijaitsevat Sahaajankadulla alle 600 metrin etäisyydellä korttelialueesta. Taksiasema sijaitsee kirkon luoteispuolella Roihuvuorentien ja Prinssintien risteyksen läheisyydessä.

Autoliikenne

Kirkon korttelia sivuavat kokoojakadut Roihuvuorentie ja Tulisuontien muodostavat alueen katuverkon rungon. Roihuvuorentiellä autoliikenteen määrä on kirkon kohdan katuosuudella nykyisin noin 5 100 ajoneuvoa vuorokaudessa ja Tulisuontiellä 3 900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Prinssintien liikennemäärä on alle 1 000 autoa vuorokaudessa. Kirkon lähiympäristössä keskustan alueella nopeusrajoitukset ovat 30 kilometriä tunnissa.

Tulisuontie ja Roihuvuorentie Tulisuontieltä pohjoiseen ovat osa erikoiskuljetusten tavoiteverkkoa. Näillä katuosuuksilla tulee varautua harvakseltaan tapahtuviin kuljetustarpeisiin.

Kaavaratkaisu

Roihuvuorentien keskustaosuutta koskevat katualueen muutokset käsitellään erillisenä asemakaavamuutoksena. Roihuvuoren keskustan liikennesuunnitelma on edellä mainitun katukaavan selostuksen liitteenä ja katualueen järjestelyt kuvataan tarkemmin katukaavan selostuksessa. Ote liikennesuunnitelmasta kirkon lähiympäristön kohdalta on myös tämän kaavaselostuksen liitteenä.

Jalankulku

Jalankulun olosuhteita parannetaan kirkon ympäristön lähikaduilla jalkakäytäviä leventämällä, ylityskohtien autoliikennettä hidastamalla sekä jäsentämällä muiden liikennemuotojen järjestelyitä. Keskeisin kehitettävä alue on kokoojakatujen risteysalue lähiympäristöineen. Risteysalue rakennetaan korotettuna Tulisuonpolun suojatieylitykseen asti. Kirkon eteläinen edusaukio varataan kävelyalueeksi. Kirkon korttelin itäpuolelle rakennetaan uusi, lähinnä jalankululle varattu katualue, joka johtaa puistoalueelle sekä kirkon tontin läpi varatulle yleisen jalankulun yhteydelle.

Pyöräliikenne

Pyöräliikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta parannetaan rakentamalla erilliset yksisuuntaiset pyörätiet kokoojakatujen varteen ja selkeyttämällä risteysjärjestelyitä.

Julkinen liikenne

Pysäkkijärjestelyihin on esitetty muutoksia katualueiden uusien järjestelyiden myötä. Tulisuonpolun pysäkkipari on esitetty poistettavaksi lyhyen pysäkkivälin vuoksi. Muilta osin joukkoliikenteen järjestelyt säilyvät nykyisen kaltaisina.

Taksiasemalle esitetään uusi paikka Roihuvuorentien tai Tulisuontien varresta.

Autoliikenne

Kokoojakatujen liikennejärjestelyitä parannetaan keskustan kohdalla. Uuden tonttiliittymät sijoittuvat Roihuvuorentielle ja Tulisuontielle.

Erikoiskuljetusten reitin toimivuus on varmistettu liikennesuunnitelman ratkaisulla.

Pysäköintipaikkoja varataan mahdollisuuksien mukaan katujen varsilta, mutta pysäköintimahdollisuudet vähenevät nykyisestä.

Pysäköintipaikkojen käyttöä tehostetaan aikarajoitusten avulla. Kirkon eteläpuolen nykyinen pysäköintialue pienenee ja varataan kirkon tarpeisiin.

Palvelut

Lähtökohdat

Asemakaava-alueella sijaitsevat Roihuvuoren kirkon tilat sekä Roihuvuoren leikkipuiston ja nuorisotalon tilat.

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntasiiven ongelmien tutkimiseksi on tehty useita selvityksiä ja kyselyjä. Vuonna 2010 tehtiin sisäilmatutkimus, jossa todettiin normaalista poikkeavia rakenteelliseen mikrobilähteeseen viittaavia tuloksia. Kiinteistössä tehtiin vuosina 2014–2016 useita ja mittavia ilmanvaihtoon liittyviä korjaustoimenpiteitä. Sisäilmastokyselyn 2016 tuloksen pohjalta tehtiin myös rakenneavauksia, joiden perusteella todettiin, että ulkoseinät ovat vahvasti mikrobivaurioituneita ja vesikaton kaadot eivät toimi suunnitellusti. Roihuvuoren seurakuntaneuvosto on tehnyt vuonna 2016 päätöksen, jossa se on luopunut Roihuvuoren seurakuntasiiven tiloista. Tiloille ei enää ole seurakunnallista käyttöä eikä korjausmäärärahoja. Kaavaehdotuksen edetessä purkamisesta tulee tehdä seurakuntayhtymän hallintoelimissä päätös, joka alistetaan kirkkohallitukselle vahvistettavaksi.

Kaavaratkaisu

Kaikki Roihuvuoren kirkkoon liittyvät seurakunnan tarvitsemat tilat siirretään purettavasta siipirakennuksesta kirkkorakennukseen. Uuteen isompaan päiväkotirakennukseen on kaavailtu päiväkodin, nuorisotalon ja leikkipuiston tiloja.

Uusien asuinrakennuksien yhteyteen on osoitettu kaavassa liiketila yhteensä 150 k-m².

Esteettömyys

Asemakaava-alueella päiväkodin kohdalla tulee kiinnittää erityistä huomiota esteettömien yhteyksien järjestämiseen. Kaavassa on mahdollistettu esteettömän reitin toteuttaminen kirkon etupihalle, sekä osoitettu kirkon pääovien läheisyyteen 2 kpl autopaikkoja liikuntaesteisten käyttöön. Muilta osin asemakaava-alue on esteettömyyden kannalta normaalia aluetta.

Maisema ja luonnonympäristö

Lähtökohdat

Suurmaisemassa kaava-alue sijoittuu Roihuvuoren metsäselänteelle. Roihuvuoren kirkko ei maastonmuotojen ja puuston peittävyden vuoksi näy suurmaisemassa Roihuvuoren ulkopuolelle. Kaava-alue on rinteessä, joka laskee etelään. Maanpinnan korkeusasemat vaihtelevat Tulisuohtien varren +21 Päiväkodin pihan noin +29 välillä.

Maaperäkartan mukaan kaava-alue on täytemaata silttihiikkakeroksen päällä. Alueella on pieniä kalliopaljastumia, siirtolohkareita ja luonnonkiviä. Kaava-alueella ei ole vesistöjä.

Kaava-alue on pääosin rakennettua ympäristöä piha-alueineen. Kaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Helsingin luontotietojärjestelmän (LTJ) mukaisia kohteita.

Kaava-alueen tonteilla kasvaa kookasta puustoa erityisesti mäntyjä ja koivuja. Kirkon piha-alueella on laajat kiveysalueet ja reunoilla sekä muurien päällä pensasistutusalueita. Kirkon takaseinustalla kasvaa myös köynnöksiä. Prinssintien reunavyöhykkeellä kasvaa koivuja ja haapoja. Leikkipuiston ympäristössä (nykyiset Y-tontit) on nurmi- ja niittyalueita, joita rytmittävät käytäväverkosto, puistotoiminnot, yksittäiset puut ja puuryhmät.

Voimassa olevan kaavan yleiselle jalankululle varatulla katualueella, jota ei ole toteutettu raittina, on nykyään asukkaiden hoitama puustoinen niittyalue.

Kaavaratkaisu

Asemakaavaan on merkitty säilytettävät puustoiset alueen osat, joilla kasvaa nykyään erityisesti kookkaita mäntyjä. Myös maisemallisesti merkittävät kalliopaljastumat ja siirtolohkareet on merkitty kaavan säilytettävinä. Myös Y-tontilla olevaa kalliopaljastumaa ja muita kallioalueita tulee tutkia säilytettävinä tarkemmassa suunnittelussa mahdollisuuksien mukaan leikkipuiston turvallisuusvaatimukset huomioiden.

YK- ja AK-tonttien kokonaisuudesta on laadittu alustava pihasuunnitelma, joka on aineiston liitteenä. Pihasuunnitelman AK-tontille on laskettu viherkerroin. Suunnitelmassa on esitetty alustavia ideoita kirkon etupihan käsittelystä, jossa on osittain viitteitä kirkon pihan alkuperäisten pinnoitteiden jäsentelystä.

Leikkipuistoa on tutkittu alustavasti asemakaavan viitesuunnittelussa. Puiston ratkaisut tarkentuvat puistosuunnitteluvaiheessa.

Virkistys- ja viherverkosto

Lähtökohdat

Kaava-alueella ei ole nykyään kaavallisesti viheralueita vaan puistomaiset alueet ovat osa rakentamatonta YL-tonttia, jota käytetään kuitenkin puistona. Alueella toimii myös Leikkipuisto Roihuvuori. Y-tonttien alueella on monipuolisesti toimintoja kuten leikki- ja kuntoiluvälineitä, rinnekatsomo, aidattu pelialue, istutuksilla rajattuja oleskelualueita, shakkiruudukko ja rinne, jota käytetään talvella pulkkamäkenä. Lähimmät muut leikkipaikat Roihuvuoressa ovat Lumikintien leikkikenttä noin 300 metriä kaava-alueen rajalta länteen ja Leikkipaikat Tuhkimo sekä Satumaanpuisto noin 700 metriä etelään päin.

Tavoitteellisen viher- ja virkistysverkoston-selvityksen (VISTRA) lähin kohde Viherlinjan puisto Hiidenkirkunrinne ja sen läpi kulkeva alueellinen yhteys sijaitsevat noin 100–150 metriä kaava-alueen rajasta itään. Puistoon on sujuva yhteys Kääpiöidenpolulta.

Metsä- ja puustoisien verkoston selvityksen mukaan Hiidenkirkunrinteen läpi kulkee etelä-pohjoissuuntainen alueellinen yhteys. Noin puolet kaava-alueesta on metsä- ja puustoisien verkoston tukialuetta, sillä Roihuvuoressa myös tontit ovat tyypillisesti vehreitä. Lähin niittyverkoston yhteys kulkee Marjaniemen siirtolapuutarhan kohdalla noin 400 metriä itään kaava-alueen rajasta.

Kaavaratkaisu

Kaakkoinen kulma kaava-alueesta muutetaan puistoksi (VP). Leikkipuisto Roihuvuoren toiminta säilyy alueella myöhemmin uusissa tiloissa ja piha-alue sekä puisto suunnitellaan rakennushankkeen yhteydessä. Virkistysreitit lähialueen muille viheralueille säilyvät ja kirkon tontin läpi pääsee jatkossa kulkemaan myös suoraan Prinssipuistoon.

Ekologinen kestävyys

Kaava-alueen täydennysrakentaminen sijoittuu keskeisesti sijaitsevalle alueelle hyvien kävely-, pyöräily ja joukkoliikenneyhteyksien äärelle. Täydennysrakentaminen sijoittuu alueelle siten, että olemassa olevaa infraa voidaan hyödyntää mahdollisimman paljon.

Uusilta asuinrakennuksilta ja kaupungin palvelurakennuksilta vaaditaan tyypillistä parempaa energiatehokkuutta.

Asuinkerrostalojen korttelialueella edellytetään käyttämään Helsingin viherkerrointa työkaluna riittävän vihertehokkuuden saavut-

tamiseksi. Viherkertoimen tavoitearvona on Helsingin viherkertoimen kansipihallisen asuintontin asetettu taso (0,7). Edellytykset tavoitetason saavuttamiseen on varmistettu koelaskennalla alustavasta pihasuunnitelmasta. Asemakaavassa on määräys katto-putarhoista ja viherkatoista II-III-kerroksisten rakennusten katoille AK-tonteilla.

Suojelukohteet

Lähtökohdat

Roihuvuoren kirkkoa pihapiireineen koskee kirkkolain lausuntomenettely, mutta ei kirkkolain mukainen suojelu.

Kaavaratkaisu

Asemakaavan muutoksessa kirkkorakennukselle annetaan maankäyttö- ja rakennuslain mukainen suojelumerkintä (sr-1) sekä pihapiiriä koskien suojelumääräyksiä.

Yhdyskuntatekninen huolto

Lähtökohdat

Kaava-alue on yhdyskuntateknisen huollon verkoston piirissä. Alueen halki kulkee maanalainen jäteveden viemäritunneli.

Kaavaratkaisu

Asemakaava-alueen toteutuksen ei ole arvioitu edellyttävän merkittäviä johtosiirtoja. Asemakaava alueelle muodostuvan LPA-alueen halki kulkee sähkö VP- alueelle. Kaavan laatimisen yhteydessä on johtojen arvioitu voivan jäädä paikalleen ilman erillistä kaavamääräystä.

Maaperän rakennettavuus, pohjarakentaminen ja pilaantuneisuuden kunnostaminen

Lähtökohdat

Alueen maanpinta on pohjoisosassa noin tasolla +29 m ja laskee etelään päin noin tasolle +22. Lähimmissä pohjaveden havaintopisteessä kaava-alueen eteläosassa pohjavedenpinta on ollut noin tasolla + 18...+17. Mittaustiedot ovat 1980-luvun alkuvuosilta.

Alueen pintamaa on täyttöä, jonka alla on kitkamaata. Alueella on pienialaisia kalliopaljastumia.

Alueelta ei ole tiedossa maaperää mahdollisesti pilannutta toimintaa.

Kaavaratkaisu

Alueen maaperä on rakennettavuudeltaan alustavasti arvioitu verraten hyväksi.

Alueen rakennusten perustamistavat määritellään jatkosuunnittelussa riittävän pohjatutkimustiedon perusteella.

Alueen halki kulkee jäteveden viemäritunneli, jota rakentamisen aiheuttamat vaikutukset eivät saa vahingoittaa. Viemäritunneli rajoittaa maalämpökaivojen sijoittamista alueelle. Tunnelin suojaetäisyys maalämpöreikiin 20 m kaikkiin suuntiin. Tunnelin päälle sijoittuvan rakennuksen mahdollisten kellaritilojen suunnitteluun ja toteutukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Asemakaavassa on annettu tunnelia koskeva kaavamääräys, jonka mukaan tunnelin kohdalla ei saa suorittaa kaivua, louhintaa, eikä porausta siten, että siitä aiheutuu tunnelille haittaa. Tunnelin suojaetäisyys maalämmön porareikiin on vähintään 20 m.

Ympäristöhäiriöt

Lähtökohdat

Roihuvuorentien ja Tulisuontien ajoneuvoliikenne aiheuttaa kaava-alueelle melua. Nykytilanteessa VNp 993/1992 mukaiset melutason ohjearvot alittuvat kaava-alueen nykyisen päiväkodin leikkiin ja oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla, koska etäisyys melulähteeseen on riittävän suuri. Nykytilanteen melumallilaskennan tulokset on esitetty kaavaselostuksen liitteenä olevassa liikennemelukartassa.

Ajoneuvoliikenteestä aiheutuu myös ilman epäpuhtauksia. HSY:n ilmanlaadun asiantuntija-aineiston ja ilmanlaadun vuosikartan perusteella alueelle ei nykyisin kohdistu raja- tai ohjearvotasoihin verraten merkittäviä ilman epäpuhtauksien pitoisuuksia.

Kaavaratkaisu

Suunnittelualueelle ja sen lähiympäristöön kohdistuvaa liikennemelua on tarkasteltu CadnaA-melulaskentaohjelmalla laaditun melumallin avulla. Meluselvityksessä käytetyt ennusteliikennemäärät ovat asiantuntija-arvio ns. pahimmasta tilanteesta, johon meluntorjuntatarpeen kannalta on selvityksessä ollut syytä varautua. Mallilaskennan mitoittavat liikenteelliset lähtökohdat sekä tulokset ovat esitettyinä kaavaselostuksen liitteenä olevassa liikennemelukartassa.

Kaava-alueen uusien asuinkerrostalojen rakennusmassat suojaavat hyvin viitesuunnitelmassa esitettyjä oleskelu- ja leikkialueita liikennemelulta. Melulaskennan mukaan kaava-alueelle suunnitelluille uusille asuintaloille ja päiväkodille on mahdollista osoittaa

leikki- ja oleskeluun tarkoitettut alueet, joilla alitetaan VNp 993/1992 mukaiset melutason ohjearvot ulkona. Kaavassa on annettu tavanomainen määräys leikkiin ja oleskeluun tarkoitettujen piha-alueiden sekä oleskeluparvekkeiden sijoittamisesta ja tarvittaessa suojaamisesta melulta.

Meluselvityksen mukaan Roihuvuorentien ja Tulisuohtien varteen sijoittuvien uusien asuinrakennusten julkisivuille kohdistuva keskiäänitaso on suurimmillaan päivällä noin 62 dB ja yöllä noin 52 dB. Melutaso on selvästi alhaisempi kauempana kadusta ja suojaisammilla julkisivuilla. Näin ollen kaavassa ei ole tarvetta antaa liikennemelusta johtuvia äänitasoerovaatimuksia, koska suunniteltujen rakennusten osalta VNp 993/1992 mukaiset melutason ohjearvojen alittuvat tavanomaisilla ulkovaipan rakenteilla.

Julkisivujen ääneneristävyyden suunnittelussa on kuitenkin otettava huomioon Roihuvuoren kirkon kellojen äänien meluvaikutukset. Kaavassa on annettu tästä määräys, joka velvoittaa kiinnittämään jatkosuunnittelussa huomiota asuinrakennusten kirkonpuoleisten julkisivujen ääneneristävyyden suunnitteluun. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota asuntojen avautumissuuntien suunnitteluun ja parvekkeiden sijoitteluun ja meluntorjuntaan.

Ilman epäpuhtauspitoisuuksien ei arvioida kasvavan merkittävästi nykyisestä. Ilmanlaadun raja- ja ohjearvot eivät todennäköisesti ylitä kaava-alueella liikenteen vaikutuksesta.

Pelastusturvallisuus

Kaavan viitesuunnitelmassa asuinkerrostalotontin 43217/7 uuden rakennuksen sekä asuinkerrostalotontin 43217/6 uuden itäisen sivukäytäväosuuden asukkaat pääsevät poistumaan aina kahden porrashuoneen kautta. Muissa pohjoisen tontin 43217/6 uusissa asunnoissa on pihan puoleisissa asunnoissa parvekeluukut, joiden kautta on pääsy pihalle. Kadun puoleisilla asunnoilla on varatiet ikkunan kautta ja kadulle tarvitaan pelastustiet ja nostopaikat. Lopulliset varatieratkaisut suunnitellaan rakennusluvan yhteydessä.

Nykyisen rakennuksen pelastusturvallisuus ei heikkene.

Nimistö

Nimistötoimikunta päätti kokouksessaan 12.4.2023 esittää alueelle seuraavia uusia kaavanimiä: Prinssinpolku - Prinssstigen ja Prinssinpuisto - Prinsparken. Esitetyt nimet perustuvat alueen nykyiseen nimistöön sekä Roihuvuori-seuran vuonna 2011 tekemään aloitteeseen puiston nimeämisestä.

Vaikutukset ja tehtyjen selvitysten yhteenveto

Yhteenveto laadituista selvityksistä

Kaavaratkaisun valmistelun aikana on laadittu viitesuunnitelma alueen kehittämistä koskien. Viitesuunnitelmassa on esitetty kaavaratkaisun kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja kaupunkirakenteelliset vaikutukset.

YK- ja AK-tonteille on laadittu alustava pihasuunnitelma, joka on aineiston liitteenä. Pihasuunnitelmasta AK-tonteille on laskettu viherkerroin.

Kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijat ovat arvioineet kaavaratkaisun vaikutukset liikenteeseen, yhdyskuntatalouteen ja teknisen huollon järjestämiseen.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia uuden Prinssinpolun jalankulkua ja pyöräilyä palvelevan katualueen toteuttamisesta sekä uuden päiväkotirakennuksen toteuttamisesta. Päiväkotirakennuksen kustannuksiksi on arvioitu noin 10 milj. euroa. Prinssinpolun kulkuyhteyden kustannukset ovat karkeasti arvioiden noin 0,2 milj. euroa.

Alueen lähikatujen muutokset ja kustannukset sisältyvät erilliseen katukaavaan.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden 4–5 milj. euroa. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön

Kaavaratkaisun toteuttaminen mahdollistaa yhdyskuntarakennetta tiivistävän asuntorakentamisen kaupunginosan keskeisellä sijainnilla hyvien julkisen liikenteen yhteyksien läheisyydessä. Kaavaratkaisu mahdollistaa lasten ja nuorten palvelujen lisäämisen alueen tiivistyessä.

Kaavaratkaisu tiivistää kirkon ympäristön kaupunkirakennetta ja muuttaa ympäröivää katutilaa rajatummaksi. Uudisrakentaminen sovitetaan ympäristöön pintamateriaaleilla ja väreillä.

Rakennusten ja korttelia ympäröivien katujen väliin jää pääosin Roihuvuoren katukuvalla tyypillinen, vaihtelevan levyinen vihervyöhyke.

Uudisrakennukset muodostavat selkeälinjaisen ja rauhallisen kehysten kirkon ympärille. Asuinkortteli korostaa kirkon poikkeuksellista muotoa ja sen asemaa kaupunkirakenteessa. Polveilevan kirkon seinän ja asuinrakennusten väliin jää vaihtelevia ulkotiloja. Viitesuunnitelman mukaan päiväkodin massoitellun lähtökohta on, että se liittyy osaksi kirkon korttelia. Massa ottaa suuntia ja hahmoa kirkosta ja asuinrakennuksista, mutta sillä on kuitenkin oma luonteensa.

Seurakuntasiipi ja nykyinen päiväkotirakennus puretaan, mutta kirkkorakennus suojellaan kaavassa ja kirkkopihan alkuperäinen idea monumentaalisine portaineen ja muureineen säilytetään.

Vaikutukset luontoon ja maisemaan

Kortteliin suunniteltu rakentaminen muuttaa lähimaisemaa ja rajaa osittain näkymiä kirkolle ja puistoon. Asuinrakennusten korkeus jää kirkkoa matalammaksi ja uudisrakennuksia leikkaavat harkitut näkymäaukot, joista kirkon torni on mahdollista nähdä eri suunnista.

Rakennusten madaltaminen kerroksella osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheen viitesuunnitelmasta edesauttaa kirkon räystäslinjan hahmottumista uusien asuinrakennusten yli. Tärkeimmästä näkymäsuunnasta, lounaiskulmasta katsottuna kortteli on avoin, jolloin kirkko ja sinne johtavat portaat hallitsevat päänäky-mää tulevaisuudessakin. Punahilkantieltä kirkko näkyy kulkuaukon läpi ja pohjoisesta Roihuvuorentieltä katsottuna kirkontorni hahmottuu näkymäaukosta. Puistosta ja Tulisuoontieltä avautuu erilaisia näkymiä kirkolle sekä kirkkopihan läpi.

Säilytettävä ja istutettava puusto pehmentää muutosta.

Kuva: Verstas Arkkitehdit Oy, Näkymä Roihuvuorentieltä

Kuva: Verstas Arkkitehdit Oy, Julkisivu etelään

Kuva: Verstas Arkkitehdit Oy, Näkymä luoteesta Roihuvuorentieltä

Kuva: Verstas arkkitehdit Oy, Näkymä puistosta länteen

Rakennusoikeuden kasvattaminen yleisten rakennusten tontilla ja julkisen lähipalvelurakennuksen korttelialueen muuttaminen puistoksi mahdollistaa nykyisen viheralueen puuston ja kasvillisuuden säilymisen niillä kohdin, missä ei tehdä puiston toiminnallisia muutoksia.

Uusien asuinrakennusten viherkatot mahdollistavat luonnon monimuotoisuutta kaupunkiympäristössä.

Vaikutukset liikenteen ja teknisen huollon järjestämiseen

Roihuvuorentien keskustaosuutta koskevat katualueen muutokset käsitellään erillisenä asemakaavamuutoksena ja katualueen järjestelyt kuvataan tarkemmin katukaavan selostuksessa. Tällä kaava-alueella jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet eivät olennaisesti muutu, joskin järjestelyihin ja reitteihin tulee vähäisiä muutoksia. Prinssinpolun jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katualue parantaa yhteyksiä pohjoisesta kirkon etupihalle, päiväkodin piha-alueelle sekä puistoon.

Kaavaratkaisu luo edellytykset teknisen huollon verkoston järjestämiselle.

Vaikutukset ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen

Kaavaratkaisu mahdollistaa täydennysrakentamisen valmiin kaupunkirakenteen sekä kunnallisten verkostojen piirissä. Hyvä sijainti edesauttaa palvelujen säilymistä alueella ja vähentää osittain tarvetta yksityisautoiluun.

Helsingin viherkertoimen käyttö asuintonttien vihertehokkuuden mittarina edistää ilmastotietoisten suunnitteluratkaisujen kehittämistä. Puistoalueella avokallioalueet ja puusto säilyvät pääosin.

Helsingin asemakaavojen vähähiilisyiden arviointimenetelmän (HAVA) mukaan kaavan hiilijalanjälki kerrosneliötä kohden on arviolta 17,1 kg CO₂e/k-m²/a ja hiilikädenjälki 2,7 kg CO₂e/k-m²/a 50 vuoden tarkastelujaksolla.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön: terveyteen, turvallisuuteen, virkistykseen eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä, sosiaalisiin oloihin ja kulttuuriin

Kaavaratkaisun mukainen täydennysrakentaminen monipuolistaa alueen asuntokantaa. Uusien asuntojen rakentaminen mahdollistaa uusien asukkaiden tulemisen alueelle ja asunnon vaihtamisen alueen sisällä esteettömiin kerrostaloasuntoihin. Roihuvuoressa on hyvin paljon hissittömiä kerrostaloja.

Kaavamuutoksella on paikallisten vaikutusten lisäksi alueellisia vaikutuksia, kun julkisia palveluja kasvatetaan yleisten rakennusten tontilla. Rakennusoikeuden kasvattaminen päiväkotitontilla ja viereisen rakentamattoman yleisen lähipalvelurakennuksen tontin muuttaminen puistoksi mahdollistaa virkistyskäytössä olevan viheralueen säilymisen. Kirkkorakennus suojellaan ja pihoineen se säilyy yhtenä alueen keskeisenä tapaamispaikkana.

Kaavaratkaisu mahdollistaa terveellisen ja viihtyisän asuinympäristön toteuttamisen. Kaavamuutoksesta ei aiheudu sellaista kas-

vua ajoneuvoliikenteeseen, jolla olisi merkittävää vaikutusta alueen melu- tai ilmanlaatuutilanteeseen.

Suunnittelun lähtökohdat

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Kaavaratkaisu vastaa valtakunnallisiin tavoitteisiin (valtioneuvoston päätös 14.12.2017). Näistä kaavaratkaisun valmistelussa on erityisesti painotettu seuraavia:

- luodaan edellytykset väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle
- luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen

Kaavaratkaisu ei ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Yleiskaava

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on asuntovaltaista aluetta (A3), jota kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa 0,4–1,2. Perustellusti korttelikohtainen tehokkuus voi olla tätä suurempikin. Alueen pinta-alasta keskimäärin 60 % tai enemmän on korttelimaata. Nyt laadittu kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa nro 12704 (tullut voimaan 19.8.2021) on merkintä suunnittelualueen läpi kulkevalle nykyiselle rakennetulle maanalaiselle tunnelille. Nyt laadittu kaavaratkaisu on maanalaisen yleiskaavan mukainen.

Asemakaavat

Alueella on voimassa asemakaavat nro 5879 (vahvistettu 17.2.1968) ja 10764 (tullut voimaan 19.5.2000). Kaavojen mukaan nykyinen tontti 43217/2 on kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialuetta ja sen rakennusoikeus on 2 500 k-m². Tontin pohjoispuolella on nykyinen LP-alue 43217:2. Nykyinen tontti 43217/3 on yleisten rakennusten korttelialuetta (Y), jolle voi rakentaa 1 000 k-m² kahteen kerrokseen ja tontti 43217/3 on yleisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta (YL) jolle voi myös rakentaa 1 000 k-m² kahteen kerrokseen. Tonttien itäpuolella on jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jonka pohjoisosassa tontille ajo on sallittu. Alueen etelä- ja länsipuolella suunnittelualue ulottuu jonkin verran kaavan 11560 (tullut voimaan 27.4.2007) katualueille.

Rakennusjärjestys

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys on tullut voimaan 7.6.2023.

Muut suunnitelmat ja päätökset

- Roihuvuoren rakennetun ympäristön täydentämisen suunnitteluperiaatteet (Kylk 2020)
- Roihuvuori: Alueen arvot ja ominaispiirteet, Rakentamistapaohje, 2003
- Länsi-Herttoniemen maiseman ja rakennetun ympäristön tarkastelu, 2019
- Herttoniemen kaupunginosavisio: Herttoniemenranta, Länsi-Herttoniemi, Roihuvuori, 2018
- Herttoniemen ja Roihuvuoren viheraluesuunnitelma, 2006–2015

Pohjakartta

Helsingin kaupungin kaupunkimittauspalvelut on laatinut pohjakartan.

Maanomistus

Kirkon tontti on yksityisomistuksessa. Helsingin kaupunki omistaa muut korttelialueet.

Muut lähtökohdat

Selvitys alueen oloista, rakennuskannasta ja muista ympäristöominaisuuksista on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa "Asemakaavan kuvaus" kunkin aiheen kohdalla.

Suunnittelu- ja käsittelyvaiheet

Vireilletulo

Kaavoitus on tullut vireille vuonna 2018 Helsingin seurakuntayhtymän aloitteesta.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
 - Helen Sähköverkko Oy
 - Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
 - Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
-

- Museovirasto
- Telia Finland Oyj
- Fingrid Oyj
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) mukaisesti.

Vireilletulosta ja OAS:n sekä valmisteluaineiston nähtävilläolosta on ilmoitettu osallisille kirjeillä ja verkkosivuilla www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi sekä lehti-ilmoituksella Helsingin Uutiset -lehdessä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineistoa oli nähtävillä 24.5.–11.6.2021 seuraavassa paikassa:

- verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat.

Hanketta esiteltiin keskiviikkona 26.5.2021 klo 17.00–20.00 osana alueellista Uutta Itä- ja Kaakkois-Helsinkiä -verkkotilaisuutta.

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat vesihuoltolinjoihin, viemäritunneliin ja mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarpeen selvittämiseen, kaapeleiden siirtoon ja suojaukseen, kulttuuriympäristöltään eheän alueen kehittämiseen, kirkon maisemallisen ja kaupunkikuvallisen aseman turvaamiseen sekä täydennysrakentamisen massoitteluun, kirkkorakennuksen ja -pihan suojeluun, rakennusten purkamiseen, alueen tiivistämiseen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, bussi-liikenteen sujuvuuteen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kirkon ja täydennysrakentamisen massoittelun suhdetta, maisemavaikutuksia ja kirkon asemaa kaupunkitilassa sekä maantason katutilojen näkymiä on tutkittu massoittelumallin sekä alueleikkausten avulla. Kaavaehdotuksen aineistoon on liitetty Roihuvuoren kirkon ja seurakuntasiiven rakennushistoriaselvitys (2021), jossa on tarkasteltu mm. korttelin historiallisia suunnitteluperiaatteita ja arkkitehtuurikilpailun tavoitteita. Suunnitelmaan on tehty muutoksia näiden tarkastelujen pohjalta. Purettavan seurakuntasiiven sisäilmaongelman selvityksiä on tuotu esille kaavaselostuksessa. Kannanotoissa esitetyjä asioita on otettu huomioon kaavamääräyksiä ja -merkintöjä laadittaessa.

Vastineet kannanottoihin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat korttelityyppiin, rakennusten korkeuteen ja kokoon, rakennettuun ympäristöön ja sen ominaispiirteisiin sovimiseen, näkymiin ja kirkon asemaan kaupunkitilassa, kirkkorakennuksen ja -pihan suojeluun, kirkon ja asumisen toimintojen yhteen sovittamiseen, meluun, pysäköintipaikkojen riittävyteen ja liikenteen lisääntymiseen, rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin, infan uudistamiseen, puiston avokallioiden ja puuston säästämiseen, puisto- ja päiväkotialueiden rajaukseen, puiston toimintojen muutoksiin, päiväkoti-, leikkipuisto- ja nuorisotilojen uudistamiseen, lintujen elinoloihin ja Roihuvuoren kaupunginosan täydennysrakentamiseen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että asuinrakennusten korkeutta on madallettu kerroksella ja näkymiä kirkolle on parannettu. Uutta rakentamista on sovitettu alueen ominaispiirteisiin, sekä kirkon ja asumisen yhteensovittamista on ohjattu mm. julkisivuja, asuntojen avautumissuuntia ja parvekkeiden ja oleskelualueiden sijoittumista koskevin määräyksin. Kirkko suojellaan asemakaavassa ja myös pihaa koskien annetaan suojelua koskevia määräyksiä. Melun vaikutusten huomioon ottamiseksi on annettu kaavamääräyksiä. Pysäköintipaikkojen määrää on lisätty tonteilla. Asemakaavaan on merkitty säilytettävät puustoiset alueen osat, sekä maisemallisesti merkittävät kalliopaljastumat ja siirtolohkareet on merkitty kaavan säilytettävinä.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 40 kpl.

Vastineet mielipiteisiin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen perusteella muutettuja suunnitelmaluonnoksia esiteltiin Uutta Kaakkois-Helsinkiä -verkkotilaisuudessa 2.11.2022 sekä erillisessä Kaavailta-verkkotilaisuudessa 12.12.2022.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 29.5.–27.6.2023

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 30 päivän ajan.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta tehtiin 6 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat olevien asukkaiden huomioimiseen, alueen kehittämisen tapaan, kirkon näkyvyyteen kaupunkitilassa sekä korttelin täydennysrakentamisen tapaan, kirkonkellojen meluun, päiväkodin ja sen pihan kokoon, puuston ja kalliomuodostelmien säilyttämiseen, leikki- ja liikunta-

mahdollisuuksiin, päiväkodin saatto- ja huoltoliikenteeseen, julkisen liikenteen ratkaisuihin, alueen pysäköintiin, taksipalveluihin, alueen vanhaan infraan, kaavaehdotuksen visuaalisiin esityksiin.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat jätehuollon järjestämiseen, seurakuntasiiven tilalle tulevan rakennuksen länsijulkisivuun sekä kirkkoa ja kirkkopihaa koskeviin suojelumääräyksiin. Helen sähköverkko Oy:llä ja HSL:llä ei ollut lausuttavaa tai huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Museovirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ilmoitti ettei ole asiasta lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin tehdyt muutokset:

Museoviraston lausunnon johdosta:

- kirkon suojelua koskevan sr-1 asemakaavamerkinnän luku ja pykälä on muutettu 1.7.2023 voimaan tulleen uuden kirkkolain mukaisiksi ja selostusta on muutettu vastaavilta osin
- kirkkolain mukainen lausuntomenettely on ulotettu koskemaan myös kirkkorakennukseen rinnastuvaa kirkkopihaa ja asemakaavaan on lisätty määräys tätä koskien sekä selostusta on täydennetty vastaavilta osin

Kaupunginmuseon lausunnon johdosta:

- asemakaavaan on lisätty määräys seurakuntasiiven tilalle tulevan rakennuksen päätyjulkisivun suunnittelusta osana aukiota ja kirkon sekä kirkkopihan kokonaisuutta
-

Kaavakarttaan on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia

- Rakentamatta jäävien tontin osien istutuksia, LPA-tontin vettä läpäisemättömiä pintamateriaaleja, viherkerrointa ja polkupyöräpaikkoja koskevia kaavamääräyksiä on poistettu, koska määräysten tavoitteet toteutuvat uuden rakennusjärjestyksen 2023 pykälien mukaan.
- Asuinkerrostalon energiatehokkuutta koskeva määräys on muutettu 18.8.2023 käyttöön otetun asuinkerrostalon hiilijalanjälkeä koskevan määräyksen mukaiseksi.
- Parvekkeiden lasitusta koskeva kattava määräys on poistettu, tavoite toteutuu toisella melumääräyksellä.

Aineistoon tehdyt täydennykset:

- kaavaselistusta on täydennetty suunnittelu- ja käsittelyvaiheiden osalta
- kaavaselistusta on päivitetty kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueen (YK) osalta museoviraston lausunnon johdosta
- kaavaselistuksesta on päivitetty voimassa olevan rakennusjärjestyksen päivämäärä
- kaava-alueeseen liittyvien katualueiden jatkosuunnittelua on tehty erillisessä Roihuvuorentien asemakaavan muutoksessa. Selostuksen liitteenä oleva liikennesuunnitelmaluonnos on päivitetty tämän kaavan mukaan
- pihasuunnitelma on korjattu kaavakartan mukaiseksi
- kirjoitusvirheitä on korjattu kaavakartasta ja kaavaselistuksesta.

Kaavaehdotuksen esittäminen kaupunginhallitukselle

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle 31.10.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12843 hyväksymistä.

Helsingissä x.x.20xx

Marja Piimies
asemakaavapäällikkö

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta 091 Helsinki Täyttämispvm 08.05.2023
Kaavan nimi Roihuvuoren kirkon ympäristö
Hyväksymispvm Ehdotuspvm
Hyväksyjä Vireilletulosta ilm. pvm
Hyväksymispykälä Kunnan kaavatunnus 09112843
Generoitu kaavatunnus
Kaava-alueen pinta-ala [ha] 1,8890 Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha] Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha] 1,8890

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]
Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,8890	100,0	11550	0,61	0,0000	7050
A yhteensä	0,4823	25,5	7250	1,50	0,4823	7250
P yhteensä						
Y yhteensä	0,8483	44,9	4300	0,51	-0,4679	-200
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,3060	16,2			0,3060	
R yhteensä						
L yhteensä	0,2524	13,4			-0,3204	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,1348	7,1	1348	0,1348	1348

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,8890	100,0	11550	0,61	0,0000	7050
A yhteensä	0,4823	25,5	7250	1,50	0,4823	7250
A	0,4823	100,0	7250	1,50	0,4823	7250
P yhteensä						
Y yhteensä	0,8483	44,9	4300	0,51	-0,4679	-200
Y	0,4773	56,3	2500	0,52	0,0034	1500
YL					-0,2893	-1000
YK	0,3710	43,7	1800	0,49	-0,1820	-700
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,3060	16,2			0,3060	
VP	0,3060	100,0			0,3060	
R yhteensä						
L yhteensä	0,2524	13,4			-0,3204	
Kadut					-0,1294	
Kev.liik.kadut	0,2052	81,3			-0,0309	
LP					-0,2073	
LPA	0,0472	18,7			0,0472	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,1348	7,1	1348	0,1348	1348
ma	0,1348	100,0	1348	0,1348	1348

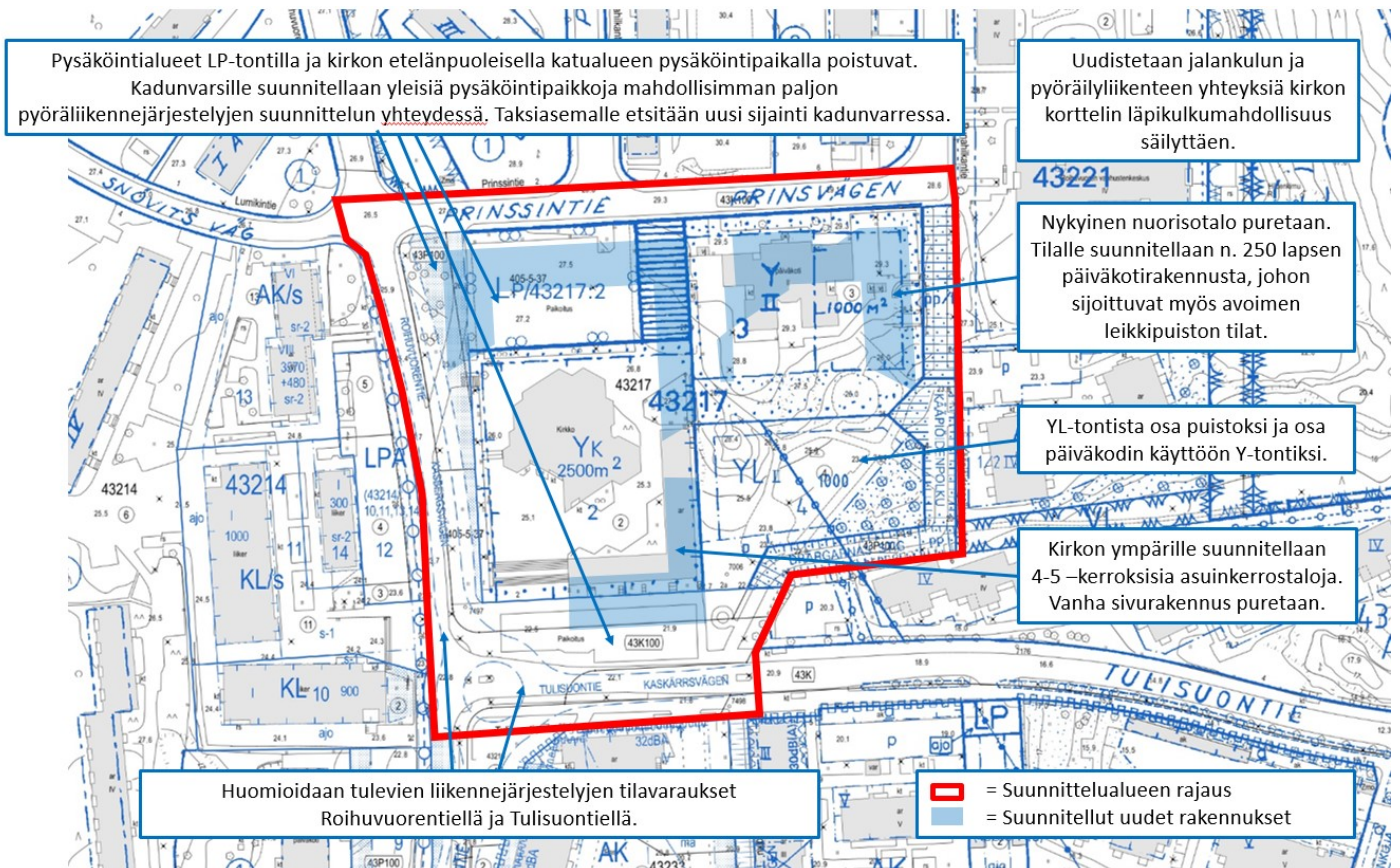
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Roihuvuoren kirkon kortteli, asemakaavan muutos

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoituspalvelu
Päivätty 11.5.2021

Diaarinumero HEL 2018-010154
Hankenumero 1090_5
Oas 1541-00/21

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) esitetään miksi asemakaava laaditaan, miten kaavoitus etenee ja missä vaiheessa siihen voi vaikuttaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavaprosessin edetessä, jolloin OAS:n päivitetty versio löytyy Helsingin karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>.

Kuva 1. Karttakuva suunnittelualueesta.

Tiivistelmä

Roihuvuoren kirkon kortteliin suunnitellaan uusia asuinkerrostaloja ja uutta päiväkotirakennusta. Korttelissa sijaitsevat sisäilmaongelmaiset kirkon sivurakennus ja päiväkotirakennus puretaan. Puistoalue kunnostetaan ja muokataan osin päiväkodin ja avoimen leikkipuiston toiminnan tarpeisiin. Osa puistosta jää edelleen asukkaiden vapaata käyttöä varten. Hankkeen lähtökohtia esitellään Uutta Itä- ja Kaakkois-Helsinkiä -verkkotilaisuudessa 26. toukokuuta 2021.

Suunnittelun tavoitteet ja alue

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Roihuvuoren kirkon korttelissa nykyistä kirkon tonttia (43217/2), nykyistä pysäköintitonttia kirkon pohjoispuolella (43217/2) sekä nykyistä nuorisotalon tonttia 43217/3 ja nykyistä puistoaluetta kirkon itäpuolella (43224/4). Lisäksi kaava-alueeseen kuuluu Kääpiöidenpolun kevyenliikenteenväylää, sekä Prinssintiellä, Roihuvuorentiellä ja Tulisuoantiellä sijaitsevia katualueita.

Tavoitteena on mahdollistaa arvokkaaseen kirkon ympäristöön soveltuvien korkealaatuisten, massoitteeltaan ja julkisivujen käsittelyltään taidokkaasti suunniteltujen asuinkerrostalojen rakentaminen kirkon ympärille. Tavoitteena on muodostaa kirkon ja asuinkerrostalojen väliseen vuorovaikutukseen perustuvaa, omaleimaista luostaripihan kaltaista tunnelmaa. Julkisen tilan tarve kirkon ympärillä vähentää mahdollisuuksia katutasossa toteutettavien asuinpihojen toteuttamiseen. Asuinkerrostaloihin esitetään toiminnallisia viherkattoja asukkaiden yksityistä virkistäytymistä varten. Kirkon ympäristössä säilytetään alkuperäisäisen kivetyn pihan ilme.

Tavoitteena on lisäksi suuremman yhdistetyn päiväkotij- ja avoimen leikkipuiston rakennuksen rakentaminen nykyisen nuorisotalon paikalle. Huonokuntoista kirkon siipirakennusta ja niin ikään huonokuntoista nykyistä nuorisotaloa esitetään purettaviksi.

Osa nykyisestä puistoalueesta muuttuu laajenevan päiväkodin ja avoimen leikkipuiston piha-alueiksi. Puistoa kohennetaan ja korttelin poikki kulkevia kevyenliikenteen reittejä vahvistetaan.

Roihuvuorentielle ja Tulisuoantielle parhaillaan valmistelussa olevan liikennesuunnitelman vaatimiin muutoksiin mm. pyöräteiden lisäyksiin varaudutaan.

Kaupunki valmistelee asemakaavan muutoksen perusteella kyseeseen tulevan maankäytösopimuksen hakijan kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Osallistuminen ja aineistot

Hanketta esitellään keskiviikkona 26.5.2021 klo 17.00–20.00 osana alueellista Uutta Itä- ja Kaakkois-Helsinkiä -verkkotilaisuutta. Illan ohjelma, liittymislinkki ja muut ohjeet löytyvät verkosta osoitteesta hel.fi/asukastilaisuudet > Uutta Itä-Helsinkiä 26.5. Siinä on mahdollisuus vaikuttaa illan sisältöön etukäteen kyselyssä, joka löytyy osoitteesta kerrokantasi.hel.fi lähempänä tilaisuutta.

Osallistumiskokemus on parempi, mikäli sinulla on mahdollisuus käyttää laitetta, jossa on iso näyttö, esimerkiksi tietokonetta. Osallistuminen onnistuu myös mobiililaitteella kuten tabletilla tai älypuhelimella. Osallistuaksesi sinun ei tarvitse ladata uusia sovelluksia, sillä tilaisuuteen osallistutaan verkkoselaimen välityksellä. Tilaisuudessa on mahdollisuus kysyä ja kommentoida chatissä. Illasta tulee tallenne verkkoon jälkikäteen katsottavaksi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavan valmisteluaineistoa on esillä 24.5.–11.6.2021:

- verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat>.

Kaupunkiympäristön asiakaspalvelu palvelee puhelimitse numerossa 09 310 22111 ja verkossa <https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/yhteystiedot>. Asiakaspalvelun käyntiosoite on Työpajankatu 8, tarkistathan poikkeustilanteen aikana asiakaspalvelupisteen aukiolon. Myös suunnittelijaan voi olla yhteydessä.

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta pyydetään esittämään **viimeistään 11.6.2021**. Kirjalliset mielipiteet lähetetään osoitteeseen Helsingin kaupunki, Kirjaamo, PL 10, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI, (käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelinnumero: 09 310 13700, verkko-osoite: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/hallinto/kirjaamo>) tai sähköpostilla helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Mielipiteet voi esittää myös suoraan suunnittelijalle. Tapaamisaika tulee sopia etukäteen.

Kun mielipiteet on saatu, suunnittelu etenee ja laaditaan kaavaehdotus. Kaavoituksen etenemisen vaiheet ja osallistumismahdollisuudet on kuvattu viimeisellä sivulla.

Osalliset

Alueen suunnittelussa osallisia ovat:

- alueen ja lähialueiden maanomistajat, asukkaat ja yritykset
- seurat ja yhdistykset ym.
 - Roihuvuoriseura ry
 - Herttoniemi-seura ry
 - Marjaniemi-Seura
 - Marjaniemen siirtolapuutarhayhdistys ry
 - Tammisaloseura ry
 - Elävän musiikin yhdistys ELMU ry
 - Helsingin luonnonsuojeluyhdistys
 - Helsingin seudun kauppakamari
 - Invalidiliitto ry
 - Kynnys ry
 - Visit Finland
 - Rakennustaiteen seura
 - Fingrid Oyj
 - Telia Finland Oyj, Elisa Oyj, DNA Oyj
 - Helsingin Yrittäjät
- asiantuntijaviranomaiset
 - Helen Oy
 - Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
 - Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
 - Museovirasto
 - Helen Sähköverkko Oy
 - Helsingin vanhusneuvosto
 - Helsingin vammaisneuvosto
 - Helsingin nuorisoneuvosto
 - kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
 - kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
 - sosiaali- ja terveystoimiala

Vaikutusten arviointi

Kaavan valmistelun yhteydessä arvioidaan kaavan toteuttamisen vaikutuksia muun muassa ihmisten elinoloihin, elinympäristöön, kaupunkikuvaan, luontoon, virkistykseen, maisemaan, kulttuuripe-

rintöön ja liikenteeseen ja laaditaan tarvittavat selvitykset kaavaratkaisun merkittävien vaikutusten arvioimiseksi. Vaikutusten arviointia suorittavat kaavan valmisteluun osallistuvat kaupungin asiantuntijat sekä tarvittaessa muut viranomaiset ja osalliset.

Suunnittelun taustatietoa

Helsingin kaupunki omistaa alueet, lukuun ottamatta Roihuvuoren kirkon Y-tonttia, joka on Helsingin seurakuntayhtymän omistuksessa. Kaavoitus on tullut vireille Helsingin seurakuntayhtymän aloitteesta.

Voimassa olevissa asemakaavoissa (vuosilta 1955, 1968, 2000 ja 2007) tontti 43217/2 on yleisen pysäköinnin korttelialuetta, tontti 43217/2 kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialuetta, tontti 43217/3 on yleisten rakennusten korttelialuetta, tontti 43224/4 on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta. Lisäksi alueella on jalankulun, pyöräilyn ja autoilun katualuetta, sekä taksiasema.

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi (A3).

Tontilla 43217/2 sijaitsee vuonna 1970 valmistunut Roihuvuoren kirkko ja siipirakennus. Tontilla 43217/2 sijaitsee Helsingin seurakuntayhtymällä vuokralla oleva pysäköintialue. Tontilla 43217/3 sijaitsee 1988 valmistunut Helsingin kaupungin omistava huonokuntoinen päiväkotikiinteistö. Tontilla 43224/4 sijaitsee puistoalue, jota ei ole nimetty. Ympäröivällä katualueella sijaitsevat erillinen pysäköintialue sekä taksiasema.

Suunnittelualueella sijaitseva Roihuvuoren kirkko on yli 50 vuoden ikäisenä kirkkona kirkkolain suojelun piirissä, vaikka sitä ei ole asemakaavassa erikseen suojeltu.

Suunnittelualuetta koskevia suunnitelmia, päätöksiä ja selvityksiä:

- Roihuvuoren rakennetun ympäristön täydentämisen suunnitteluperiaatteet (Kylk 2020)
 - Roihuvuori: Alueen arvot ja ominaispiirteet, Rakentamistapaohje, 2003
 - Länsi-Herttoniemen maiseman ja rakennetun ympäristön tarkastelu, 2019
 - Herttoniemen kaupunginosavisio: Herttoniemenranta, Länsi-Herttoniemi, Roihuvuori, 2018
-

- Herttoniemen ja Roihuvuoren viheraluesuunnitelma, 2006-2015

Lisätiedot suunnittelijoilta

Maankäyttö

Marjo Vänskä, arkkitehti, p. (09) 310 21301,
marjo.vanska@hel.fi

Julkiset ulkotilat, maisema

Milja Halmkrona, maisema-arkkitehti p. (09) 310 26323,
milja.halmkrona@hel.fi

Rakennussuojelu

Sakari Mentu, arkkitehti, p. (09) 310 37217,
sakari.mentu@hel.fi

Liikenne

Otto Tarnanen, liikenneinsinööri, p. (09) 310 25765,
otto.tarnanen@hel.fi

Teknistaloudelliset asiat

Kaarina Laakso, tiimipäällikkö, p. (09) 310 37250,
kaarina.laakso@hel.fi

Vuorovaikutus

Tiina Antila-Lehtonen, vuorovaikutussuunnittelija,
p. (09) 310 37436, tiina.antila-lehtonen@hel.fi

Kaupunkisuunnittelua voi seurata Suunnitelmavahti-palvelun avulla (<https://www.hel.fi/suunnitelmavahti>) sekä sosiaalisen median kanavissa (facebook.com/helsinkikaupunkiymparisto ja twitter.com/helsinki-kymp).

Helsingissä 11.5.2021

Anu Kuutti
tiimipäällikkö

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2018 Helsingin seurakuntayhtymän aloitteesta

OAS

- OAS ja muuta aineistoa nähtävillä 24.5.–11.6.2021, hanketta esitellään Uutta Itä- ja Kaakois-Helsinkiä -verkkotilaisuudessa 26.5.2021 klo 17.00–20.00
- nähtävillä olosta ilmoitetaan kirjeillä, verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat ja Helsingin uutiset -lehdessä
- mahdollisuus esittää mielipiteitä

Ehdotus

- kaavaehdotus laitetaan julkisesti nähtäville
- julkisesta nähtävillä olosta ilmoitetaan verkkosivuilla www.hel.fi/kaavakuulutukset
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot
- kaavaehdotus, jota on tarvittaessa tarkistettu julkisen nähtävillä olon jälkeen, esitellään lautakunnalle arviolta vuonna 2022
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta kartta.hel.fi/suunnitelmat
- lautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille, jotka ovat mielipiteen tai muistutuksen yhteydessä ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävillä olon aikana
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Sijaintikartta

Liite selostukseen 12843

Helsingin kaupunki
Asemakaavoitus
Itäinen yksikkö

Ilmakuva
Liite selostukseen 12843

Helsingin kaupunki
Asemakaavoitus
Itäinen yksikkö

Roihuvuoren kirkon ympäristö asemakaavan muutos

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA
-MÄÄRÄYKSET

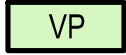
Asuinkerrostalojen korttelialue.

Yleisten rakennusten korttelialue.

Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue.

Puisto.

Pysäköintipaikkojen korttelialue.

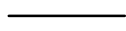
2 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

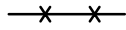
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen tontin raja.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

43217

Korttelin numero.

1

Ohjeellisen tontin numero.

KÄÄPIÖIDENP

Kadun, tien, katuaukion, torin tai puiston nimi.

2500

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

1200+100

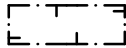
Lukusarja, joka yhteenlaskettuna osoittaa rakennusoikeuden määrän kerrosalaneliömetreinä. Ensimmäinen luku ilmoittaa korttelialueelle osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen kerrosalan enimmäismäärän, toinen luku liiketilaksi rakennettavan kerrosalan vähimmäismäärän.

III

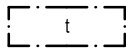
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

1/3 k III

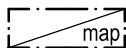
Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.

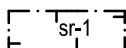
Rakennusala.

Talusrakennuksen rakennusala.

Maanalainen pysäköintitila.

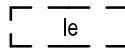
Rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai kaupunkikuvallisesti erityisen arvokas suojeltava rakennus. Suojelu koskee rakennuksen alkuperäisiä tai niihin verrattavia rakenteita, rakennusosia ja arvokkaita sisätiloja. Rakennuksessa tehtävät korjaustyöt ja muutokset eivät saa heikentää sen arvoa tai hävittää sen ominaispiirteitä. Rakennusta ei saa purkaa. Kirkkolain 3 luvun 21 §:n mukainen kirkollinen rakennus, jonka korjaus- ja muutostöistä on 23 §:n mukaan pyydettävä museoviraston lausunto.

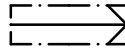
Rakennukseen jätettävä kulkuaukko, sijainti ohjeellinen.

a . . . b

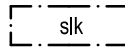
Rakennusalan osa, jolla kaikkien asuntojen tulee avautua vain puistoon tai Prinssinpolun suuntaan.

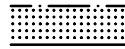
Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa, sijainti ohjeellinen.

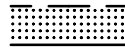
Maanalaisiin tiloihin johtava ajoluiska.

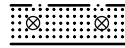
Alueen osa, jolla avokallio/siirtolohkare/ kallio ja kasvillisuus tulee säilyttää.

Istutettava alueen osa.

Istutettava alueen osa, sijainti ohjeellinen.

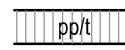
Istutettava alueen osa, jolla kaupunkikuvallisesti merkittävä puusto tulee säilyttää ja tarvittaessa uudistaa.

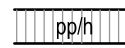
Säilytettävä puu.

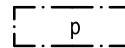
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.

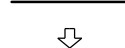
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla tontille/rakennuspaikalle ajo on sallittu.

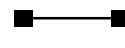
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla huoltoajo on sallittu.

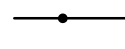
Pysäköintipaikka.

Ajneuvoliittymä, sijainti ohjeellinen.

Säilytettävä tukimuuri.

Viemäritunneli. Tunnelin kohdalla ei saa suorittaa kaivua, louhintaa, eikä porausta siten, että siitä aiheutuu tunnelille haittaa. Tunnelin suojaetäisyys maalämmön porakaivoihin on vähintään 20 m.

RAKENNUSOIKEUS JA TILOJEN KÄYTTÖ

Asukkaiden käyttöön tulee rakentaa riittävien varasto- ja huolto-tilojen lisäksi vähintään seuraavat asumisen aputilat: talopesula, kuivaustila, talosauna ja vapaa-ajantila. Kaikki asumisen aputilat, yhteistilat sekä varasto-, huolto-, tekniset- ja pysäköintitilat saa rakentaa asemakaavassa merkityn kerrosalan lisäksi.

KAUPUNKIKUVA JA RAKENTAMINEN

AK-tonteilla:

Tulisuontien ja Roihuvuorentien varrella maantasokerroksen julkisivuissa on oltava suuria ikkunoita.

Ajoluiskat maanalaisiin pysäköintitiloihin tulee integroida rakennukseen.

Rakennuksen julkisivujen on oltava
- paikalla muurattua tiiltä tai muurauksen päälle tehtyä rappausta
- ilmeeltään yksiaineisia
- lämpimän vaalean sävyisiä

Rakennusten julkisivut tulee suunnitella ja rakentaa kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti korkeatasoiseksi kokonaisuudeksi. Julkisivumateriaalien tulee olla paikkaan sopivia ja aikaa kestäviä. Rakennusten julkisivuihin ei tule tehdä useiden kerrosten korkuisia, yhtenäisiä lasipintoja.

Tontilla 7 rakennuksen päätyjulkisivu länteen tulee suunnitella osana aukiota ja kirkon sekä kirkkopihan muodostamaa kokonaisuutta.

Rakennus tulee liittymäkohdissa sovittaa yhteen naapurirakennusten kanssa.

Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut tekniset tilat tulee integroida rakennukseen eikä niitä saa sijoittaa katolle erillisiin rakennusosiin.

Parvekkeet tulee rakentaa sisäänvedettyinä.

Parvekkeet

- tulee sijoittaa kirkon tontin itä- ja eteläpuolella ainoastaan rakennusten puiston ja kadun puoleisille julkisivuille
- eivät saa ulottua rakennusalan ulkopuolelle

Julkisivuja tulee jäsentää siten, että lasitetut parvekkeet eivät muodosta suuria yhtenäisiä lasipintoja.

Jätetila tulee sijoittaa asuinrakennukseen.

PIHAT JA ULKOALUEET

Korttelissa 43217:

Kirkkopihan sovelletaan, mitä kirkkolain 3 luvun 21 §:ssä todetaan kirkollisista rakennuksista. Kirkkopihaa koskevista suunnitelmista on kirkkolain 3 luvun 23 §:n mukaan pyydettävä museoviraston lausunto.

Tonttien 5, 6 ja 7 väliset piha-alueet, joita ei ole merkitty istutettavaksi alueen osaksi, tulee olla kivetty ja yhtenäiset. Pihakansilla kasvualustan tulee olla riittävä monipuoliselle kasvilajistolle.

Tontin 5 eduspihan kulttuurihistoriallisia arvoja tulee vaalia. Pihalue, jota ei ole merkitty istutettavaksi alueen osaksi, tulee olla kivetty ja yhtenäinen sekä sopia kirkkopihan kokonaisuomitelmaan. Istutuksia tulee täydentää puuttuvilta osin. Piha, monumentaalipiha ja tontin länsireunan muuri tulee säilyttää ja kunnostaa niiden arvoja kunnioittavan asun mukaisesti. Tarvittavat ajoyhteydet saa tehdä yhden kaistan levyisinä.

Kaikkien tonttien uudet piharakennelmat ja ulkovaistutus on suunniteltava kaupunkikuvallisesti, muotoilultaan ja materiaaleiltaan korkealaatuisina, kirkkorakennuksen rakennustaiteellisen arvon edellyttämällä tavalla ja kulttuurihistorialliseen ympäristöön soveltuvina.

Tontin 6 piha-alueet on rakennettava yhteiskäyttöisiksi.

Tontteja saa aidata vain tasoeron vuoksi.

Y- ja VP-korttelialueella:

Tontti-, katu- ja puistoalueilla louhinnan ja täyttöjen määrä tulee minimoida ja huomioida maastonmuodot.

YMPÄRISTÖTEKNIikka

Maanalaisten pysäköintitilojen poistoilma tulee johtaa rakennuksen katolle asti.

Leikkiin ja oleskeluun tarkoitetut piha-alueet sekä oleskelu-parvekkeet tulee sijoittaa ja tarvittaessa suojata siten, että niillä saavutetaan melutason ohjearvo päivällä ja yöllä.

AK-tonteilla pihan puoleisten julkisivujen ääneneristävyyden jatkosuunnittelussa sekä parvekkeiden meluntorjunnassa tulee huomioida viereisen kirkon kellojen meluvaikutukset.

RAKENNETTAVUUS

Ma-merkityissä tiloissa ei tarvitse rakentaa tonttien rajaseiniä. Jos rajaseiniä ei rakenneta, tulee paloteknisiä ratkaisuja suunnitella käsitellä alueita yhtenä kokonaisuutena riittävän paloteknisen turvallisuustason saavuttamiseksi.

Ennen tontin rajat ylittävän hankekokonaisuuden tai sen osan rakennusluvan myöntämistä tulee hakijan laatia selvitys pelastusturvallisuudesta myös rakennuslupa-alueen ulkopuolelta koko rakentamisen tosiasialliselta vaikutusalueelta.

ILMASTONMUUTOS HILLINTÄ JA SOPEUTUMINEN

Asuinkerrostalon hiilijalanjälki ei saa ylittää Helsingin kaupungin asettamaa rakennusajankohtana voimassa olevaa hiilijalanjäljen ohjearvoa. Mikäli rakennus on geometrialtaan monimuotoinen (ulkoseinämäärä > 0,23 jm/brm²), voi kokonaishiilijalanjäljen raja-arvon ylittää 10 %. Mikäli rakennukseen on määrätty toteutettavaksi pysäköintihalli, joka sisällytetään E-lukuun ja siten rakennuksen hiilijalanjälkeen, voi kokonaishiilijalanjäljen raja-arvon ylittää 10 %.

Y-tontilla energiatehokkuuden tulee olla vähintään 20 % parempi kuin voimassa olevissa säädöksissä kyseiselle käyttötarkoituksiluokalle energiatehokkuuden vähimmäistasoksi on asetettu.

AK-tonteilla II-III-kerroksisten rakennusten kattojen tulee olla kattopuutarhoja tai hulevesiä viivyttyviä viherkattoja.

AK-tonteilla II-kerroksisten rakennusosien katoille tulee lisäksi rakentaa kattoterassi.

Talousrakennuksiin tulee rakentaa viherkatto.

LIIKENNE JA PYSÄKÖINTI

AK-tonteilla autopaikat tulee sijoittaa ainoastaan maanalaisiin pysäköintitiloihin.

Tontin 43217/7 pysäköintipaikkoja saa sijoittaa tontille 43217/5 ulottuvaan maanalaiseen tilaan.

Tonttien vieraspaikat saa sijoittaa katualueelle.

Päiväkodin tontin 43300/1 autopaikat tulee sijoittaa tontille.

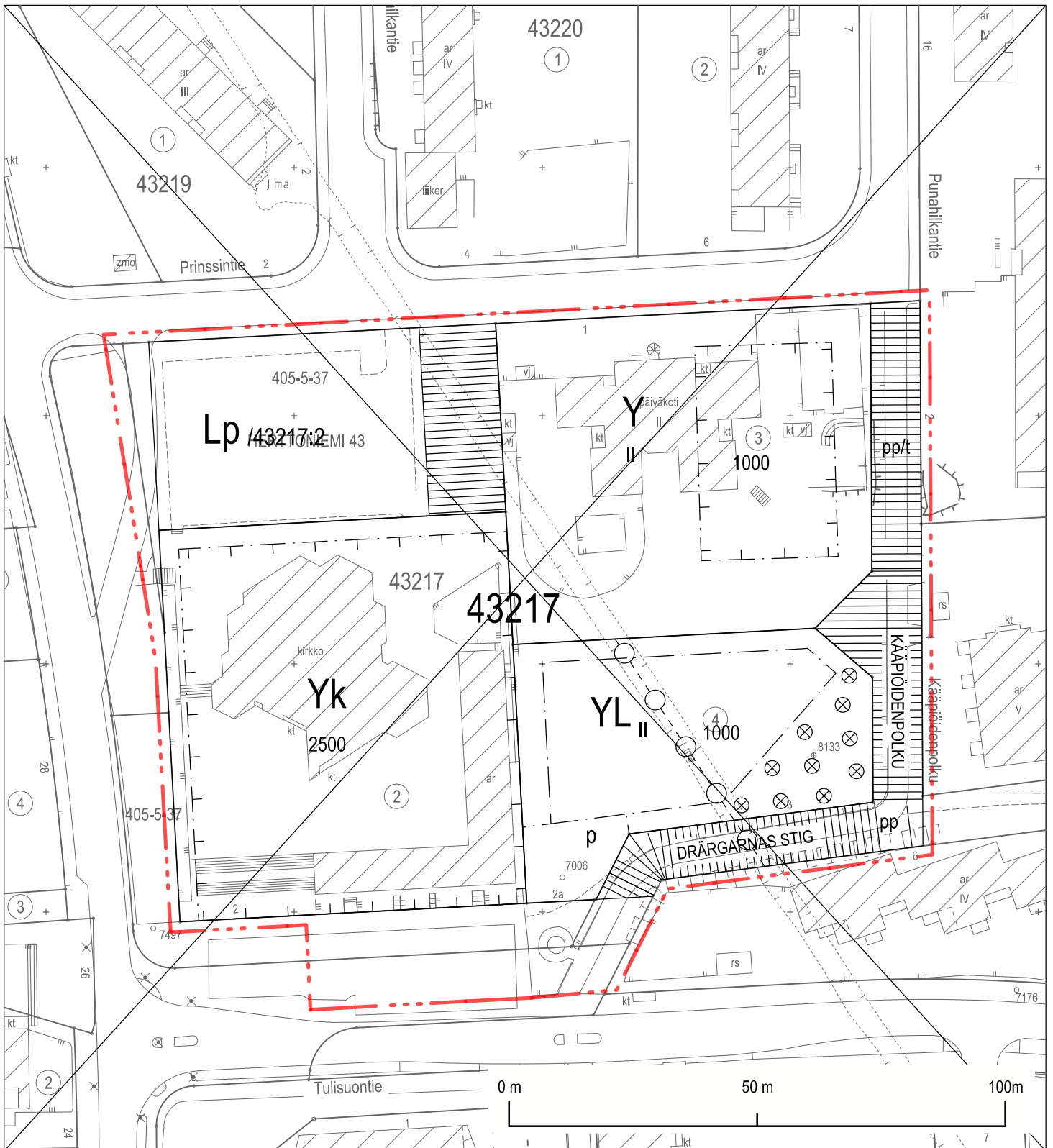
Kirkon tontin 43217/5 autopaikat saa sijoittaa LPA-tontille 43217/8 sekä pihan pysäköintipaikoille.

Autopaikkojen määrät ovat:

- asuinkerrostalot vähintään 1 ap/120 k-m² asuinkerrosalaa
- liiketilat vähintään 1 ap/60 k-m²
- päiväkotit vähintään 1 ap/300 k-m²
- kirkko vähintään 1 ap/ 100 k-m²

Laadukkaasta ja suuremmasta pyöräpysäköintiratkaisusta saa vähentää 1 ap kymmentä pyöräpysäköinnin lisäpaikkaa kohden kuitenkin enintään 5 % laskentaohjeen määräämästä autopaikkojen kokonaismäärästä. Lisäpaikkojen tulee sijaita pihatassossa olevassa ulkoiluvälinevarastossa.

Tällä asemakaava-alueella korttelialueelle on laadittava erillinen tonttijako.

Asemakaavan nro 5879, 10764 ja 11560 osa, jonka asemakaavan muutos nro 12843 voimaantullessaan kumoaa.

Del av detaljplan nr 5879, 10764 och 11560 som upphävs då detaljplaneändringen nr 12843 träder i kraft.

Poistuvat merkinnät ovat eri mittakaavassa kuin asemakaavan muutos.

De strukna beteckningarna är i annan skala än detaljplaneändringen.

Havainnekuva

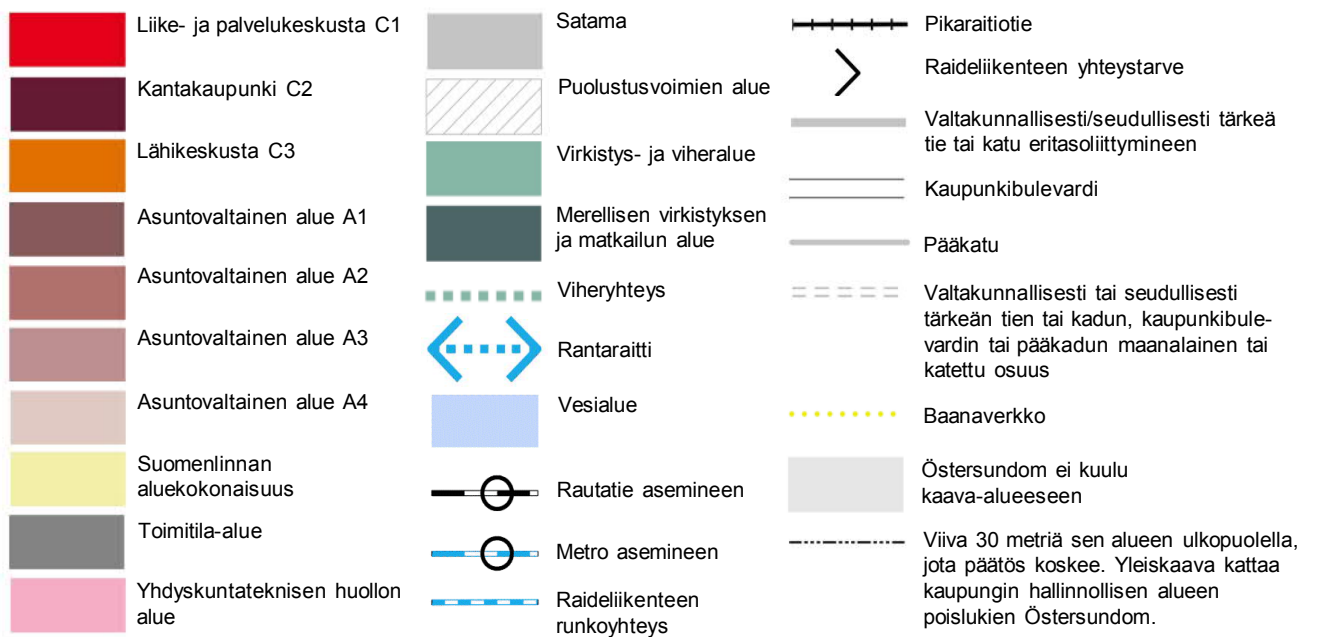
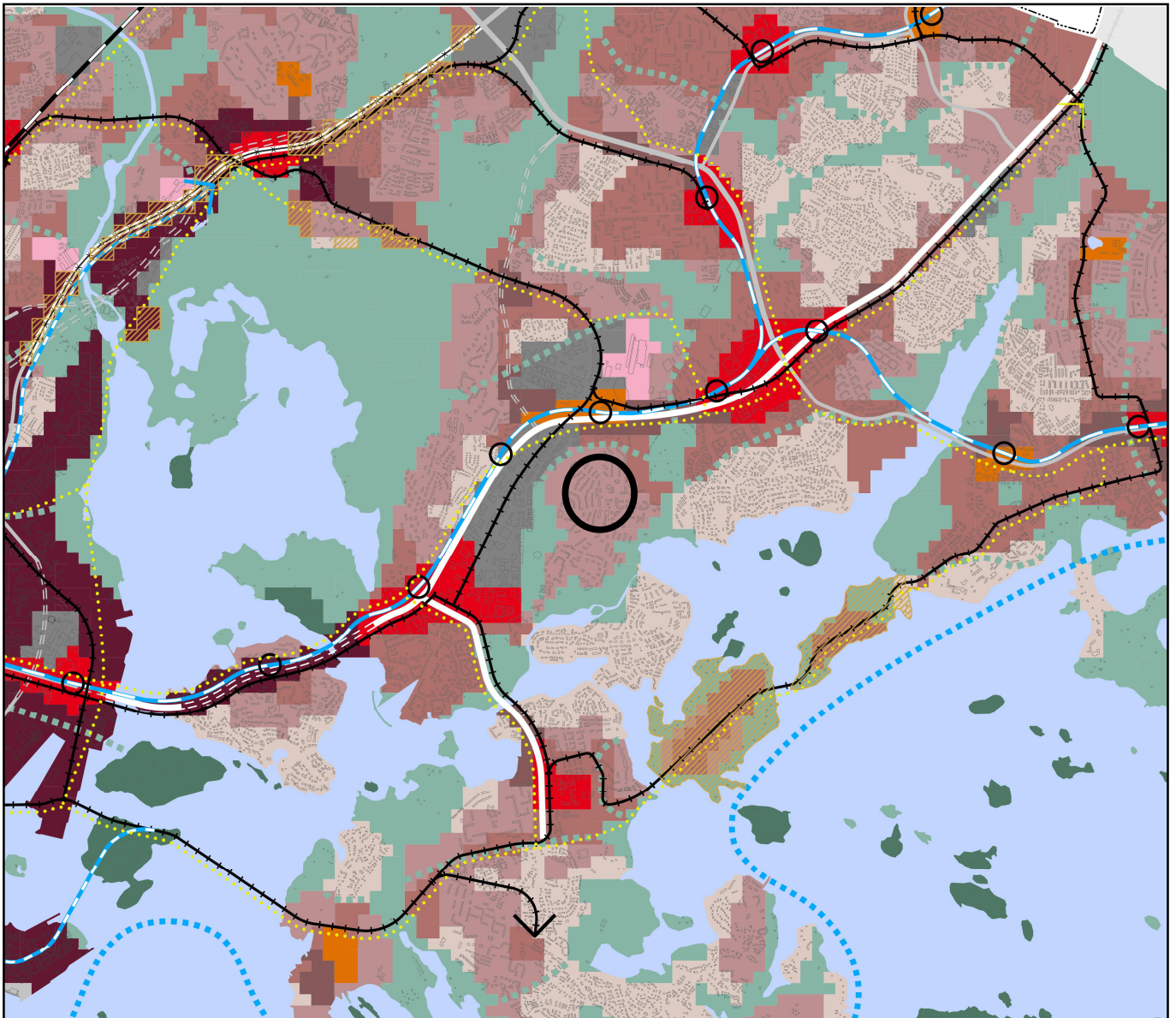
Riihimäen kirkon ympäristö

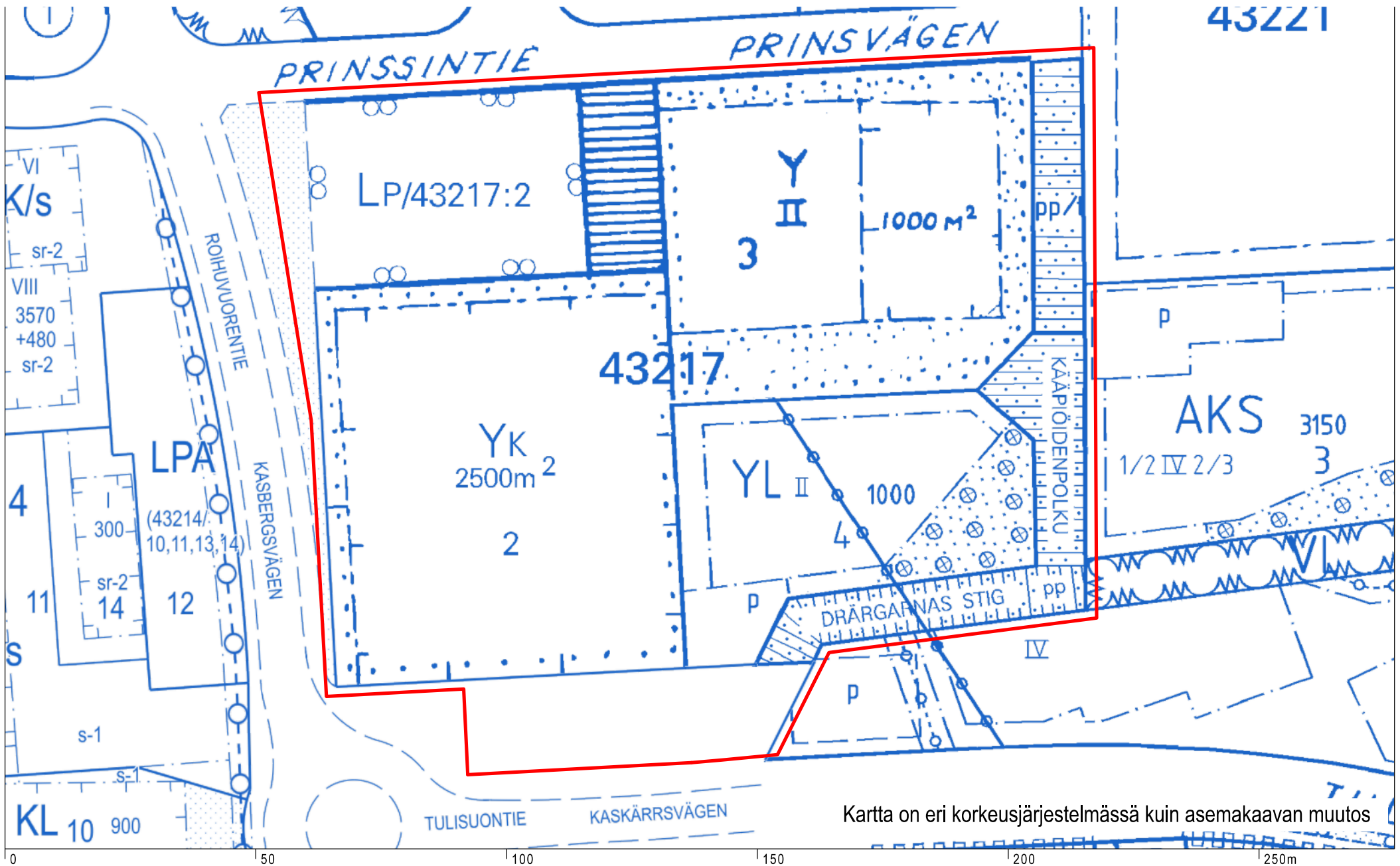
Liite selostukseen 12843

Helsingin kaupunki

Asemakaavoitus

Itäinen yksikkö

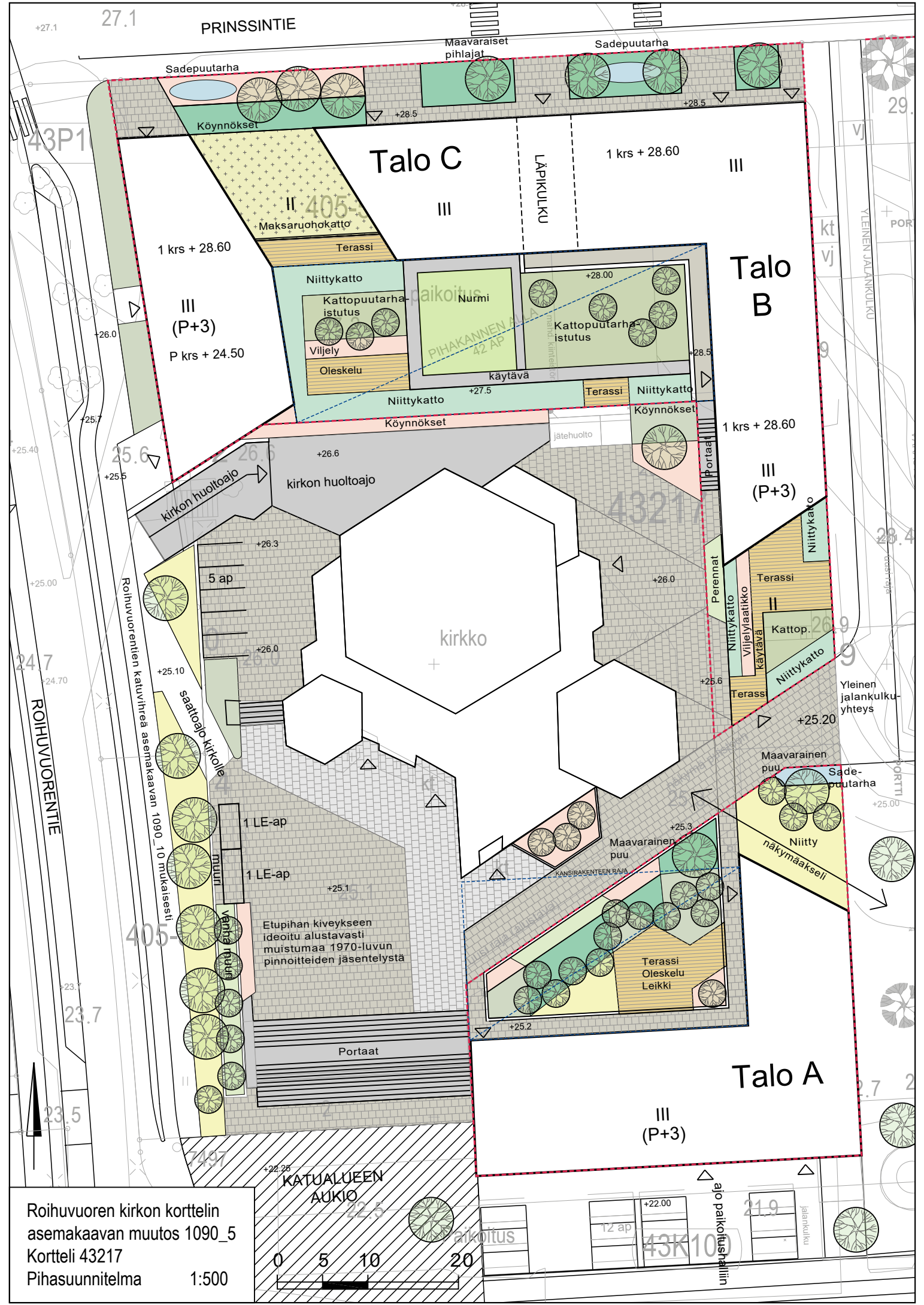

Kartta on eri korkeusjärjestelmässä kuin asemakaavan muutos

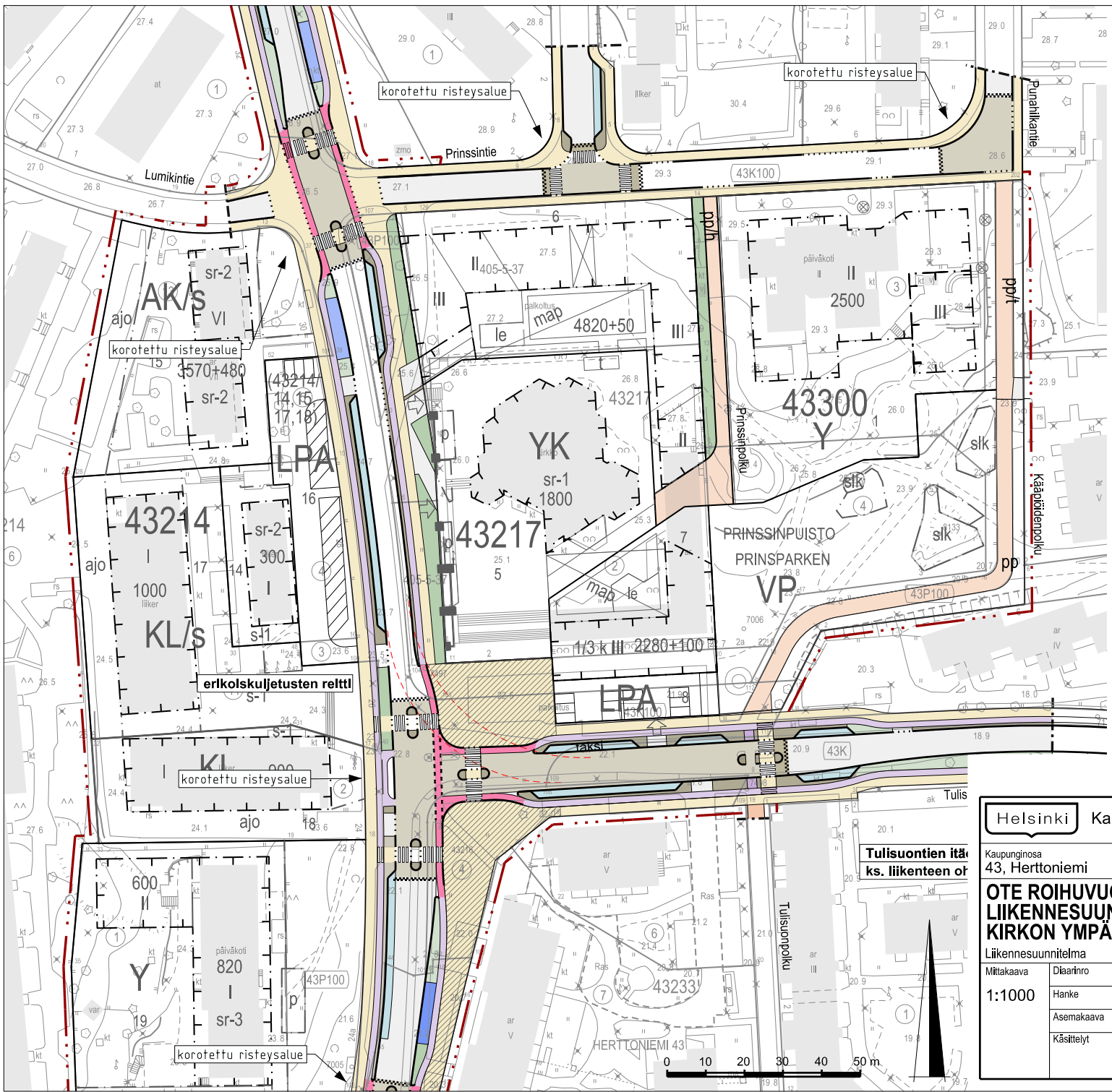
Ote ajantasa-asemakaavasta
Liite selostukseen 12843

Helsingin kaupunki
Asemakaavoitus
Itäinen yksikkö

Roihuvuoren kirkon korttelin
 asemakaavan muutos 1090_5
 Kortteli 43217
 Pihasuunnitelma 1:500

SELITE

- Suunnitelma-alueen raja
- Kaava-alueen raja
- Jalkakäytävä
- Yhdistetty jalankulku ja pyörätie
- Pyörätie jalankulun tasossa
- Ajorata
- Istutuskaisla
- Koroke / erotuskaisla / materiaaliero
- Pysäkki
- Pysäköinti
- Katuaukio

Helsinki Kaupunkiympäristön toimiala Liikenne- ja katusuunnittelu

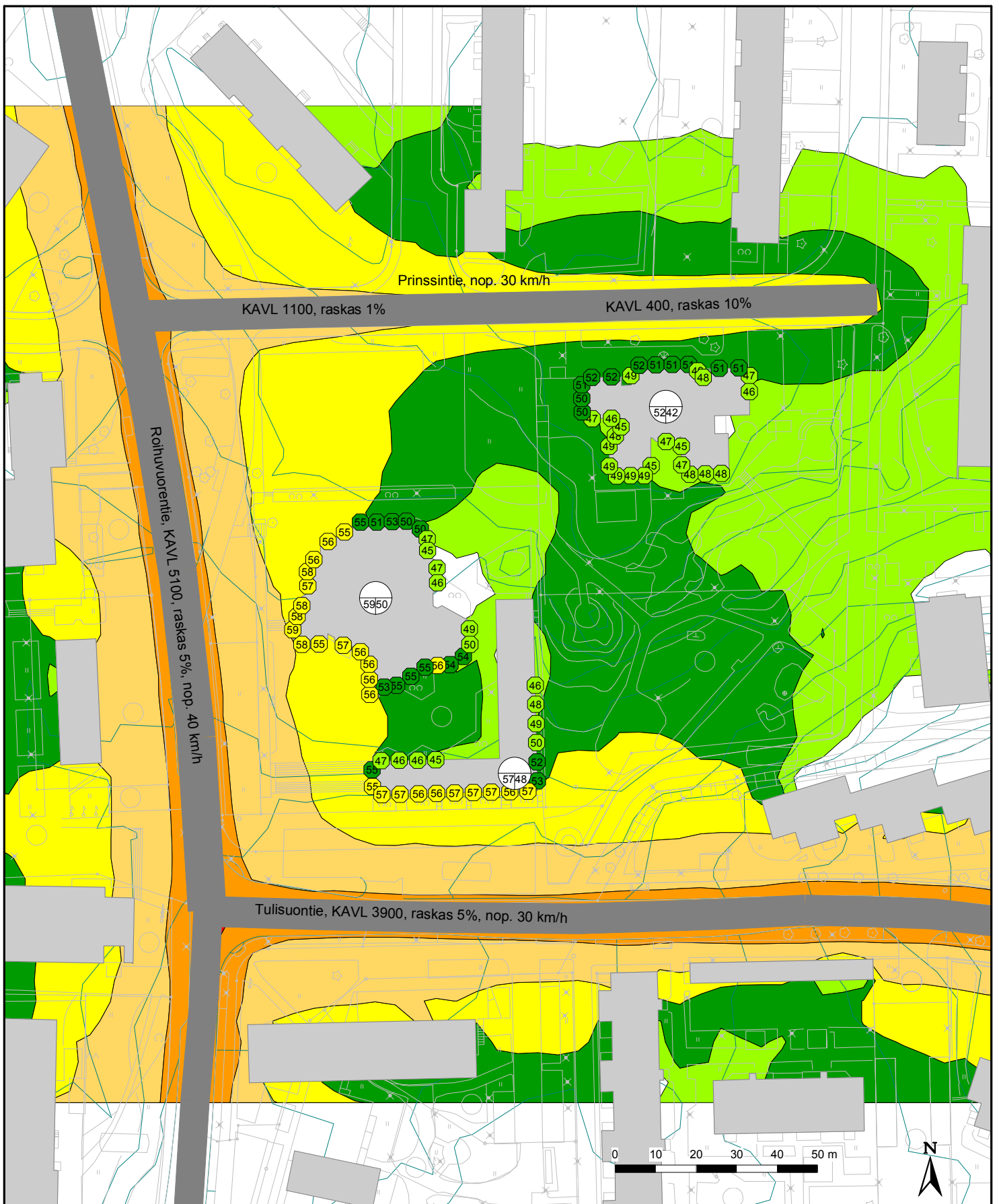
Kaupunginosa 43, Herttoniemi

**OTE ROIHUVUOREN KESKUSTAN
LIIKENNESUUNNITELMALUONNOKSESTA 31.10.2023,
KIRKON YMPÄRISTÖ**

Liikennesuunnitelma

Mittakaava 1:1000	Diariinro Hanke	Piirustusno	Päiväys	
	Asemakaava	Tasokoordinaatisto ETRS-GK25	Hyväksyjä	
	Käsittelyt	Korkeusjärjestelmä N2000	Tarkastanut	
			Laatitut	Johanna livonen

Päiväajan keskiäänitaso [dB]
 $L_{Aeq, 7-22}$

Roihuvuoren kirkon ympäristö, Kaava 12843, Hanke 1090_5

- > 45 dB
- > 50 dB
- > 55 dB
- > 60 dB
- > 65 dB
- > 70 dB
- > 75 dB

Katumu, nykyliikenne KAVL
 Nykyiset olevat rakennusmassat

CadnaA Version 2022 MR 2 (32 Bit), Nordic Prediction Method, Mittakaava 1 : 1250 (A4), Pvm: 17.04.23
 laskentakorkeus: 2 m, laskentaruudukko: 5x5 m
 laatinut: Helsingin kaupunki, Kymp, Maka, Myle, Tek, OKO

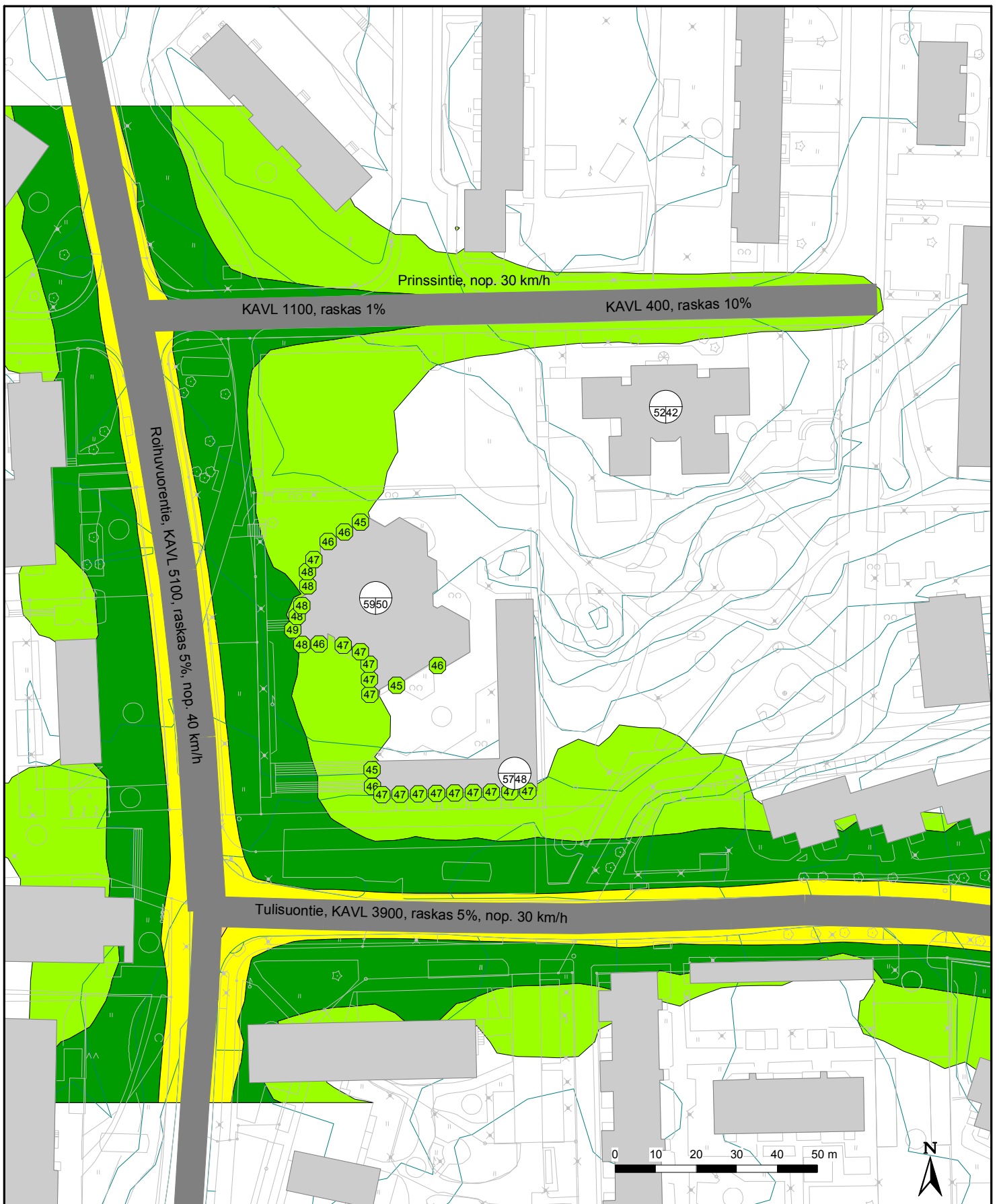
Päiväajan keskiäänitaso [dB]
 $L_{Aeq, 7-22}$

Roihuvuoren kirkon ympäristö, Kaava 12843, Hanke 1090_5

- > 45 dB
- > 50 dB
- > 55 dB
- > 60 dB
- > 65 dB
- > 70 dB
- > 75 dB

Katumuelu, ennusteliikenne KAVL
 Kaavaehdotuksen mukaiset rakennusmassat

CadnaA Version 2022 MR 2 (32 Bit), Nordic Prediction Method, Mittakaava 1 : 1250 (A4), Pvm: 17.04.23
 laskentakorkeus: 2 m, laskentaruudukko: 5x5 m
 laatinut: Helsingin kaupunki, Kymp, Maka, Myle, Tek, OKo

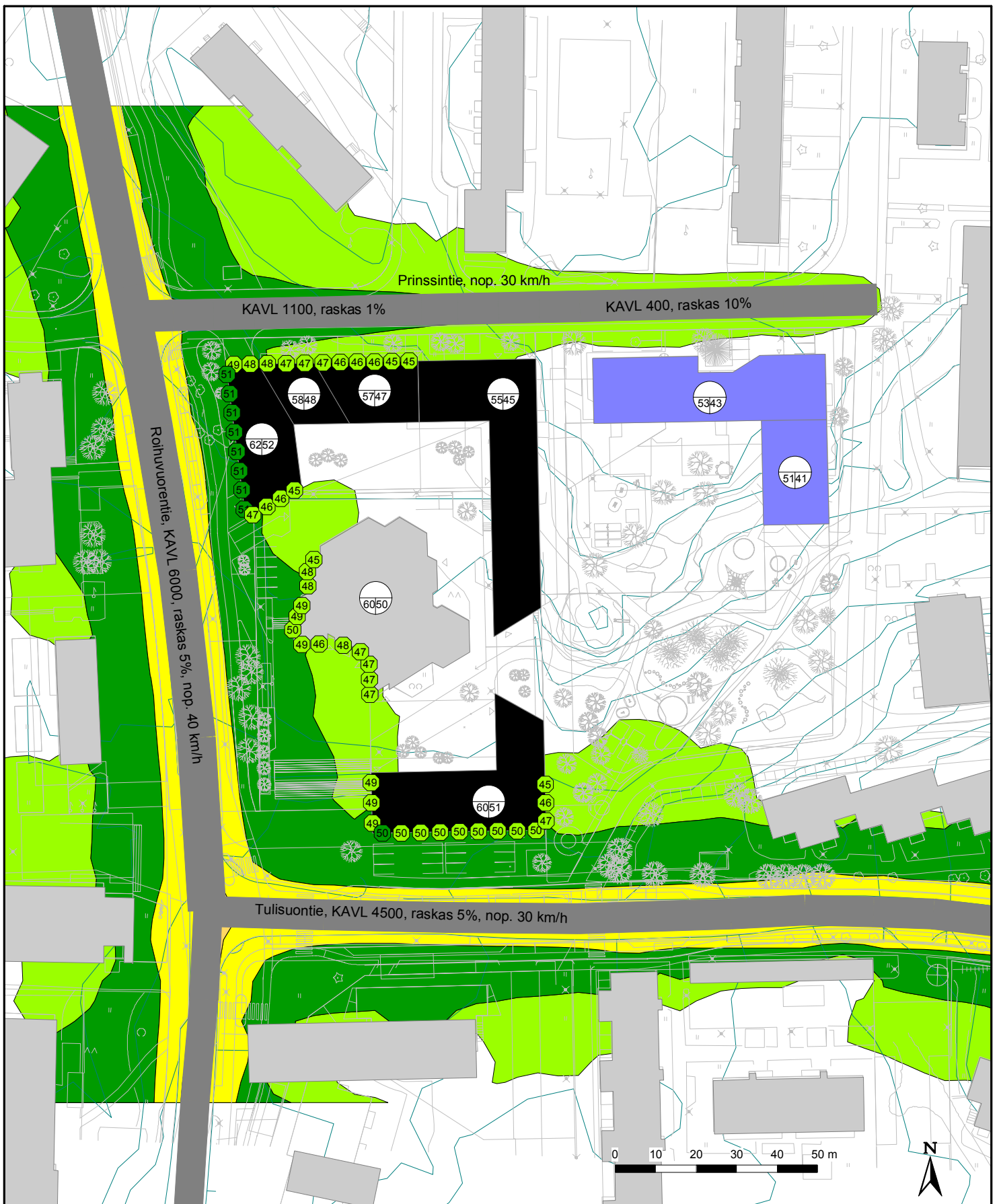
Yöajan keskiäänitaso [dB]
 $L_{Aeq, 22-7}$

Roihuvuoren kirkon ympäristö, Kaava 12843, Hanke 1090_5

- > 45 dB
- > 50 dB
- > 55 dB
- > 60 dB
- > 65 dB
- > 70 dB
- > 75 dB

Katumu, nykyliikenne KAVL
 Nykyiset olevat rakennusmassat

CadnaA Version 2022 MR 2 (32 Bit), Nordic Prediction Method, Mittakaava 1 : 1250 (A4), Pvm: 17.04.23
 laskentakorkeus: 2 m, laskentaruudukko: 5x5 m
 laatinut: Helsingin kaupunki, Kymp, Maka, Myle, Tek, OKO

Yöajan keskiäänitaso [dB]
 $L_{Aeq, 22-7}$

Roihuvuoren kirkon ympäristö, Kaava 12843, Hanke 1090_5

- > 45 dB
- > 50 dB
- > 55 dB
- > 60 dB
- > 65 dB
- > 70 dB
- > 75 dB

Katumu, ennusteliikenne KAVL
 Kaavaehdotuksen mukaiset rakennusmassat

CadnaA Version 2022 MR 2 (32 Bit), Nordic Prediction Method, Mittakaava 1 : 1250 (A4), Pvm: 17.04.23
 laskentakorkeus: 2 m, laskentaruudukko: 5x5 m
 laatinut: Helsingin kaupunki, Kymp, Maka, Myle, Tek, OKo

Roihuvuoren kirkon ympäristö

Suojeltava kohde

Roihuvuoren kirkko

Sr-1, Rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai kaupunkikuvallisesti erityisen arvokas suojeltava rakennus.

Roihuvuoren kirkkoa varten järjestettiin yleinen arkkitehtikilpailu, jonka voitti arkkitehti Lauri Silvennoinen vuonna 1963. Kirkon suunnitelmia muokattiin alkuvaiheessa muutamaa otteeseen ja rakentaminen aloitettiin 1960-luvun lopulla. Arkkitehti kuoli äkillisesti vuonna 1969 ja keskeneräisen kirkon suunnittelutyön viimeistelystä vastasi arkkitehti Keijo Laine. Kirkko valmistui 1950-60-luvun vaihteessa rakennetulle asuinkerrostalouluelle Roihuvuorentien ja Tulisuontien risteykseen vuonna 1970.

Päärakennusaineena kirkossa on punatiili ja betoni. Julkisivuja koristavat mustat puusäleiköt. Yksityiskohdat, mm. katon risti ja kirkon sisäänkäyntien otsapellit ovat kuparia ja kaiteet metallia. Kirkossa toistuu kuusikulmainen muoto. Idean geometriselle kuusikulmaiselle muodolle Silvennoinen sai 300-luvun kastekappelista. Kyseessä on vanha kirkollinen muoto.

Kuva: Kirkkorakennus etupihan suunnasta, Milja Halmkrona/ Helsingin kaupunki

Vasen yläkuva: Ilmakuva etelästä 2021, Helsingin kaupunki/ Paikkatietovipunen
Oikea yläkuva: Kirkon torni kaakosta 2020, Anna Lehtonen, Leppänen arkkitehdit Oy
Alakuva: Sisäkuva kirkon alkuajoilta, Helsingin seurakuntayhtymän arkisto

Yläkuva: Sisäänkäynti seurakuntasaliin, Milja Halmkrona/ Helsingin kaupunki

Alakuva: Kirkon ympäristö idästä, Helsingin kaupunki/ Paikkatietovipunen

ROIHUVUOREN KIRKON KORTTELI
VIITESUUNNITELMA

22.12.2022

VERSTAS ARCHITECTS

KIRKKO HELSINGISSÄ
KYRKAN I HELSINGFORS

Roihuvuoren kirkon korttelin kehittämisen lähtökohtia

Roihuvuoren kirkon kortteli muodostaa yhdessä viereisen ostoskeskuksen kanssa Roihuvuoren asuinalueen keskustan. Kirkon ympäristö paikoitusalueineen, sekä ympäröivät katualueet kaipaavat toiminnallista ja kaupunkikuvallista kehittämistä. Osa rakennuskannasta on huonokuntoisena jäämässä vaille käyttöä.

Tonttien omistajat, Helsingin seurakuntayhtymä ja Helsingin kaupunki ovat teettäneet Verstas Arkkitehdeilla viitesuunnitelman, jossa tutkitaan uudisrakentamista kirkon tontille, korttelin pohjoisosan pysäköintialueelle, sekä viereisen viheralueen ja päiväkodin tontin käyttöä.

Keskeisen paikan identiteettiä halutaan tukea luomalla paikalle omaleimainen kortteli, joka vahvistaa alueen ilmettä kaupunginosakeskuksena. Viitesuunnitelman lähtökohtana on, että kirkko säilyy ympäristöstään erottuvana, monumentaalisenä kappaleena, ja sitä ympäröivät uudisrakennukset ovat sille alisteisia. Kortteliä reunustava, ilmeeltään yhtenäinen rakennusmassa muodostaa luostaripihamaisen tilan kirkon ympärille.

Tärkeimmästä näkymäsuunnasta, lounaiskulmasta katsottuna kortteli on avoin, jolloin kirkko ja sinne johtavat portaat hallitsevat päänäköymää tulevaisuudessakin. Asuinrakennusten korkeus jää kirkkoa matalammaksi ja uudisrakennuksia leikkaavat harkitut näkymäaukot, joista kirkon torni on mahdollista nähdä eri suunnista. Uudisrakennukset muodostavat selkeälinjaisen ja julkisivuaukotukseltaan rauhallisen kehyksen kirkon ympärille. Asuinkortteli korostaa kirkon poikkeuksellista muotoa ja sen asemaa kaupunkirakenteessa. Polveilevan kirkon seinän ja asuinrakennusten väliin jää miellyttäviä, vaihtelevia ulkotiloja.

Korttelissa sijaitsee 1980-luvulla rakennettu päiväkotirakennus, jossa on havaittu sisäilmaongelmia ja laajentamistarvetta. Tässä viitesuunnitelmassa varaudutaan päiväkotirakennuksen purkuun ja uuden, isomman päiväkodin rakentamiseen. Uudisrakennukseen sijoittuisi tiloja myös nuorisotoiminnalle ja avoimen leikkipuiston toiminnalle.

Rakennusten ja kortteliä ympäröivien katujen väliin jää Roihuvuoren katukuvalle tyyppinen, vaihtelevan levyinen vihervyöhyke.

Roihuvuoren kirkko

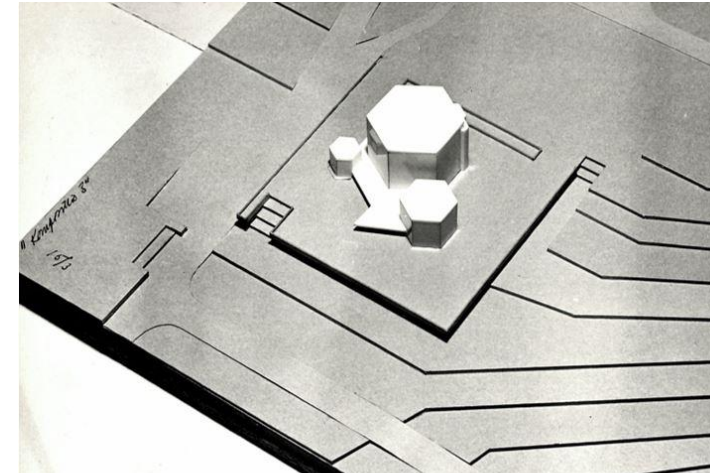
Roihuvuoren asuinalueen keskellä sijaitseva Roihuvuoren kirkko on valmistunut 1970. Arkkitehti Lauri Silvennoisen suunnitteleva punatiilinen kirkko on eri kokoisten kuusikulmaisten massojen sommitelma. Kokonaisuuteen kuuluvat myös monumentaaliset betoniportaavat ja kirkon pihatasannetta rajaava luonnonkivimuuri, sekä kaksikerroksinen seurakuntasiipi.

Alkuperäisessä, arkkitehtikilpailun voittaneessa suunnitelmassa kuusikulmainen kirkko seisoo keskellä suorakulmaista, tasaista podiumia, jolle nousevat leveitä portaita pitkin. Matala ja suorakulmainen seurakuntasiipi rajaa korotettua pihaa ja asettuu osaksi kirkon jalustaa.

Betonirakenteinen seurakuntarakennus on huonokuntoinen ja jäämässä vaille käyttöä. Suunnitelmassa ehdotetaan sen purkamista uudisrakentamisen tieltä. Uudisrakennuksen tontti erotetaan kirkon tontista omaksi tontikseen.

Esteetön jalankulkureitti ja saattoajo kirkon pääoville järjestetään uudesta, Roihuvuorentielle sijoittuvasta liittymästä, missä maaston korkeudet muodostavat luontevasti esteettömän reitin. Kirkon huoltoajo tapahtuu samasta katuliittymästä luiskaa pitkin ylös kirkon takapihalle.

Kirkolle on osoitettu yhteensä 18 autopaikkaa, joista seitsemän sijoittuu kirkon länsiseinustan puoleiselle pihalle ja loput 11 paikkaa Tulisuoventien varteen suunnitellulle pysäköintialueelle.

Arkkitehtikilpailun voittaneen ehdotuksen pienoismalli

Kirkko 1970-luvulla

Uudet rakennukset

Asuinrakennus A

Asuinrakennus A sijoittuu likimain purettavan seurakuntasiiven paikalle L:n muotoisena massana. Korttelin eteläreunalla rakennus ulottuu n. 10 metriä purettavaa rakennusta etelämmäksi, ja idän puoleisella rajalla rakennus linjautuu kiinni tontin rajaan. Rakennuksessa on kaikkiaan neljä kerrosta. Pohjakerroksen lattiataso on Tulisuoventien puolella katutasossa ja siihen sijoittuu pieni liiketila ja asuinrakennuksen yhteistiloja. Ensimmäisen kerroksen lattiataso on kirkon pihan tasolla, ja siihen, sekä ylempiin kerroksiin sijoittuu asuntoja. Asuinrakennuksen autopaikat rakennetaan uuden pihakannen alle. Autokannen päälle toteutetaan vehreä piha, johon rakennetaan istutusalueita nurmi- ja pensasistutuksille, millä viivytetään hulevesien valumista ja muodostetaan yksityisyyttä ensimmäisen kerroksen asunnoille.

Asuinrakennukset B ja C

Korttelin pohjoisosaan sijoittuvat asuinrakennukset B ja C muodostavat kokonaisuuden, joka voidaan toteuttaa joko yhtenä kiinteistönä tai jakaa kahdeksi erilliseksi tontiksi, jotka jakavat huolto- ja paikoitustoimintoja rasiittein. Rakennukset ovat 2-4-kerroksisia, porrastuen maaston ja näkymäleikkausten mukaan. Rakennusmassaa leikkaavat linjat ottavat suuntansa 6-kulmion muotoisen kirkon seinälinjoista. Rakennusmassan aukot ja porrastukset mahdollistavat näkymiä kirkolle ja kirkkopihalta ympäristöön, sekä katkaisevat rakennusmassan ylimmät kerrokset ympäristön lamellitalojen mittakaavaa noudattaviin osiin. Autopaikat rakennetaan uuden pihakannen, ja osittain rakennuksen alle. Vehreä piha-alue rakennetaan autokannen päälle.

Päiväkoti ja puisto

Kirkon korttelin itäpuolella sijaitsee viheralue, joka on voimassa olevassa, vuoden 2000 asemakaavassa yleisen rakennuksen tontti. Tämä osoitetaan uudessa kaavassa puistoksi, ja nykyisen päiväkotitontin ja puiston välistä rajaa muotoillaan siten, että päiväkodille saadaan riittävän kokoinen piha-alue omalla tontillaan, ja nuoris- ja leikkipuistotoimintojen ulkoilualue sijoittuu puistoon. Päiväkotitontin ja asuinrakennustontin väliin sijoittuu kevyen liikenteen yhteys puiston ja Prinssintien välille. Päiväkodin massoittelemisen lähtökohta on, että se liittyy osaksi kirkon korttelia. Massa ottaa suuntia ja hahmoa kirkosta ja asuinrakennuksista, mutta päiväkodilla on kuitenkin oma luonteensa. Massoittelemalla on pyritty mahdollistamaan tontin pohjois- ja koillisrajan tuntumassa sijaitsevien kookkaiden mäntyjen säilyttäminen. Päiväkodin tilat sijoittuisivat Prinssintien puolelta katsottuna kahteen kerrokseen. Maanpinnan laskeutuminen etelää kohti, leikkipuiston ja nuorisotoiminnan tilat voisivat sijoittua pohjakerrokseen, joka sijaitsee puiston puolella maantasossa.

Alustava rakennusoikeudellinen kerrosala:		Autopaikat		
TONTTI A				
Asuinkerrosala	2 280 kem ²	tontti A asunnoille	19 ap	
Liiketila	100 kem ²	liiketilalle	2 ap	
Yhteensä	2 380 kem ²			
TONTTI B				
Asuinkerrosala	2 450 kem ²	tontti B asunnoille	21 ap	
TONTTI C				
Asuinkerrosala	2 370 kem ²	tontti C asunnoille	20 ap	
Liiketila	50 kem ²	liiketilalle	1 ap	
Yhteensä	2 420 kem ²			
TONTTI D				
kirkko	1 800 kem ²	tontti D kirkolle	18 ap	7 kirkon tontilla, 11 LPA-tontilla
PÄIVÄKODIN TONTTI				
	2 500 kem ²	Päiväkodin tontti	9 ap	päiväkodin tontilla

Taulukossa on esitetty luonnossuunnitelman rakennusoikeuteen laskettavat kerrosalat tonteittain. Rakennusoikeuden määrät tulevat tarkentumaan lopulliseen asemakaavaan.

Rakennusoikeudellista kerrosalaa asemakaavan alueella yhteensä 11 550 kem².

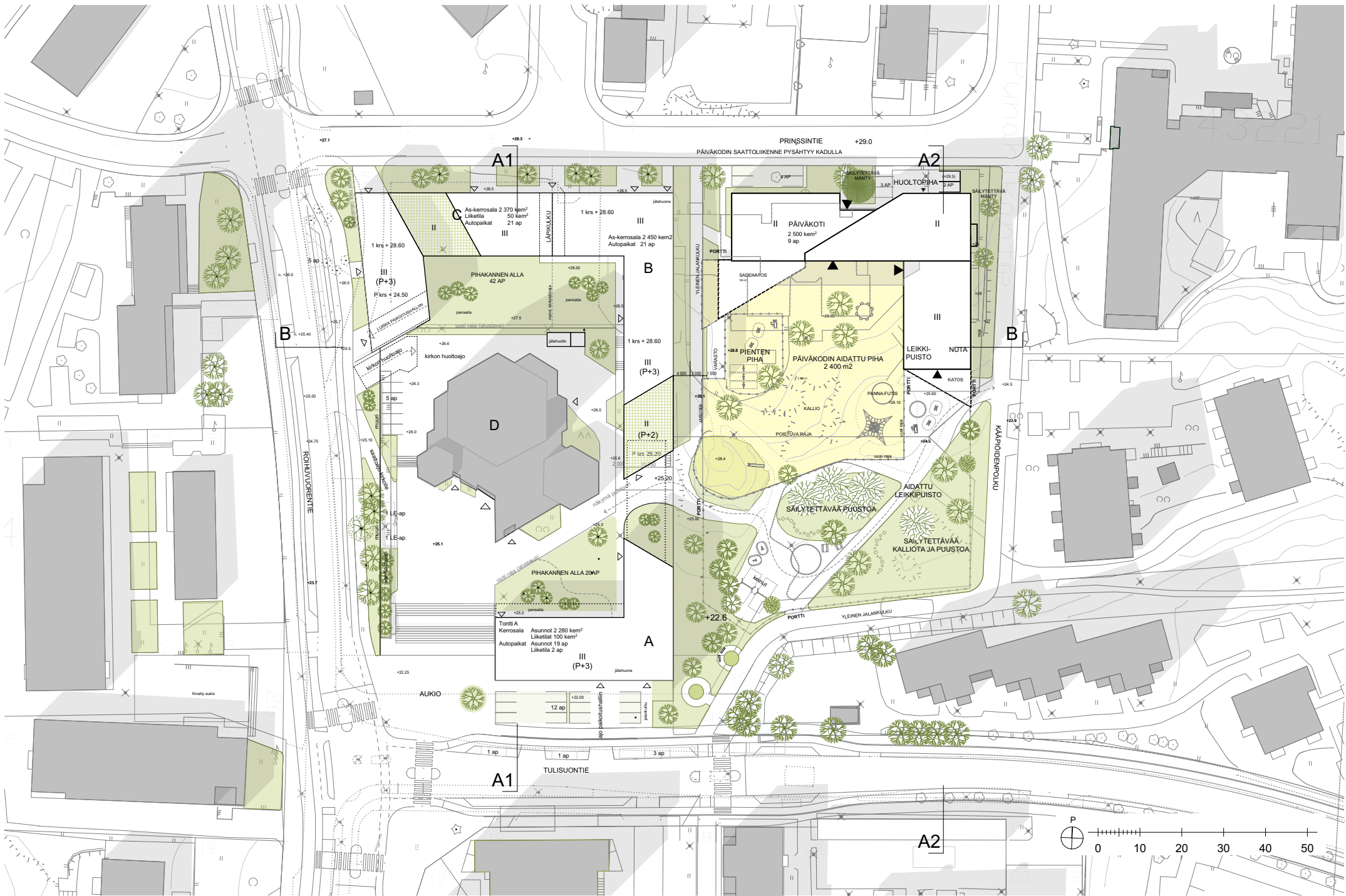
Tonttien A, B ja C yhteenlaskettu rakennusoikeudellinen asuinkerrosala yhteensä 7 100 kem² (n. 95 asuntoa)

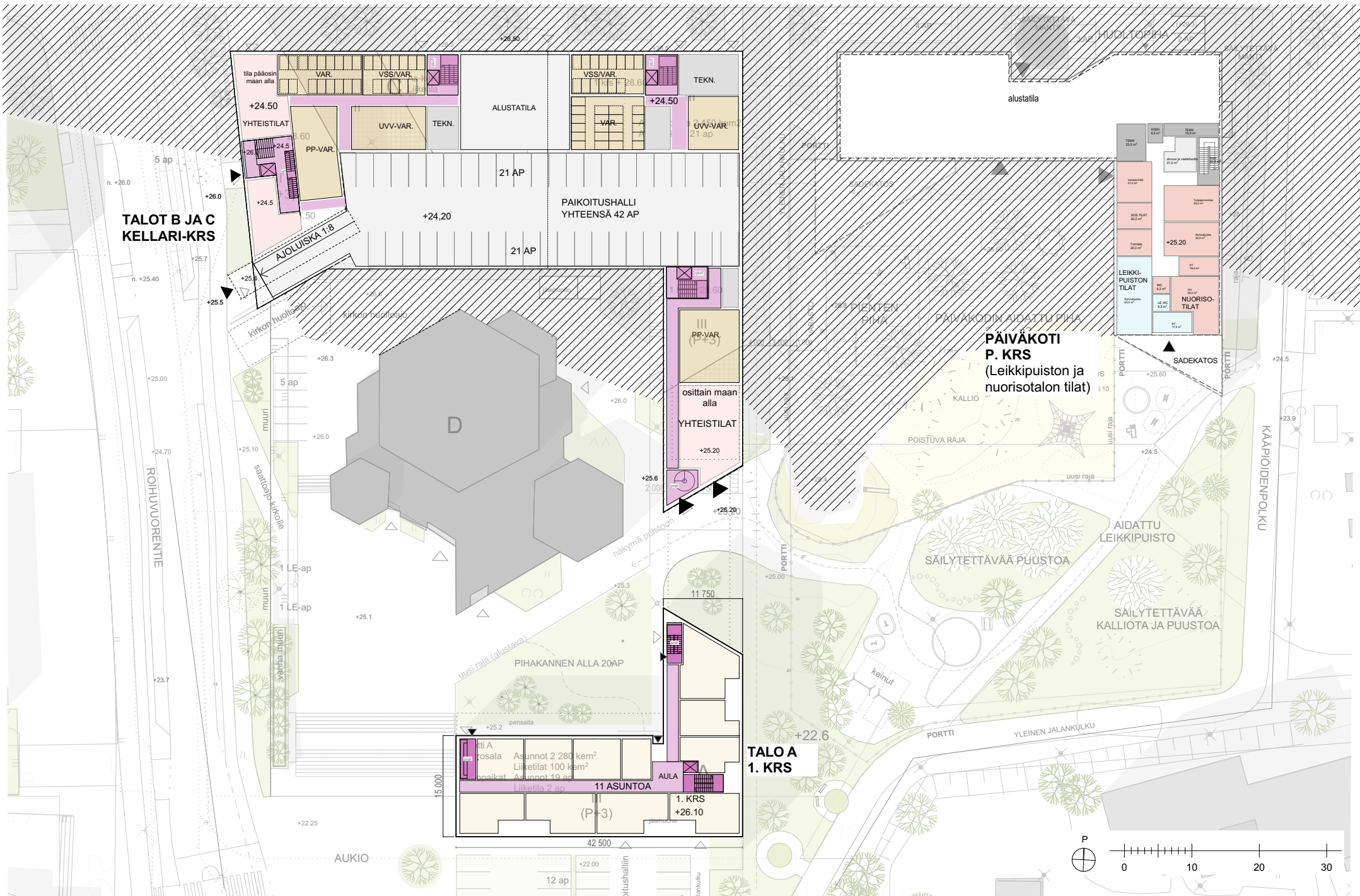
Ilmoitetut kerrosalat ovat rakennusoikeuteen laskettavia kerrosaloja.

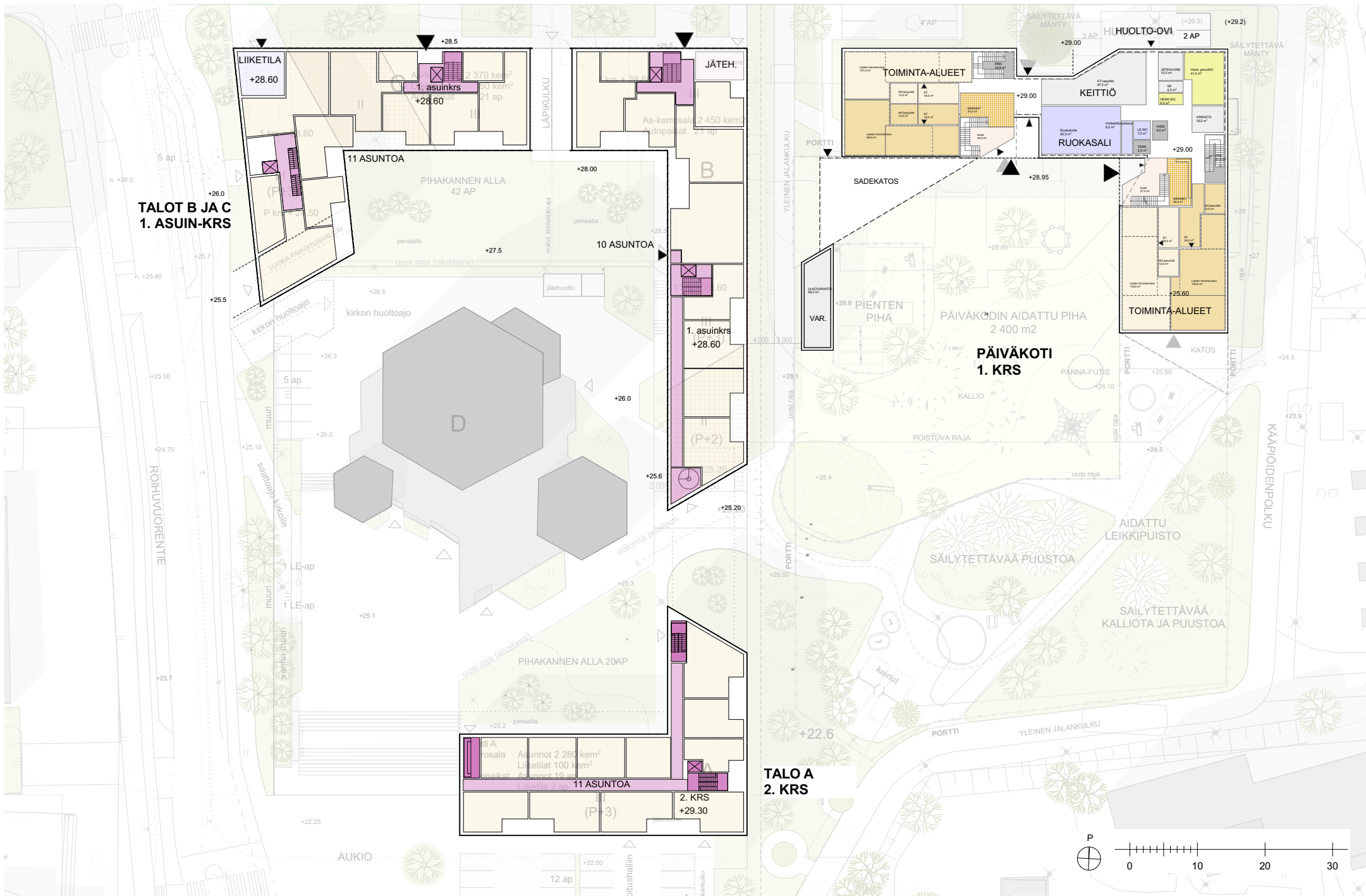
- Ns. lisäkerrosalaa, esim asukkaiden yhteistiloja (pesula-, varasto-, sauna- ja kerhotilat) ei ole sisällytetty yllä oleviin kerrosaloihin.
- Pysäköintihallia ja sinne johtavia kulkureittejä ei ole sisällytetty kerrosaloihin.
- Kerroksiin sijoittuvien teknisten tilojen ja kuilujen kerrosalaa vähentävää vaikutusta ei ole huomioitu luvuissa.

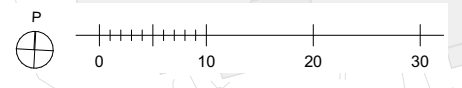
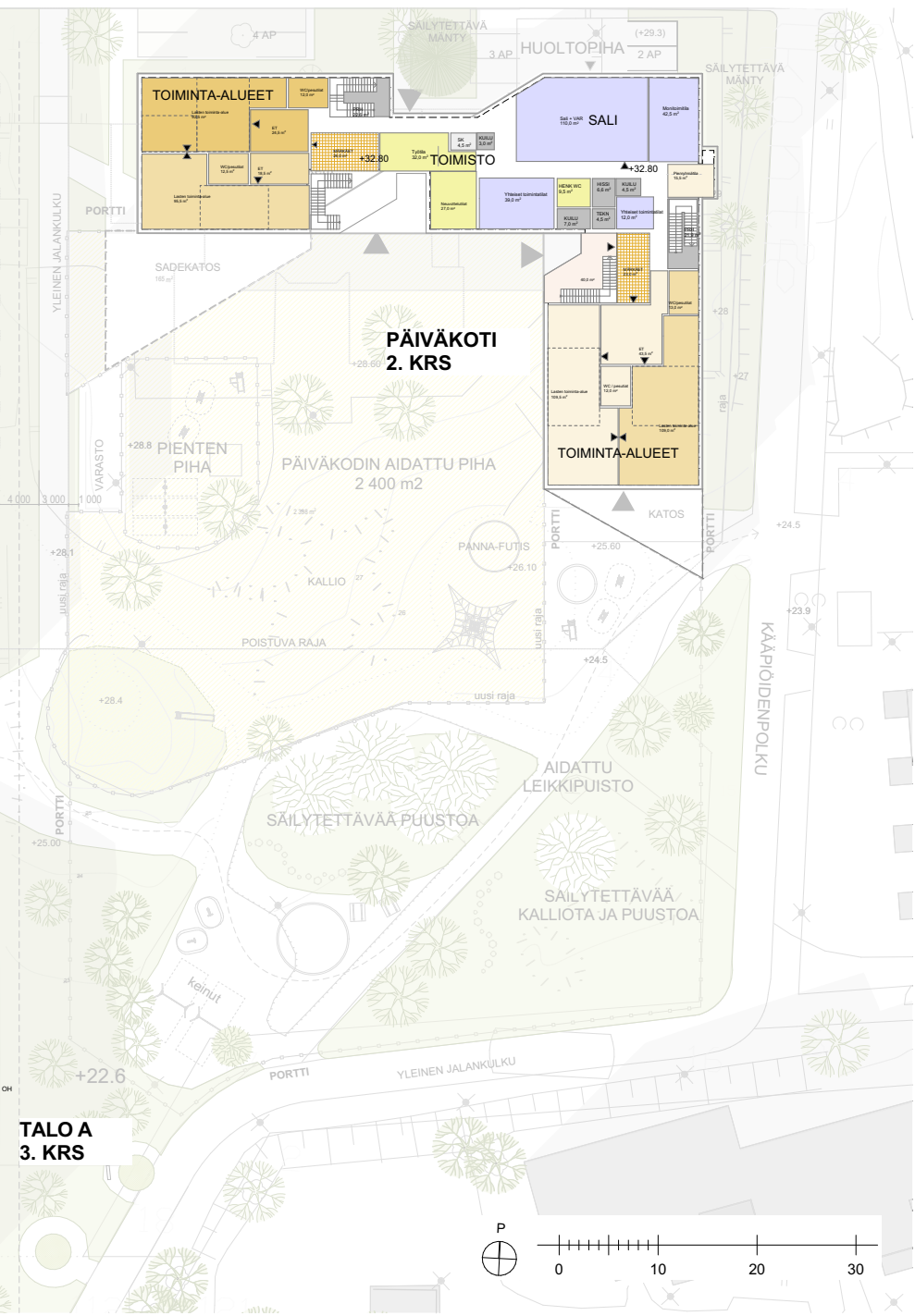
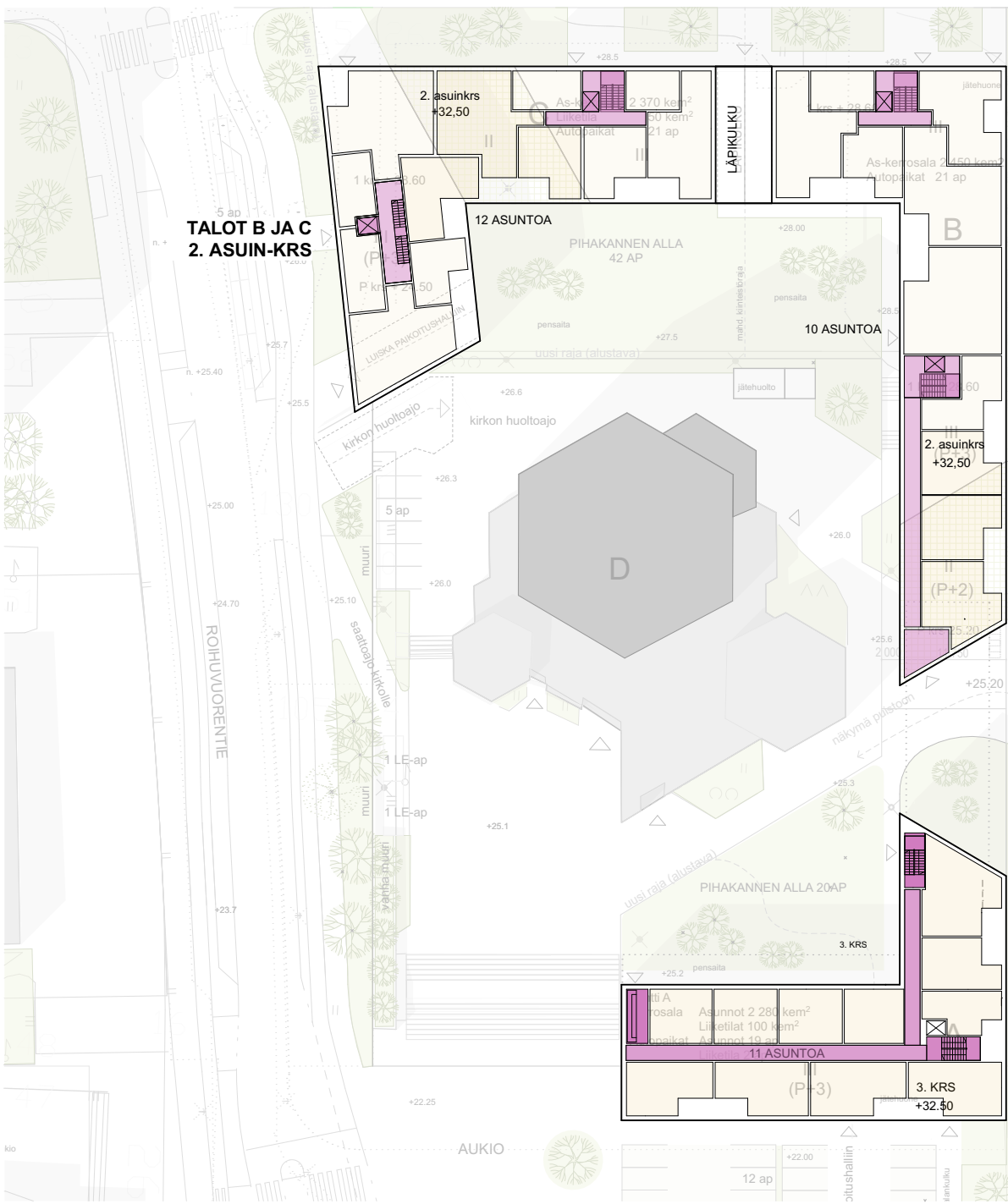
Autopaikkatarve on laskettu seuraavan laskukaavan mukaan:

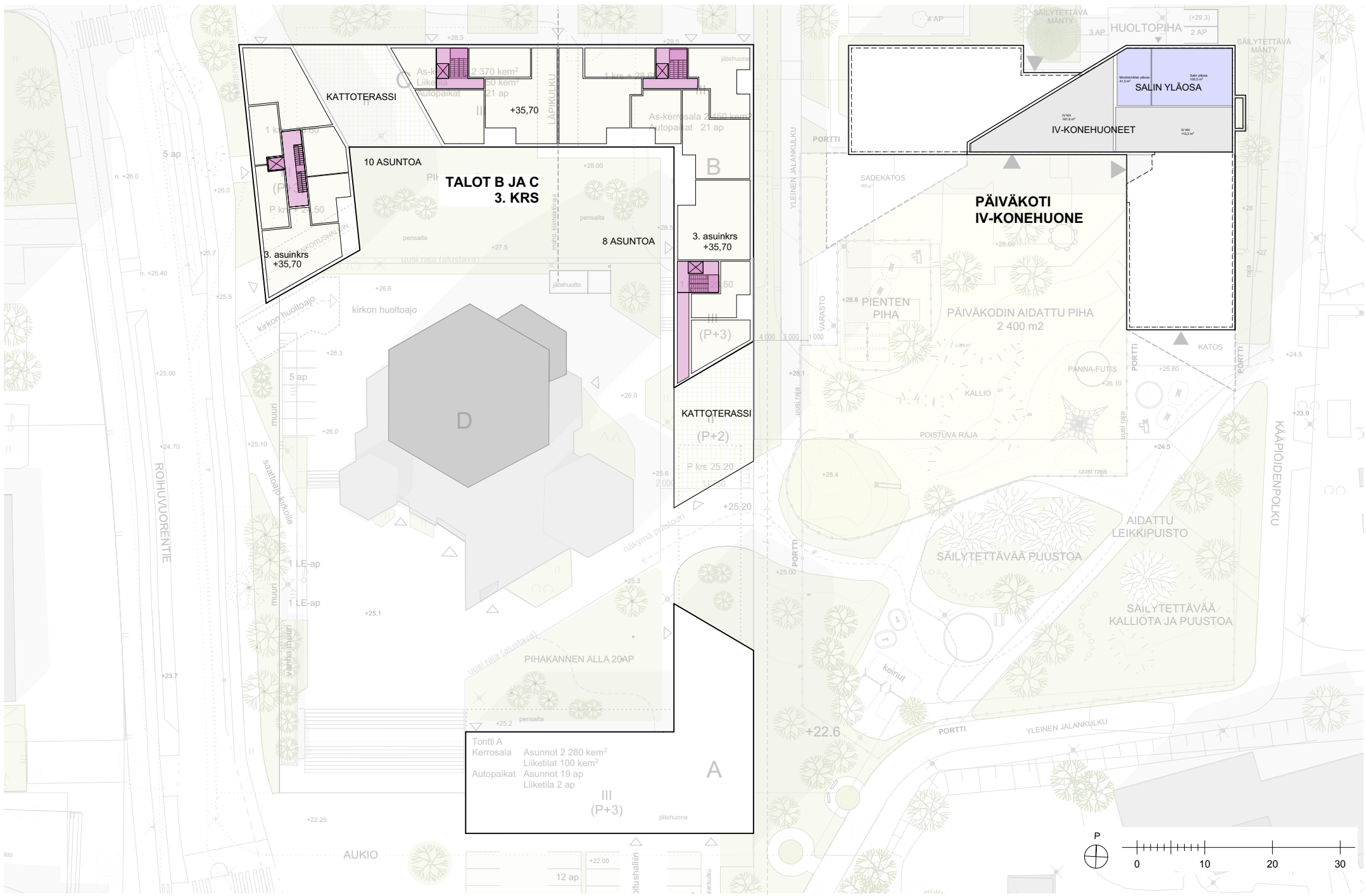
Asunnot	1 ap / 120 kem ²
Liiketilat	1 ap / 60 m ²
Kirkko	1 ap / 100 m ²
Päiväkoti	1 ap / 300 m ²

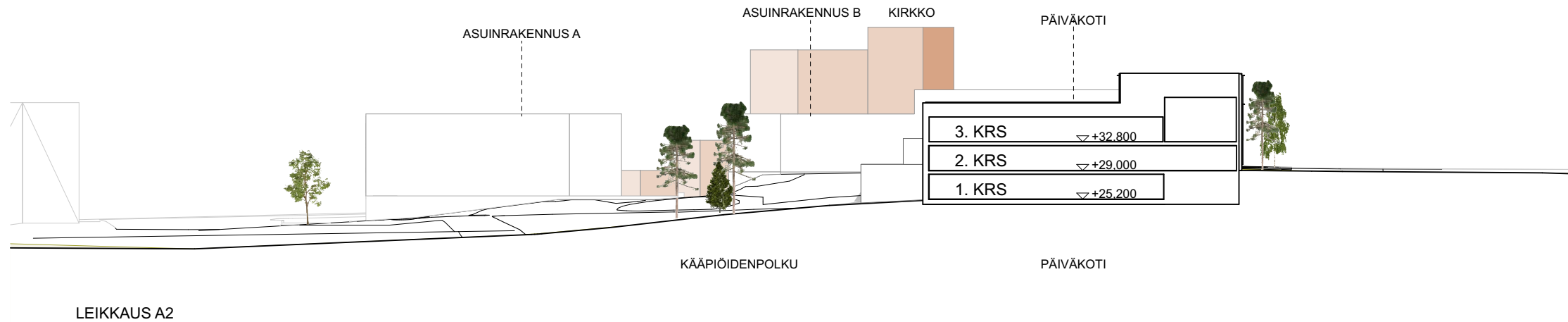
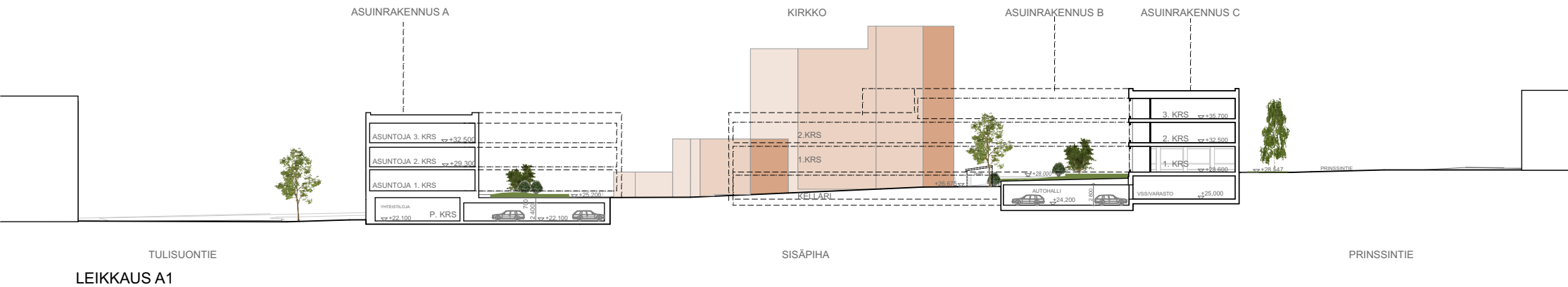

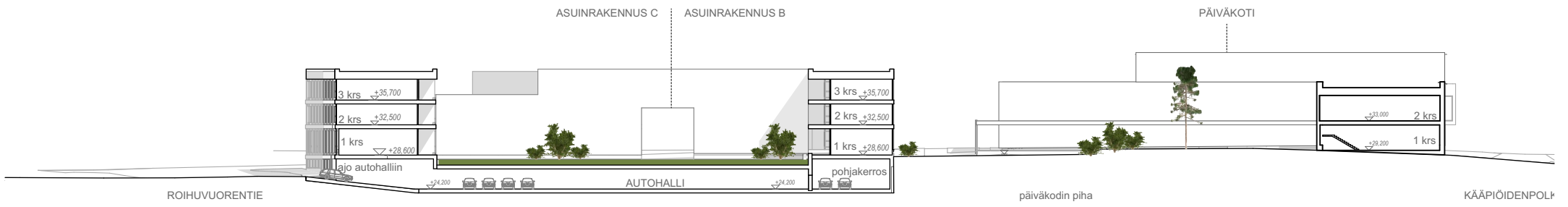

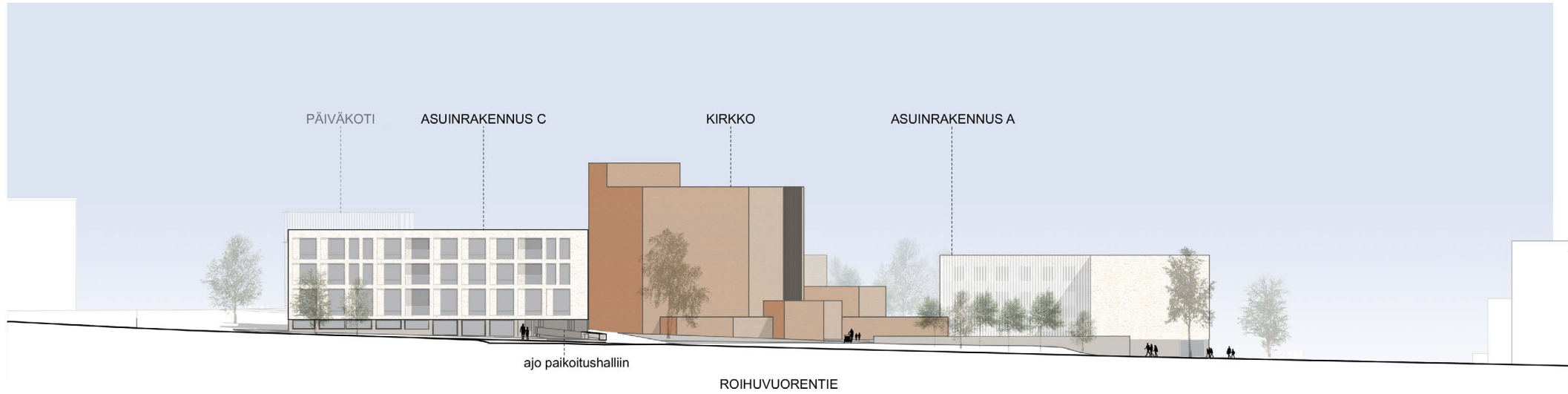

LEIKKAUS B

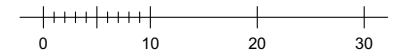

JULKISIVU LÄNTEEN

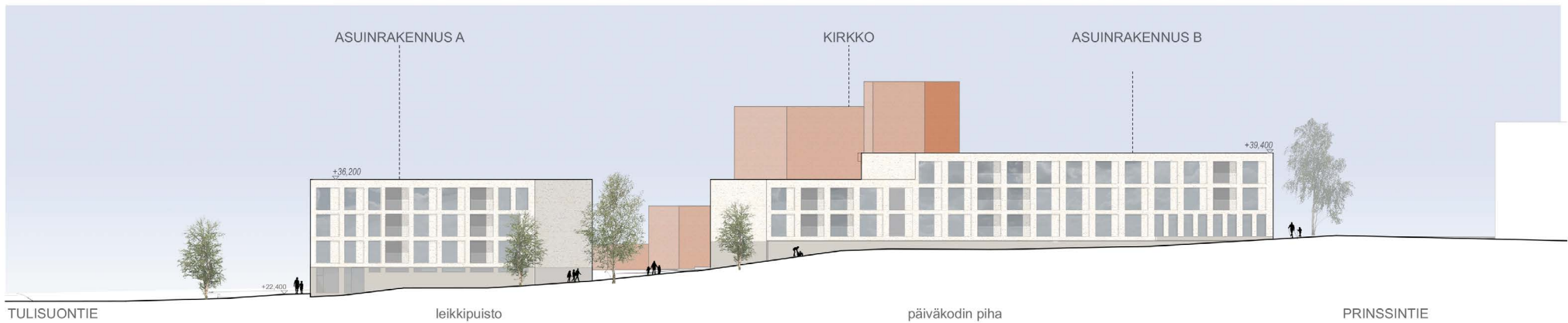

JULKISIVU POHJOISEEN

JULKISIVU ETELÄÄN

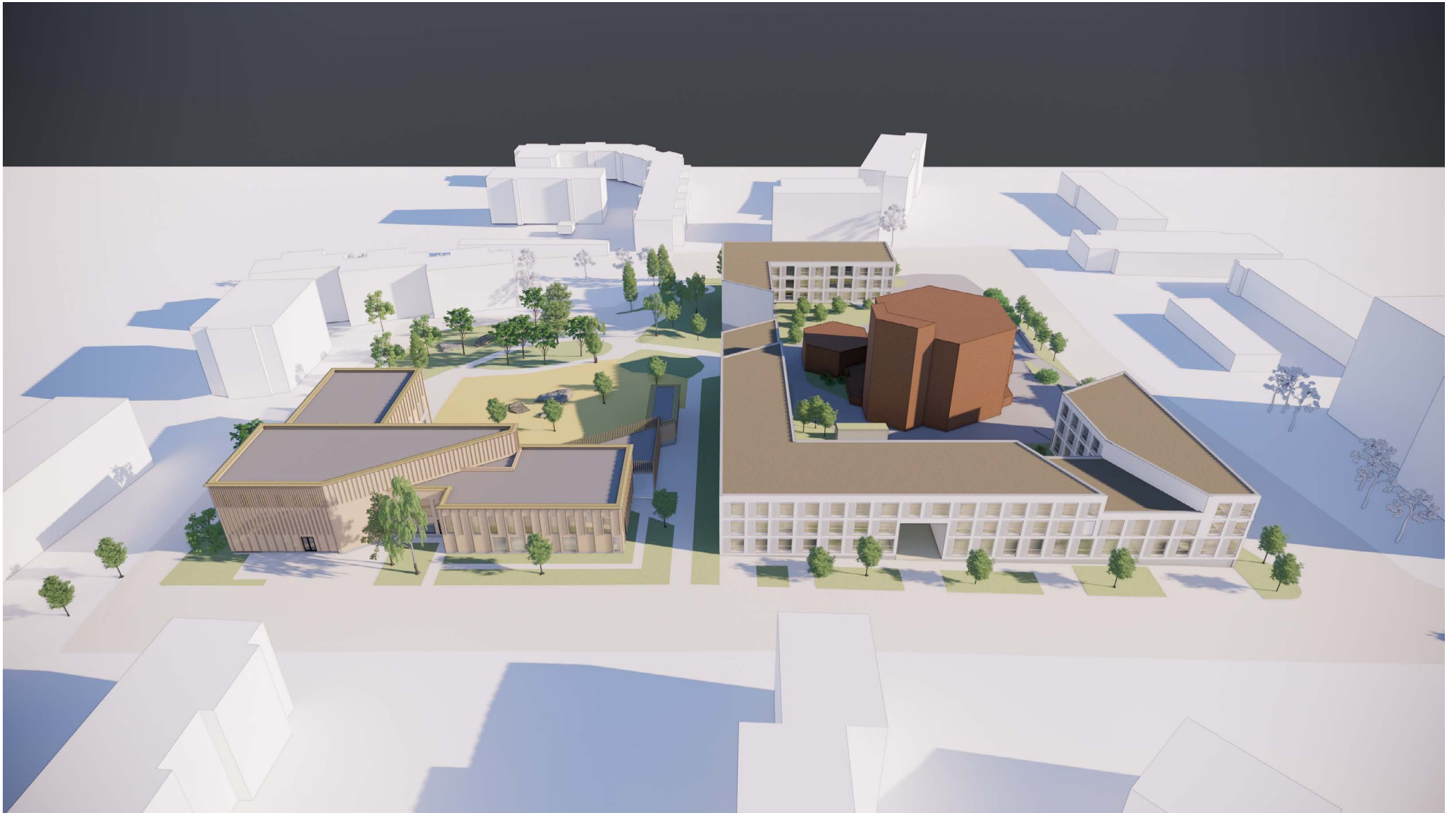

JULKISIVU ITÄÄN

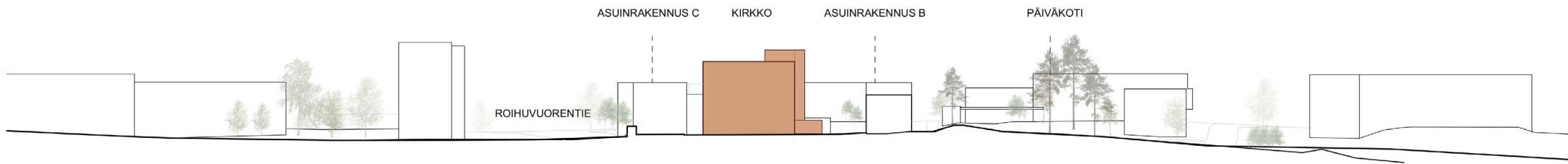

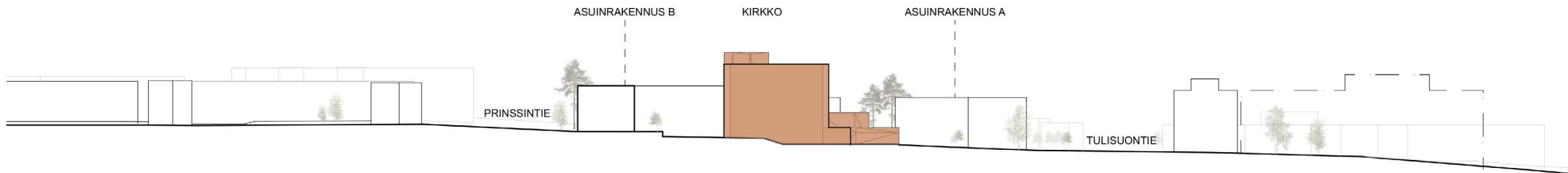

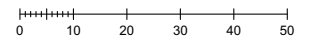

Alueleikkaus Itä-Länsi

Alueleikkaus Etelä-Pohjoinen

Työryhmä

Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristö:

Asemakaavoitus Laura Viljakainen
Anu Kuutti
Marjo Vänskä
Anri Linden

Liikennesuunnittelu Johanna Iivonen
Otto Tarnanen

Maisemasuunnittelu Milja Halmkrona
Marko Ahola

Rakennukset ja yleiset alueet: Sirkka-Liisa Sundvall
Pekka Löyskä

**Kasvatuksen ja koulutuksen
toimiala**

Carola Harju

Helsingin seurakuntayhtymä

Kaarina Rötö
Osmo Rasimus
Kai Heinonen
Timo Pekka Kaskinen

Verstas Arkkitehdit Oy

Riina Palva
Anna Puisto
Timo Toivonen
Silja Ikkela-Koski
Pekka Airaxin

ROIHUVUOREN KIRKKO JA SEURAKUNTASIIPPI

RAKENNUSHISTORIASELVITYS

Helsinki 4.6.2021

LEPPANEN

Työn tekijät:

Arkkitehti Kari Leppänen, Safa
Sisustusarkkitehti AMK Anna Lehtonen

Leppänen Arkkitehdit Oy
Klaneettitie 6-8 B 2.krs.
00420 Helsinki

Työn tilaaja:

Helsingin seurakuntayhtymä

Johdanto

Tässä rakennushistoriaselvityksessä käsitellään Itäisessä Helsingissä sijaitsevaa Roihuvuoren kirkkoa ja sen yhteydessä olevaa seurakuntasiipeä. Selvitys toimii ohjaavana tausta-aineistona kaavoitusta ja tontin jatkosuunnittelua varten.

Rakennushistoriaselvityksessä tutkitaan arkisto- ja kenttätöiden avulla kohteen historiaa, suunnittelu- ja muutosvaiheita ja nykytilaa. Arkistotiedot valottavat kohteen rakennus- ja muutoshistoriaa ja kohteessa tehtävä tarkastelu täydentää kokonaiskuvaa nykytilan osalta.

Lauri Silvennoisen vuonna 1970 valmistuneen ja suunnitteleman kirkon lupakuvia löytyi runsaasti Helsingin Arska-tietopalvelusta. Arskasta sai välttämätöntä informaatiota kirkon ja seurakuntasiiven rakennuseriaa- ja niissä käytetyistä rakenteista, materiaaleista ja detaljeista. Helsingin seurakuntayhtymän arkistosta löytyi runsaasti vanhoja piirustuksia, muutoskuvia, kokouspöytäkirjoja, alkuperäisiä listoja, kalustetilauksista ja valokuvia kohteen alkuvuosilta.

Rakennuskokonaisuuden peruseriaa- on suurilta osin arkkitehdin suunnitelmien mukainen. Muutoksia ja korjailuja on vuosien varrella tehty muutamia, mistä oli tallella vanhojakin rakennuslupahakemuksia. Viimeisimmät piirustukset rakennuksesta ovat muutamia vuosia sitten piirretty ja ovat yhä paikkansapitäviä.

Kohde ja sen lähiympäristö dokumentoitiin ja kuvattiin ulkoa ja sisältä, mikä helpotti tutkimustyötä. Lisäksi kirkosta löytyi tietoa verkkolähteistä. Informaatiota ja karttoja löytyi myös Helsingin karttapalvelusta.

Kirkkoa ja sen ympäristöä tutkittaessa tutustutaan lyhyesti myös Roihuvuoren alueen historiaan, sekä arkkitehti Lauri Silvennoiseen ja hänen teoksiinsa.

SISÄLTÖ

1. Roihuvuori

- 1.1. Ympäristön rakentumisen historia
- 1.2. Kaavoituksen lähtökohdat, asemakaava, toteutuminen ja nykytilanne

2. Rakennukset

- 2.1. Lauri Silvennoinen - arkkitehti
 - 2.1.1. Kirkon suunnittelu- ja rakentamisvaiheet, pohjaratkaisu
 - 2.1.2. Kirkon ominaispiirteiden kuvaus: rakenneperiaatteet, arkkitehtuuri, ulkomateriaalit, piha-alue
 - 2.1.3. Rakentaminen – keskeiset muutosvaiheet ja tehdyt toimenpiteet ja nykytilan inventointi
 - 2.1.4. Keskeiset tilat ja toiminta

3. Yhteenveto

4. Lähteet

1. Roihuvuori

1.1. Ympäristön rakentumisen historia

Roihuvuori oli vanhan Herttoniemen ohella Suomen ensimmäisiä aluerakentamiskohteita eli lähiöitä. Länsi-Herttoniemi kaavoitettiin ja rakennettiin pääosin 1946-1955 ja aluksi Itä-Herttoniemeksi kutsuttu Roihuvuori pääosin 1954-1964. Ennen 1950-lukua Roihuvuoressa toimi mm. kauppapuutarha ja alueella oli peltoja ja niittyjä. Vanhempaa rakennuskantaa alueella edustavat yhä edelleen Strömsin kartano ja Herttoniemen kartano.

Ensimmäiset kerrostaloasukkaat muuttivat Roihuvuoreen vuonna 1955. Alueen keskeiset osat rakennettiin vuosina 1955–1965, jolta ajalta on peräisin alueen yleisilme. 50-luvun tyylipiirteet, kuten maastoa seuraileva rakentaminen ovat Roihuvuoressa selvästi nähtävissä. (Kaupunginosat, Roihuvuoren historia-verkkosivu)

Kuva 1: Roihuvuori, Strömsin kartano

Kuva 2: Roihuvuori, ostoskeskuksen alue

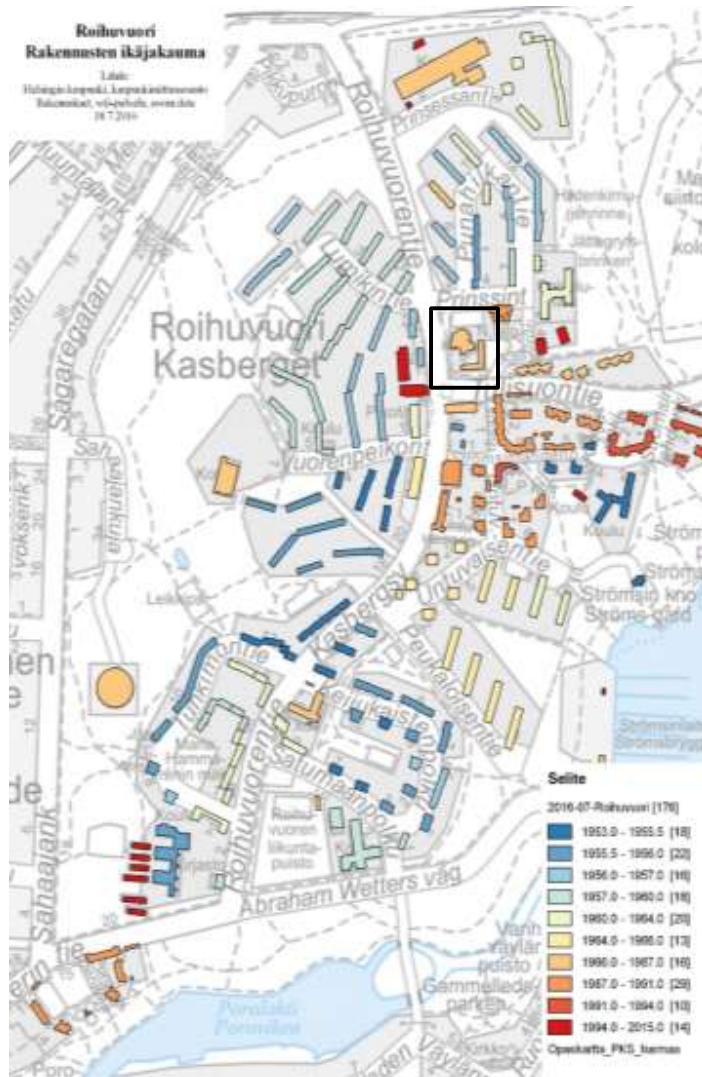
Kuva 3: Ilmakuva

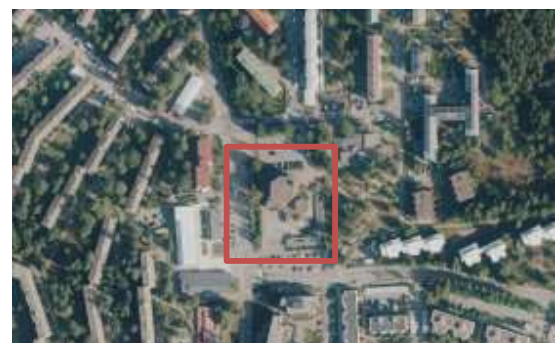
Kuva 4: Mielenosoitus, alueen asukkaat toivovat kirkkoa

Selvityksessä tutkittava Roihuvuoren kirkko, yksi alueen tunnetuimmista rakennuksista, valmistui toukokuussa 1970 Roihuvuorentien ja Tulisuoventien risteykseen. Tämä oli alueen asukkaille juhlaa, lähiö sai komean kirkon keskelle kylää ja seurakunta tilaa jumalanpalveluksille, kasteille ja monenlaisille juhlille. Kirkkoa oli toivottu pitkään. Roihuvuoren alueen ihmiset keräsivät yhteisen adressin, 2645 nimeä, kirkon saamiseksi. Kirkkoa varten järjestettiin yleinen arkkitehtikilpailu, jonka voitti arkkitehti Lauri Silvennoinen vuonna 1963. (Helsingin Seurakunnat, Roihuvuoren kirkko-verkkosivu)

Rakennusten ikäjakamakartta ja ilmakuvat havainnollistavat alueen rakentumisen. 50-60-luvun suurimman rakennusaallon jälkeen Roihuvuoren rakennuskanta on kehittynyt verkkaisten tasaiseen tahtiin ja uuden rakentaminen on alueella parhaillaankin käynnissä. Roihuvuoren kirkko on osoitettu kuvissa. Vuoden -69 kuvassa kirkko on juuri rakentamisvaiheessa.

Kuva 5: Roihuvuori, rakennusten ikäjakama

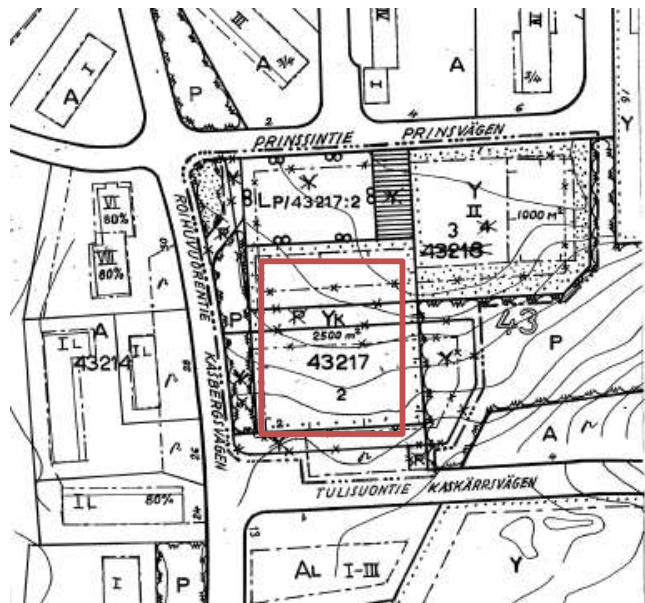
Kuvat 6-8: Ortokuvat vuosilta 1956, 1969, 2019

1.2. Kaavoituksen lähtökohdat, asemakaava, toteutuminen ja nykytilanne

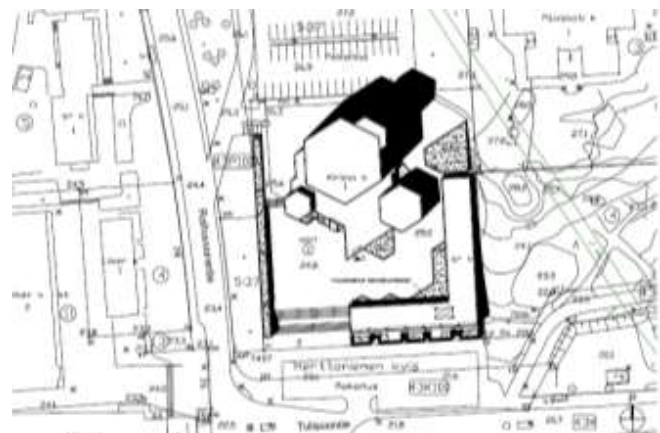
Roihuvuori on Helsingin 43. kaupunginosaan eli Herttoniemeen kuuluva osa-alue Strömsinlahden ja Porolahden rannalla, Länsi-Herttoniemen, Herttoniemenrannan, Marjaniemen ja Tammisaloon naapurissa.

Asemakaava no. 5879 on hyväksytty 17.2.1968. Roihuvuoren kirkko sijaitsee YK- korttelissa 43217, eli Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueella. Rakennusoikeus on tällä hetkellä voimassa olevan asemakaavan mukaan 2 500 kem2. Kirkkoa eikä siipirakennusta ole suojeltu kaavassa.

<p>HELSINKI 43. KAUPUNGINOSA HERTTONIEMI ROIHUVUORI KORTTELIT 43217 JA 43218 PUISTOALUE ASEMAKAAVAN MUUTOS</p>	<p>HELSINGFORS 43 STADSDELN HERTONÄS KASBERGET KVARTEREN 43217 OCH 43218 PARKOMRÅDE STADSPLANÄNDRING</p>
<p>SELITYKSIÄ:</p> <p>43 Herttoniemen seutu. 43217 Keskusta. 2 Puistoalue. 43217/2 Puistoalue. 43217/3 Puistoalue. 43217/4 Puistoalue. 43217/5 Puistoalue. 43217/6 Puistoalue. 43217/7 Puistoalue. 43217/8 Puistoalue. 43217/9 Puistoalue. 43217/10 Puistoalue. 43217/11 Puistoalue. 43217/12 Puistoalue. 43217/13 Puistoalue. 43217/14 Puistoalue. 43217/15 Puistoalue. 43217/16 Puistoalue. 43217/17 Puistoalue. 43217/18 Puistoalue. 43217/19 Puistoalue. 43217/20 Puistoalue. 43217/21 Puistoalue. 43217/22 Puistoalue. 43217/23 Puistoalue. 43217/24 Puistoalue. 43217/25 Puistoalue. 43217/26 Puistoalue. 43217/27 Puistoalue. 43217/28 Puistoalue. 43217/29 Puistoalue. 43217/30 Puistoalue. 43217/31 Puistoalue. 43217/32 Puistoalue. 43217/33 Puistoalue. 43217/34 Puistoalue. 43217/35 Puistoalue. 43217/36 Puistoalue. 43217/37 Puistoalue. 43217/38 Puistoalue. 43217/39 Puistoalue. 43217/40 Puistoalue. 43217/41 Puistoalue. 43217/42 Puistoalue. 43217/43 Puistoalue. 43217/44 Puistoalue. 43217/45 Puistoalue. 43217/46 Puistoalue. 43217/47 Puistoalue. 43217/48 Puistoalue. 43217/49 Puistoalue. 43217/50 Puistoalue. 43217/51 Puistoalue. 43217/52 Puistoalue. 43217/53 Puistoalue. 43217/54 Puistoalue. 43217/55 Puistoalue. 43217/56 Puistoalue. 43217/57 Puistoalue. 43217/58 Puistoalue. 43217/59 Puistoalue. 43217/60 Puistoalue. 43217/61 Puistoalue. 43217/62 Puistoalue. 43217/63 Puistoalue. 43217/64 Puistoalue. 43217/65 Puistoalue. 43217/66 Puistoalue. 43217/67 Puistoalue. 43217/68 Puistoalue. 43217/69 Puistoalue. 43217/70 Puistoalue. 43217/71 Puistoalue. 43217/72 Puistoalue. 43217/73 Puistoalue. 43217/74 Puistoalue. 43217/75 Puistoalue. 43217/76 Puistoalue. 43217/77 Puistoalue. 43217/78 Puistoalue. 43217/79 Puistoalue. 43217/80 Puistoalue. 43217/81 Puistoalue. 43217/82 Puistoalue. 43217/83 Puistoalue. 43217/84 Puistoalue. 43217/85 Puistoalue. 43217/86 Puistoalue. 43217/87 Puistoalue. 43217/88 Puistoalue. 43217/89 Puistoalue. 43217/90 Puistoalue. 43217/91 Puistoalue. 43217/92 Puistoalue. 43217/93 Puistoalue. 43217/94 Puistoalue. 43217/95 Puistoalue. 43217/96 Puistoalue. 43217/97 Puistoalue. 43217/98 Puistoalue. 43217/99 Puistoalue. 43217/100 Puistoalue.</p>	<p>FÖRKLARINGAR:</p> <p>43 Herttoniemen seutu. 43217 Keskusta. 2 Puistoalue. 43217/2 Puistoalue. 43217/3 Puistoalue. 43217/4 Puistoalue. 43217/5 Puistoalue. 43217/6 Puistoalue. 43217/7 Puistoalue. 43217/8 Puistoalue. 43217/9 Puistoalue. 43217/10 Puistoalue. 43217/11 Puistoalue. 43217/12 Puistoalue. 43217/13 Puistoalue. 43217/14 Puistoalue. 43217/15 Puistoalue. 43217/16 Puistoalue. 43217/17 Puistoalue. 43217/18 Puistoalue. 43217/19 Puistoalue. 43217/20 Puistoalue. 43217/21 Puistoalue. 43217/22 Puistoalue. 43217/23 Puistoalue. 43217/24 Puistoalue. 43217/25 Puistoalue. 43217/26 Puistoalue. 43217/27 Puistoalue. 43217/28 Puistoalue. 43217/29 Puistoalue. 43217/30 Puistoalue. 43217/31 Puistoalue. 43217/32 Puistoalue. 43217/33 Puistoalue. 43217/34 Puistoalue. 43217/35 Puistoalue. 43217/36 Puistoalue. 43217/37 Puistoalue. 43217/38 Puistoalue. 43217/39 Puistoalue. 43217/40 Puistoalue. 43217/41 Puistoalue. 43217/42 Puistoalue. 43217/43 Puistoalue. 43217/44 Puistoalue. 43217/45 Puistoalue. 43217/46 Puistoalue. 43217/47 Puistoalue. 43217/48 Puistoalue. 43217/49 Puistoalue. 43217/50 Puistoalue. 43217/51 Puistoalue. 43217/52 Puistoalue. 43217/53 Puistoalue. 43217/54 Puistoalue. 43217/55 Puistoalue. 43217/56 Puistoalue. 43217/57 Puistoalue. 43217/58 Puistoalue. 43217/59 Puistoalue. 43217/60 Puistoalue. 43217/61 Puistoalue. 43217/62 Puistoalue. 43217/63 Puistoalue. 43217/64 Puistoalue. 43217/65 Puistoalue. 43217/66 Puistoalue. 43217/67 Puistoalue. 43217/68 Puistoalue. 43217/69 Puistoalue. 43217/70 Puistoalue. 43217/71 Puistoalue. 43217/72 Puistoalue. 43217/73 Puistoalue. 43217/74 Puistoalue. 43217/75 Puistoalue. 43217/76 Puistoalue. 43217/77 Puistoalue. 43217/78 Puistoalue. 43217/79 Puistoalue. 43217/80 Puistoalue. 43217/81 Puistoalue. 43217/82 Puistoalue. 43217/83 Puistoalue. 43217/84 Puistoalue. 43217/85 Puistoalue. 43217/86 Puistoalue. 43217/87 Puistoalue. 43217/88 Puistoalue. 43217/89 Puistoalue. 43217/90 Puistoalue. 43217/91 Puistoalue. 43217/92 Puistoalue. 43217/93 Puistoalue. 43217/94 Puistoalue. 43217/95 Puistoalue. 43217/96 Puistoalue. 43217/97 Puistoalue. 43217/98 Puistoalue. 43217/99 Puistoalue. 43217/100 Puistoalue.</p>

Kuva 9: Asemakaava

Kuva 10: Asemapiirustus, 2013

Helsingin yleiskaava 2002:ssa esitettiin, että Roihuvuori olisi yksi niistä noin 20:stä Helsingin kerrostaloalueesta, jotka olisivat kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti tai maisemakulttuurin kannalta niin merkittäviä kohteita, että alueita tulisi yleiskaavamääräyksen mukaan kehittää siten, että niiden arvot ja ominaisuudet säilyvät. (Wikipedia, Roihuvuori-verkkosivu)

2. Rakennukset

2.1. Lauri Silvennoinen – arkkitehti

Kuva 11: Lauri Silvennoinen

Kuva 12: Roihuvuoren kirkko

Kuva 13: Kirkkosali

Lauri Silvennoinen (13.3.1921 Pielisensuu - 4.7.1969 Helsinki) oli suomalainen arkkitehti. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Helsingin koelyseosta vuonna 1940 ja ryhtyi opiskelemaan arkkitehtuuria. Hän valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1949 ja pääsi töihin vastaperustettuun Asuntorakennustuotannon valtuuskuntaan eli Aravaan, missä työskenteli vuoteen 1950 saakka. Tämän jälkeen hän siirtyi toimistoarkkitehdiksi Alvar Aallon toimistoon. Aallolla työskennellessään hän osallistui esimerkiksi Malmin siunauskappelin kilpailuehdotuksen suunnittelutyöhön. Silvennoinen työskenteli Aallolla vuosina 1951-1953 ja perusti oman toimistonsa vuonna 1953.

Hän toimi yhtenä elementtirakentamisen uranuurtajana maassamme. Hänet tunnetaan parhaiten yhtenä Helsingin Pihlajamäen (1959-1965) näköalalähiön suunnittelijana. Pihlajamäki oli ensimmäinen suomalainen asuinlähiö, jonka toteuttamisessa käytettiin täyselementtitekniikkaa.

Kuvat 14-16: Silvennoisen suunnittelema Pihlajamäen näköalalähiö

Muita Silvennoisen töitä ovat muun muassa Keravan hautausmaa ja siihen liittyvä siunauskappeli vuodelta 1958, sekä Tammisalon kirkko, vuodelta 1966. Silvennoisen suunnittelemassa Tammisalon kirkossa on paljon yhtäläisyyksiä Roihuvuoren kirkon kanssa. Kirkkosali on kuusikulmainen ja kulku kirkon tiloissa esteetöntä.

Kuva 17: Keravan hautausmaan kappeli ulkoa

Kuva 18: Kappeli sisältä

Kuva 19: Tammisalon kirkko ulkoa

Kuva 20: Kirkko sisältä

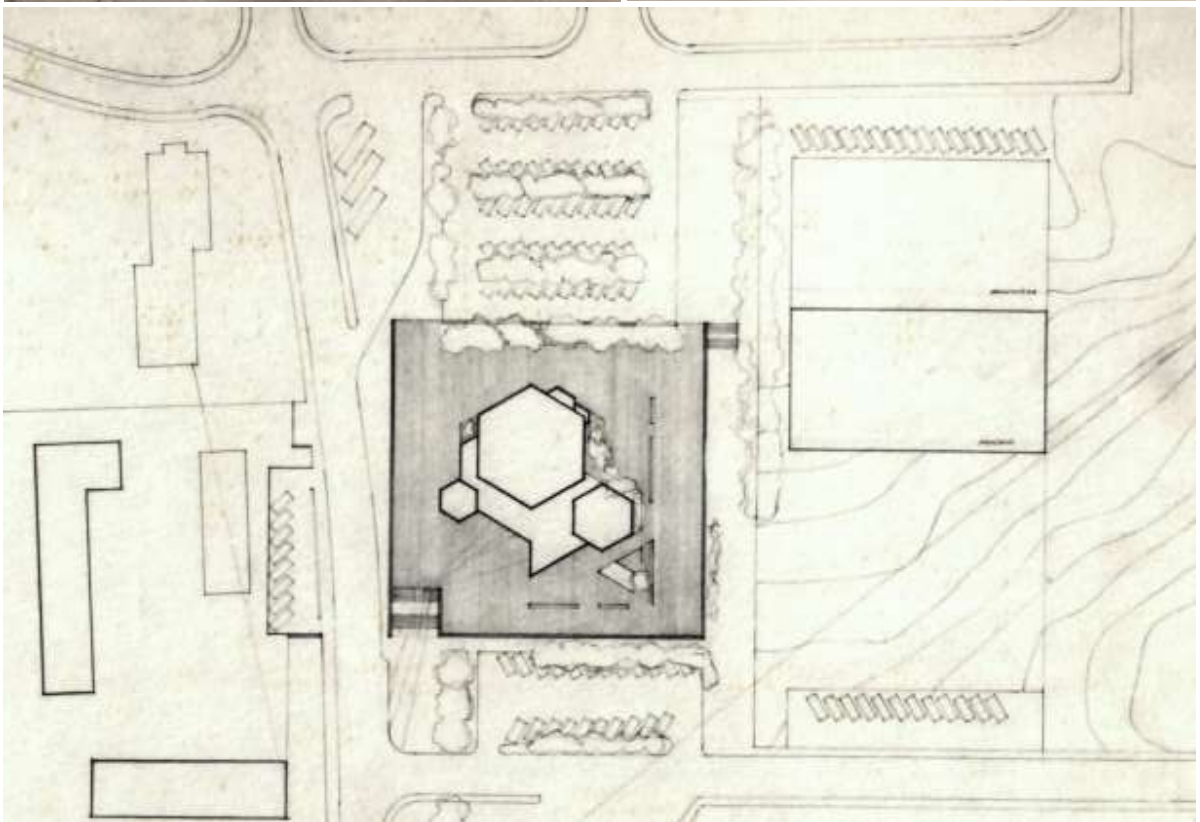
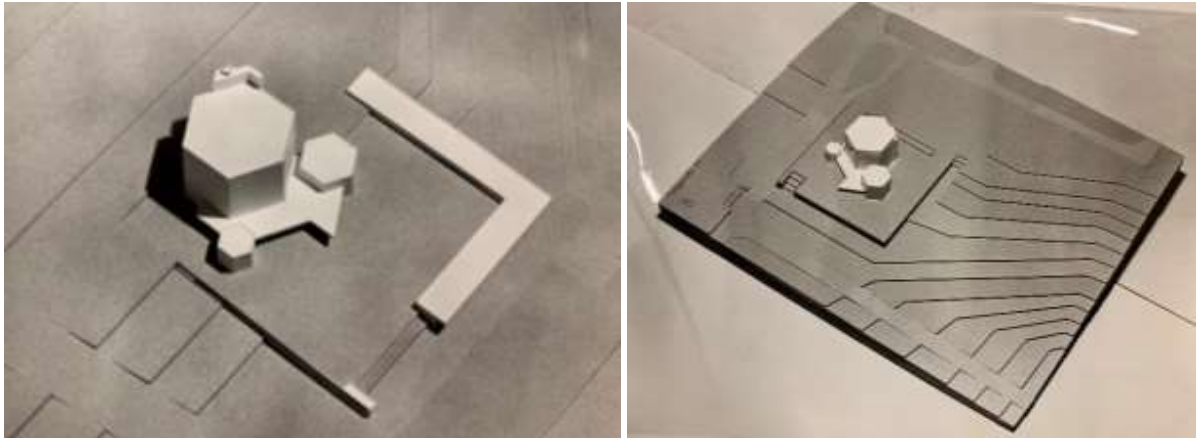
Arkkitehtuurikilpailu

Lauri Silvennoisen viimeiseksi työksi jäi Roihuvuoren kirkko. Hän voitti kirkosta vuonna 1963 järjestetyn arkkitehtuurikilpailun ehdotuksellaan Kompositio 3. Silvennoisen avustajina kilpailussa toimivat arkkitehtiyltioppilaat A. Launos, K. Solanko, A. Kasari, J. Heinonen, H. Siitonen ja P. Kaitera.

Kilpailun toimeenpanijana toimi Helsingin ev.lut. seurakunnat. Ennen järjestettyä kilpailua Roihuvuoren asuntoalueelta puuttui selvästi havaittavissa oleva ja ympäristöltään riittävästi kokoava henkinen ja kaupallinen keskusta. Kirkkotontin sijainnin ansiosta oli mahdollista yhdistää näitä toimintoja kilpailualueen puitteissa.

Kilpailuun oli jätetty 32 ehdotusta ja Silvennoisen ehdotus "Kompositio 3" nousi kilpailussa edukseen. Kilpailulautakunnan arvostelun mukaan Silvennoinen oli huomionut ja määrätietoisesti pyrkinyt luomaan kirkko- ja viereisestä myymäläkeskuksesta koostuvan asemakaavallisen kokonaisuuden. Kirkkokeskuksen sakraalitilat oli nostettu terassipihan tasoon, mikä lisäsi rakennuksen arkkitehtonista vaikutusta. Kirkko ja kokoustilat korotettiin jalustarakenteen avulla maaston korkeimman kohdan tasoon. Näissä ratkaisuissa on terassimainen jalustarakenne usein muodostettu avaraksi seremoniapihaksi tai terassin tasoon sijoitetun siipirakennelman avulla järjestetty rauhalliseksi kirkkopihaksi. Kompositio 3 oli esimerkki tämänkaltaisista ratkaisutyypeistä. Arvostelun mukaan asemakaavallinen alueen käyttö ja rakennuksen sijoitus alueelle on luontevaa. (Arkistosta löytynyt dokumentti: Kilpailulautakunnan pöytäkirjat 1962-1963)

Kilpailulautakunnan arvostelun mukaan myös sisätilojen ryhmittely ja niiden väliset yhteydet ovat hyvät ja selkeät. Seurakuntatilojen järjestely on käytännöllinen ja ehdotus sisältää runsaasti varasto- ja aputilaa. Ehdotuksen arkkitehtoninen kokonaisote oli ansiokas. Tullakseen täydellisesti oikeuteensa, oli kirkkoryhmän ympäristö jätettävä kirkkoalueeseen liittyväksi puistoalueeksi. Tärkeää oli jättää Roihuvuorentien ja terassin muurin väliin riittävästi viheralueita. Silvennoisen kilpailuehdotus tarjosi rikkaat mahdollisuudet arvokkaan ja rakennustaiteellisesti korkeatasoisen kirkkokeskuksen aikaansaamiseksi Roihuvuoren asutusalueen keskustassa. (Arkistosta löytynyt dokumentti: Kilpailulautakunnan pöytäkirjat 1962-1963)

Kuvat 21-23: Silvennoisen arkkitehtuurikilpailuun tekemä pienoismalli ja asemapiirustus, "Kompositio 3"

Roihuvuoren kirkossa tiili- ja betonipintojen dramatiikkaan yhtyy kirkossa toistuva kuusikulmainen muoto. Myös lattialaattojen kennokuvio toistaa samaa teemaa. Idean geometriselle kuusikulmaiselle muodolle Silvennoinen sai 300-luvun kastekappelista. Kyseessä on vanha kirkollinen muoto. Rakennuksen ulkoseinissä on huomattavissa keskiaikaista tiililadontaa.

Arkkitehti oli invalidi, joten Roihuvuoren kirkossa huomioitiin sen ajan ajatus esteettömyydestä. Kirkossa ei ole portaita tai kynnyksiä muualla kuin alttarille noustessa. (Arkkitehtuurimuseo, arkkitehdit, Lauri Silvennoinen-verkkosivu).

Silvennoinen oli arkkitehdin lisäksi myös lentäjä. Kun kone sai sodassa osuman ja alkoi pudota, hän lupasi tehdä pelastumisestaan muistomerkin, kiitoksen, mikäli jäisi eloon. Roihuvuoren kirkko on tuon lupauksen lunastus.

Roihuvuoren kirkon suunnitelmia muokattiin alkuvaiheessa muutamaan otteeseen ja välissä ehdittiin rakentaa Silvennoisen suunnittelema Tammissalon kirkko, 1966. Lopulta Roihuvuoren kirkkoa alettiin rakentaa 1960-luvun lopulla. Arkkitehti kuoli äkillisesti vuonna 1969 ja keskeneräisen kirkon suunnittelutyön viimeisteli vastasi tämän työtoveri, arkkitehti Keijo Laine.

Piispa Aarre Lauha vihki kirkon käyttöön helluntaina 1970. Tilanne oli juhlava ja kirkko oli täynnä juhlikansaa katsomassa uutta kirkkoa. (Helsingin Seurakunnat, Roihuvuoren kirkko-verkkosivu)

Kuva 24: Arkkitehdin inspiraatio lähti kastekappeleista, Lateraanikirkon kastekappeli Roomassa vuodelta 315

Kuva 25: Roihuvuoren kirkon vihkiäiset

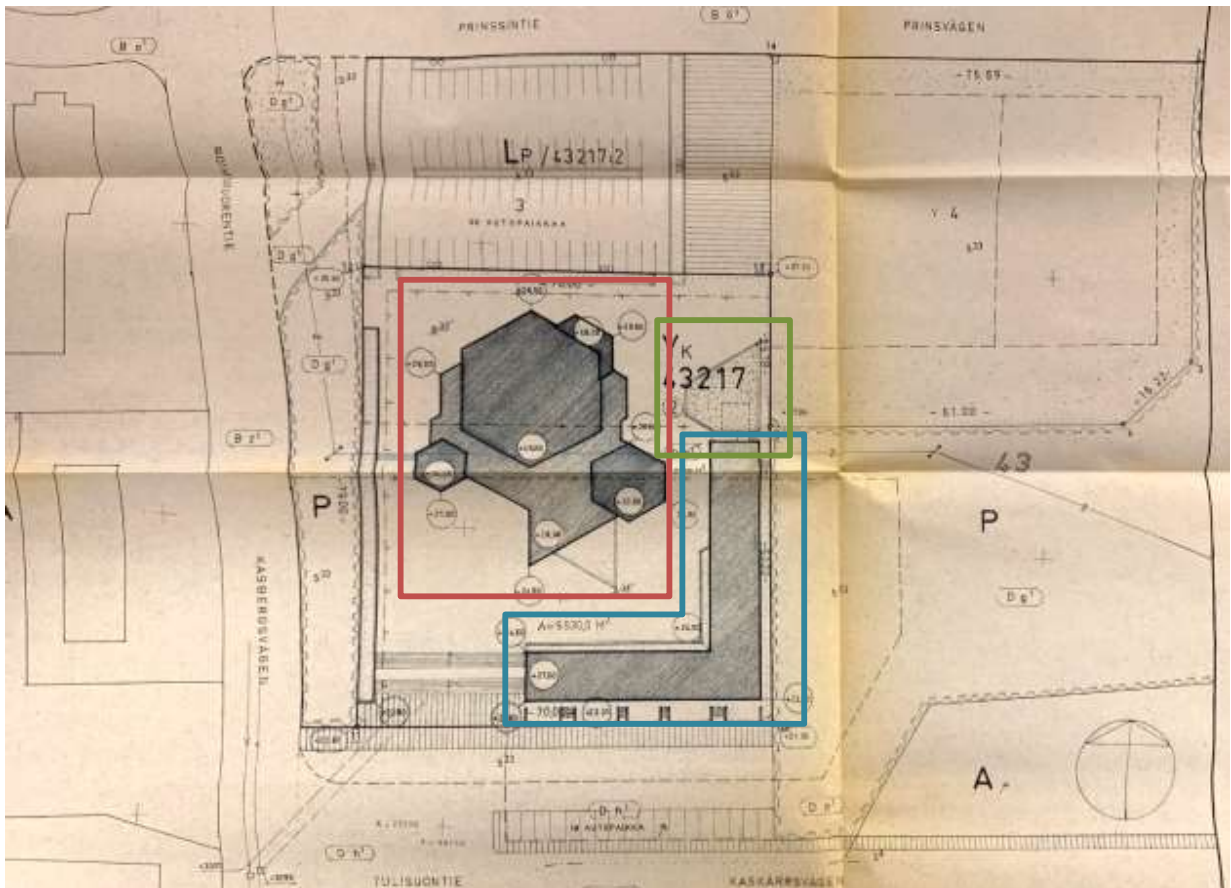
2.1.1. Kirkon suunnittelu- ja rakentamisvaiheet, pohjaratkaisu

Yleiset tiedot Helsingin karttapalvelusta:

Osoite: Tulisuontie 2, 00820 Helsinki

Valmistunut: 1970

Rak.tunnus:	26395
Rakennusnumero:	1
Käyttötarkoitus:	kirkot, kappelit, luostarit ja rukoushuoneet
Kerrosala:	1802 m ²
Kokonaisala:	2115 m ²
Pinta-ala:	5530 m ²
Tilavuus:	15432 m ³
Kerroksia:	1
Rakennusaine:	tiili
Julkisivun materiaali:	tiili

Kuva 26: Alkuperäinen asemapiirustus, kirkko merkitty punaisella, seurakuntasipi sinisellä ja siihen liittyvä jäteasema / ulkovarasto vihreällä

Matala seurakuntakeskus toimii vastaparina korkealle kirkolle. Rakennusmassojen ulko- ja sisätilat ovat luonteeltaan hyvin erilaisia. Kirkko on muodoltaan voimakaspiirteinen ja dynaaminen, seurakuntasiipi taas huomaamattomampi, suorakulmainen ja yksinkertainen. Kirkkosali, kappeli ja seurakuntasali ovat kuusikulmaisia. Kirkossa ei ole suoria kulmia muualla kuin muutamissa pienissä aputiloissa. (Helsingin seurakunnat)

Pääpiirustukset ovat Lauri Silvennoisen piirtämiä vuodelta 1969. Kirkko on pysynyt lähes alkuperäisenä niin massoiltaan kuin julkisivuiltaan ja sen pohjaratkaisu on pysynyt samanlaisena ja toimivana vuosikymmenet. Seurakuntakeskuksessa muutoksia on tehty useita.

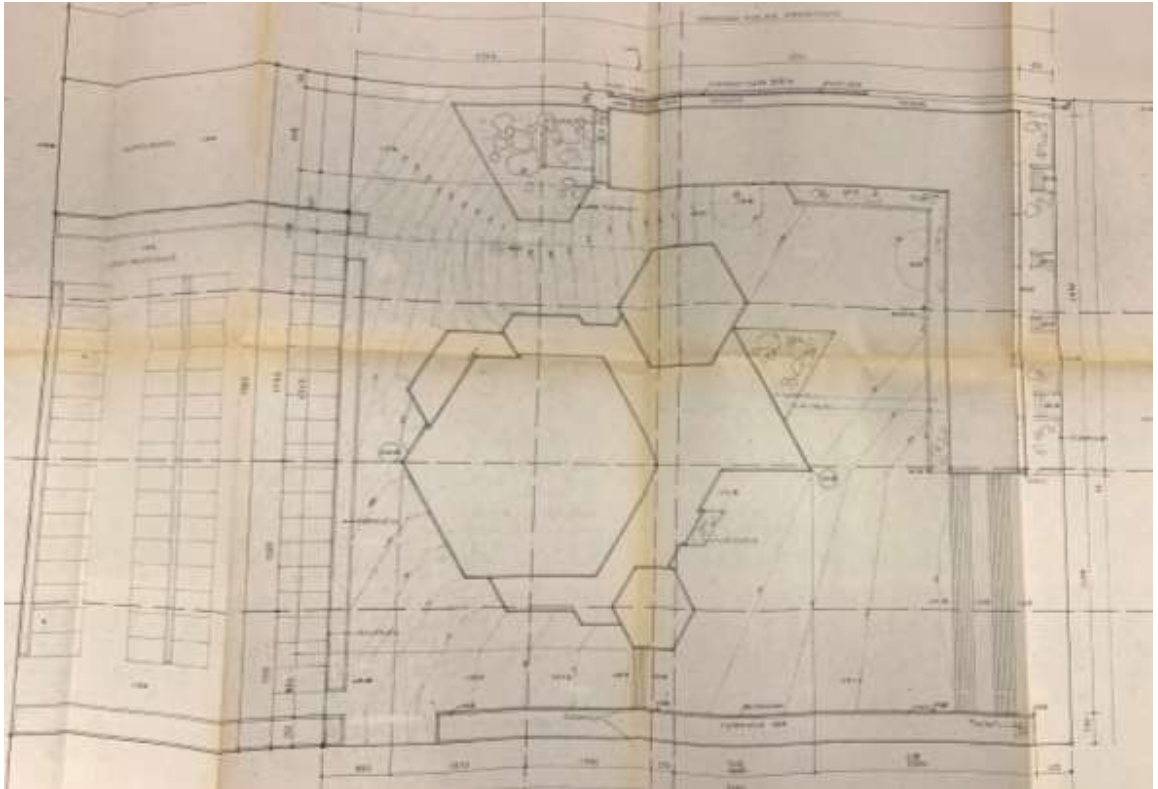
Kirkon alkuperäisistä rakennesuunnitelmista vastasi insinööritoimisto Hanson & Co ja LVI-suunnitelmista Martti V. Hilska & Co. Sähkösuunnitelmista vastasi Kulmala & Parkkamäki ja akustisesta suunnittelusta insinööritoimisto Mauri Parjo. Rakennusmestarena toimivat L. Hiekkänen, A. Valtonen ja E. Hietala. Rakennustyön suoritti Rakennusliike Arvo Westerlund Oy. Rakennuttajana toimi Helsingin ev.lut. seurakunnat. (Roihuvuoren kirkon rakennusselitys, arkisto)

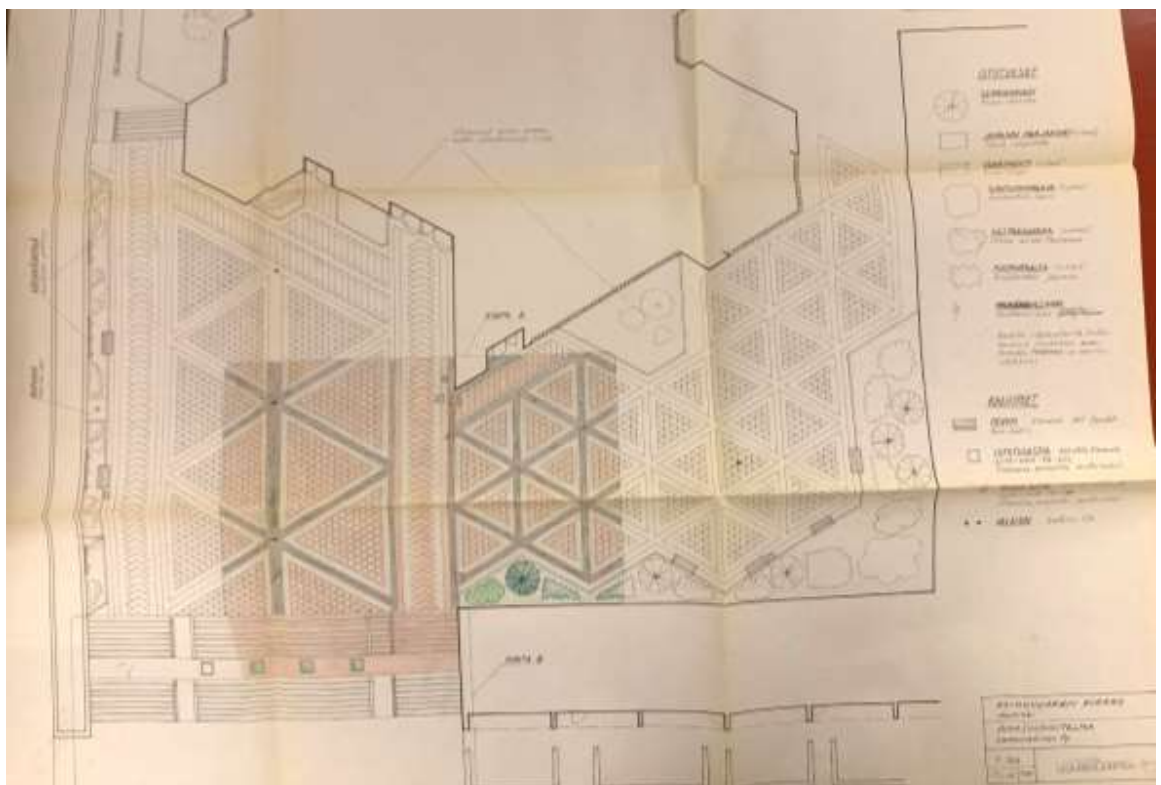
Kuva 27: Kirkko ja seurakuntasiipi rakenteilla

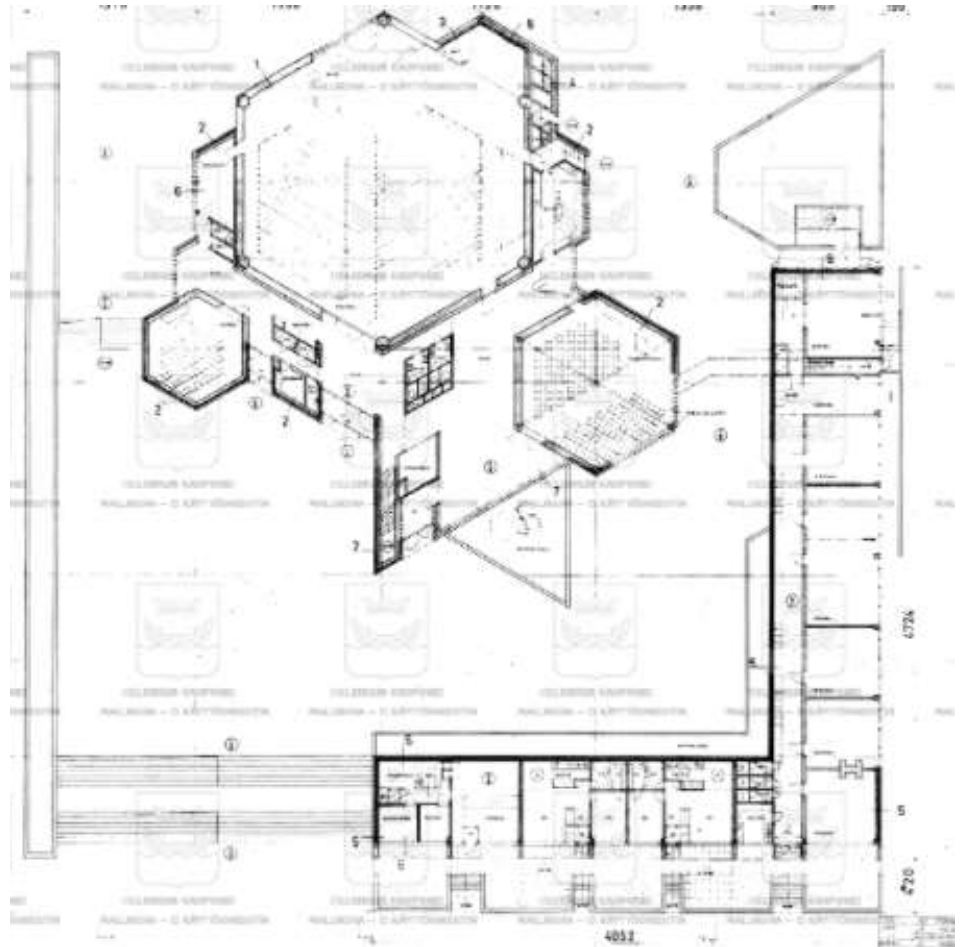
Kuvat 28-29: Valmis kirkko edestä ja takaa

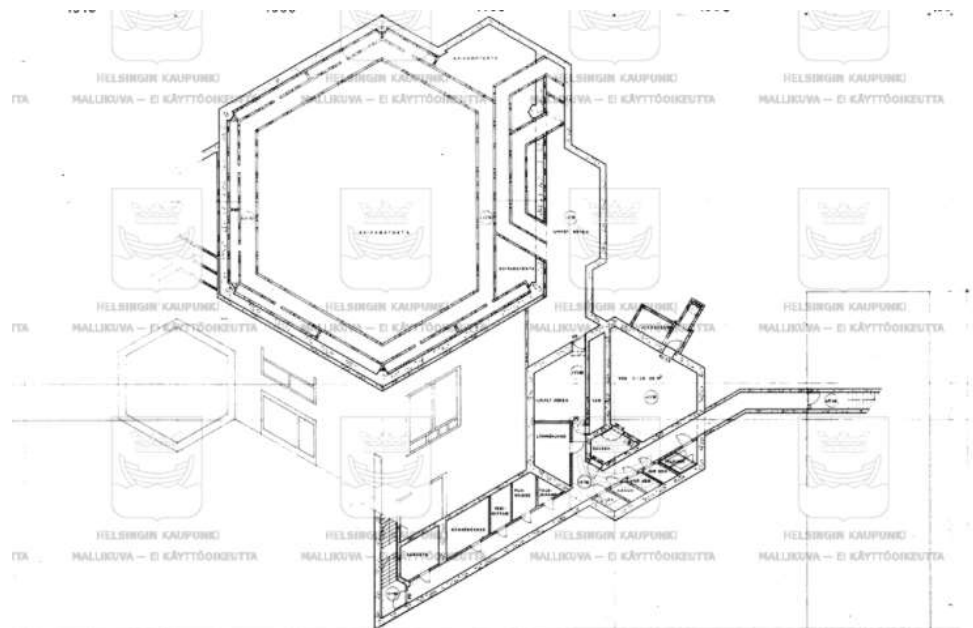
Kuva 30: Alkuperäinen pihapiirustus vuodelta 1969

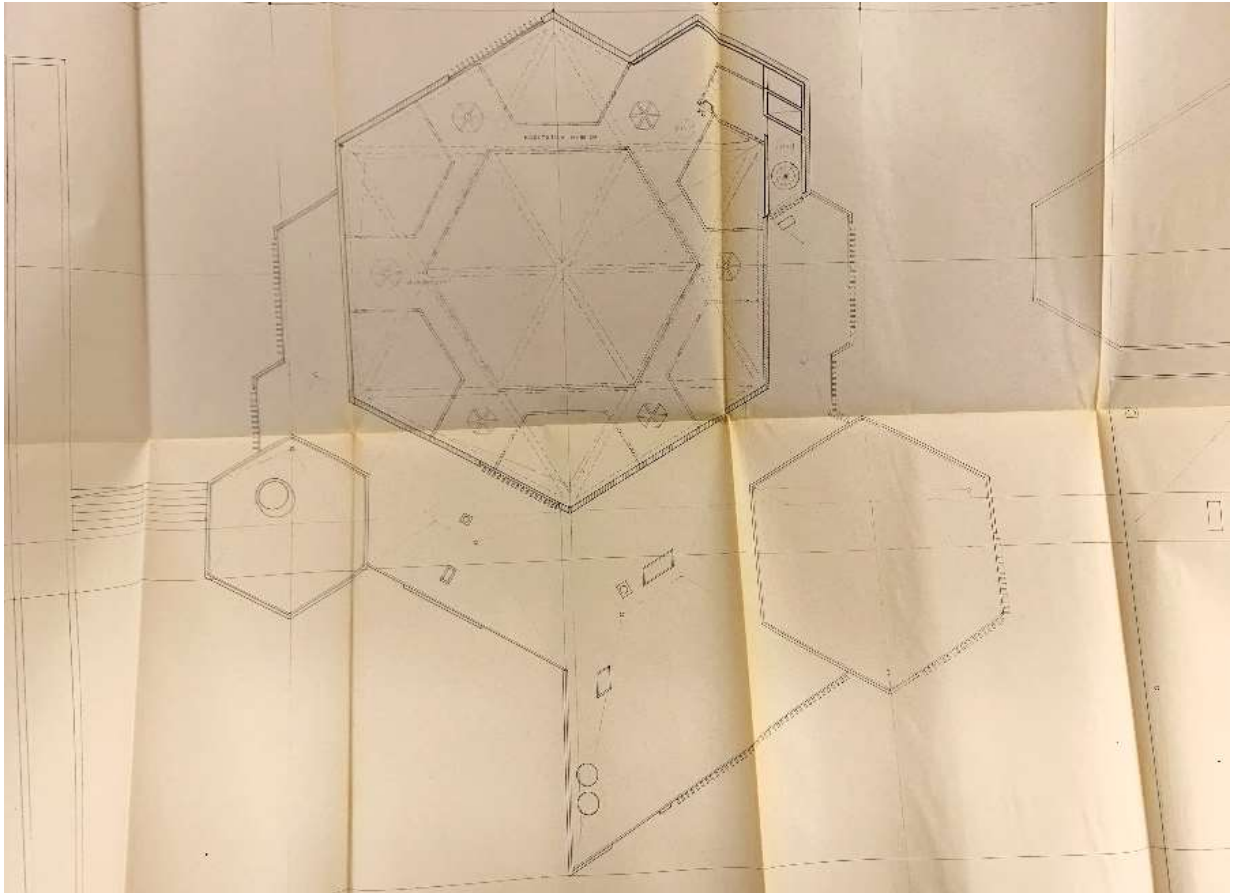
Kuva 31: Pihasuunnitelma vuodelta 1988

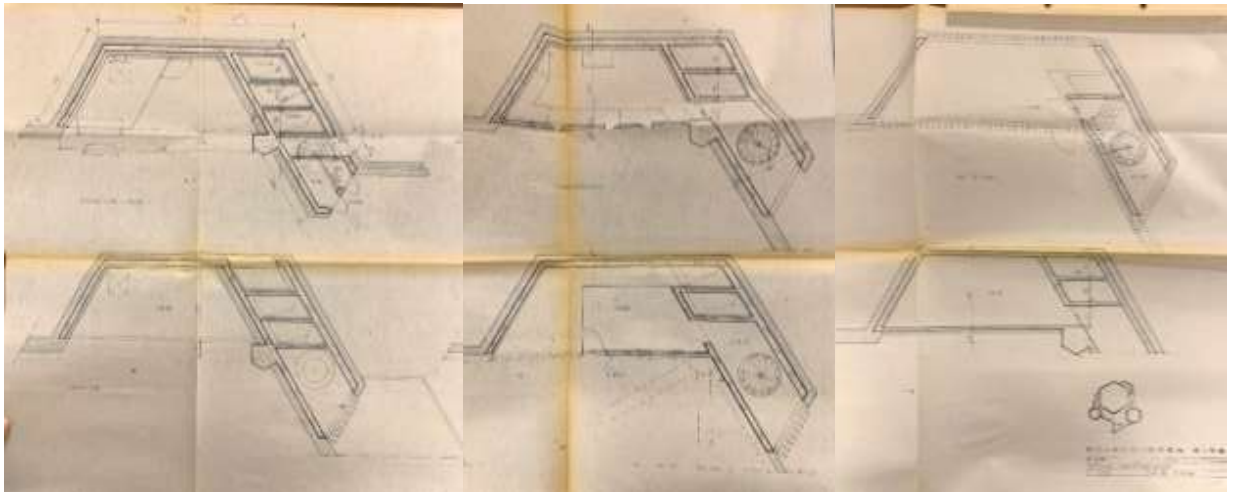
Kuva 32: Alkuperäinen pohjapiirros, 1. kerros

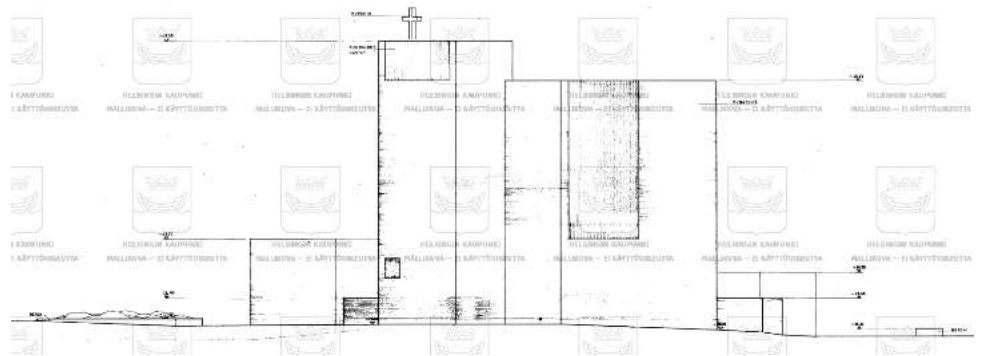
Kuva 33: Alkuperäinen pohjapiirros, kellarikerros

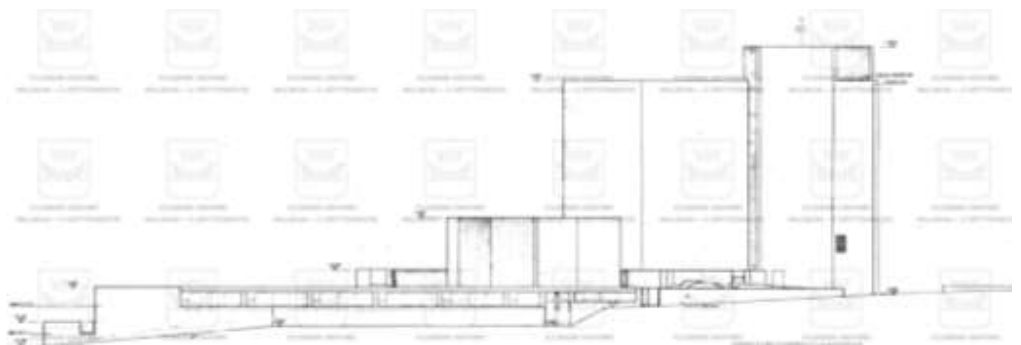
Kuva 34: Alkuperäinen pohjapiirros, ullakko

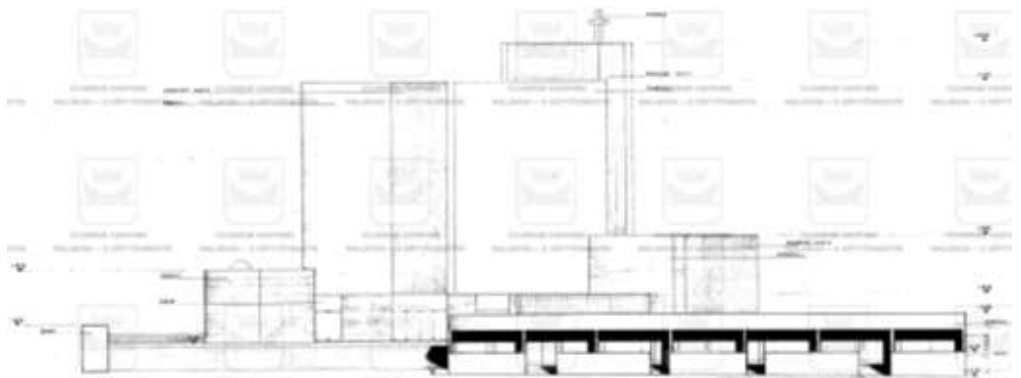
Kuva 35: Alkuperäiset tapulin tasoleikkaukset

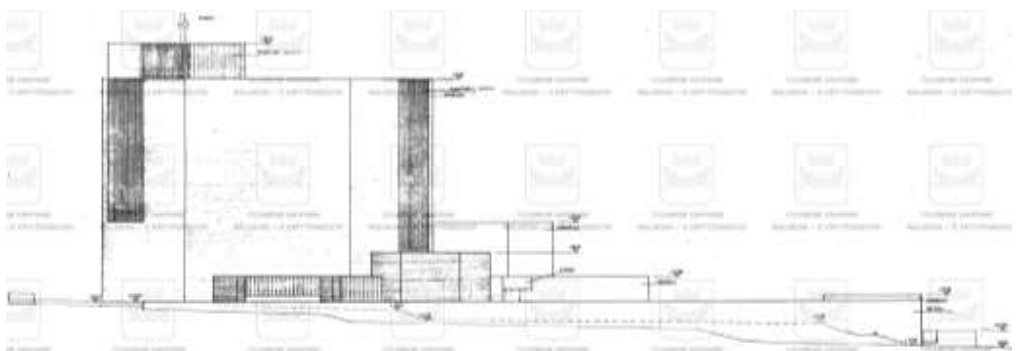
Kuva 36: Alkuperäinen julkisivu pohjoiseen

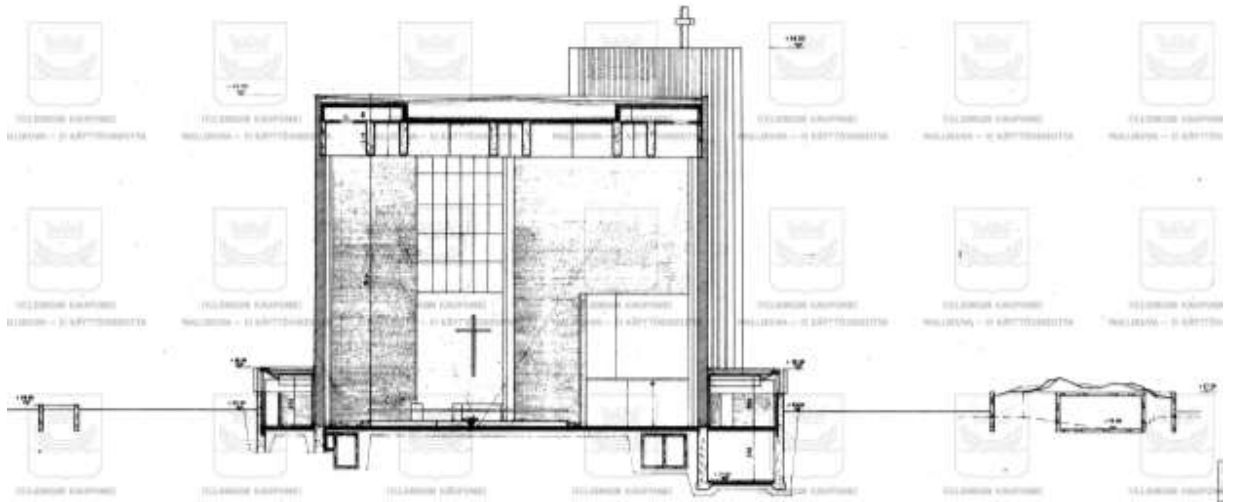
Kuva 37: Alkuperäinen julkisivu itään

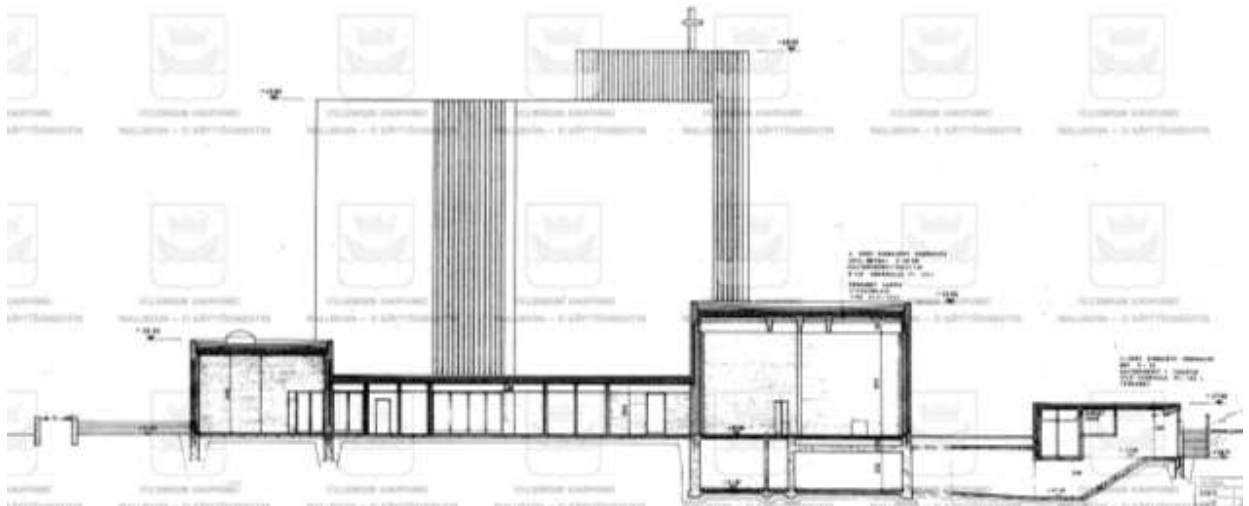
Kuva 38: Alkuperäinen julkisivu etelään

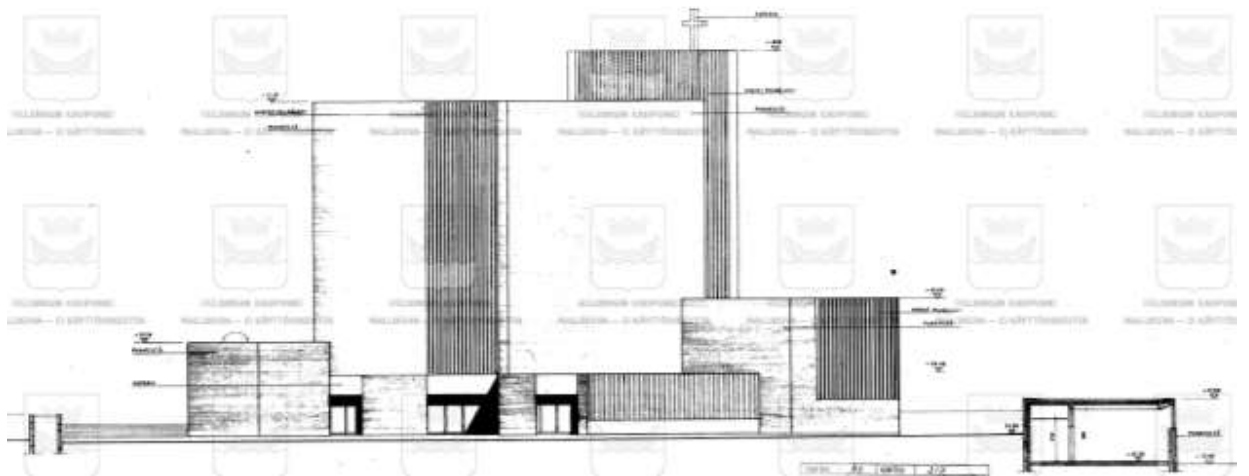
Kuva 39: Alkuperäinen julkisivu länteen

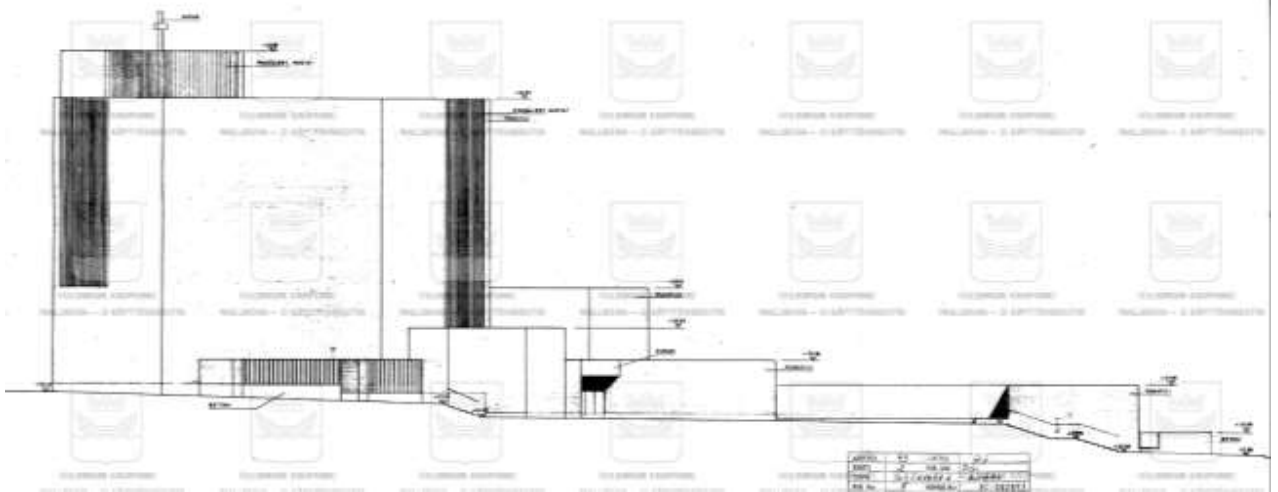
Kuva 40: Alkuperäinen leikkaus A-A

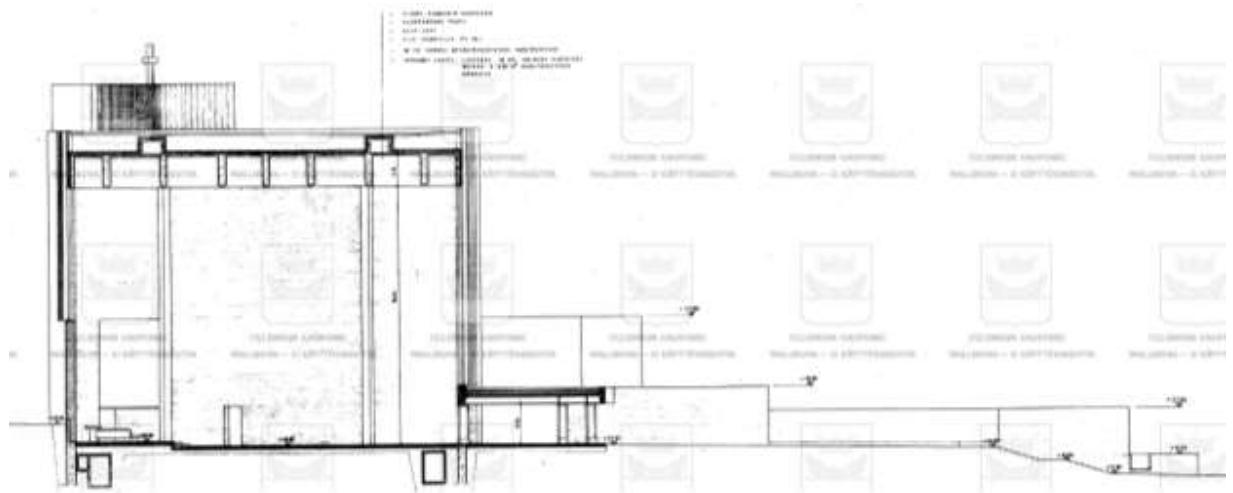
Kuva 41: Alkuperäinen leikkaus B-B

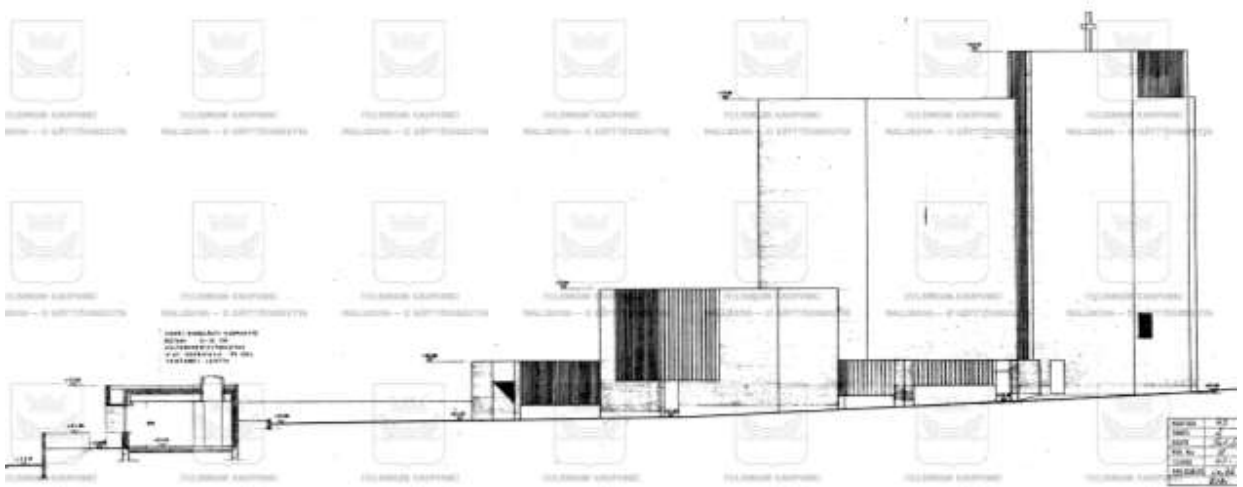
Kuva 42: Alkuperäinen leikkaus C-C

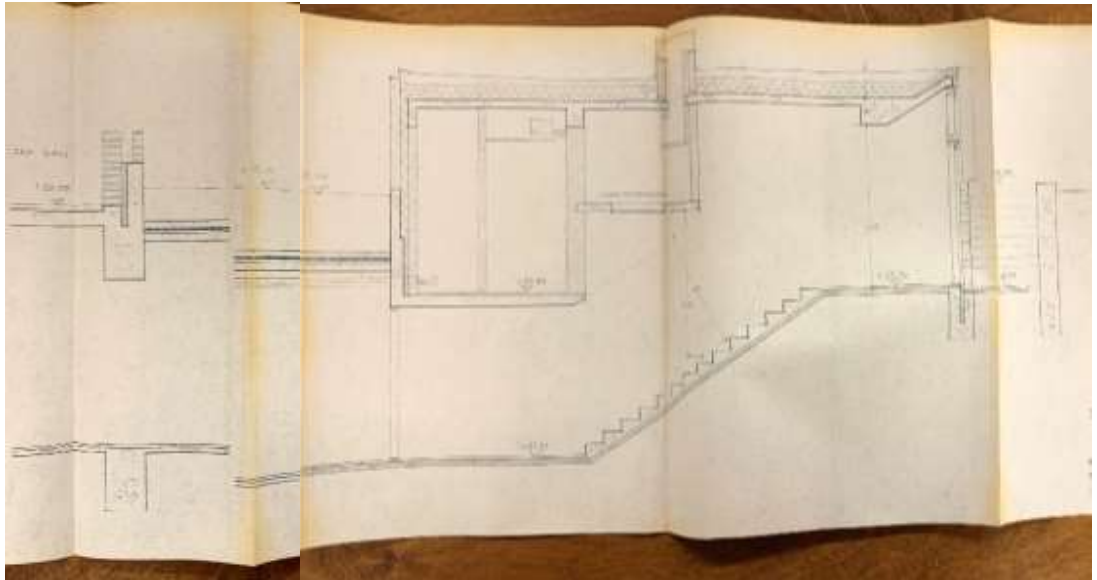
Kuva 43: Alkuperäinen leikkaus D-D

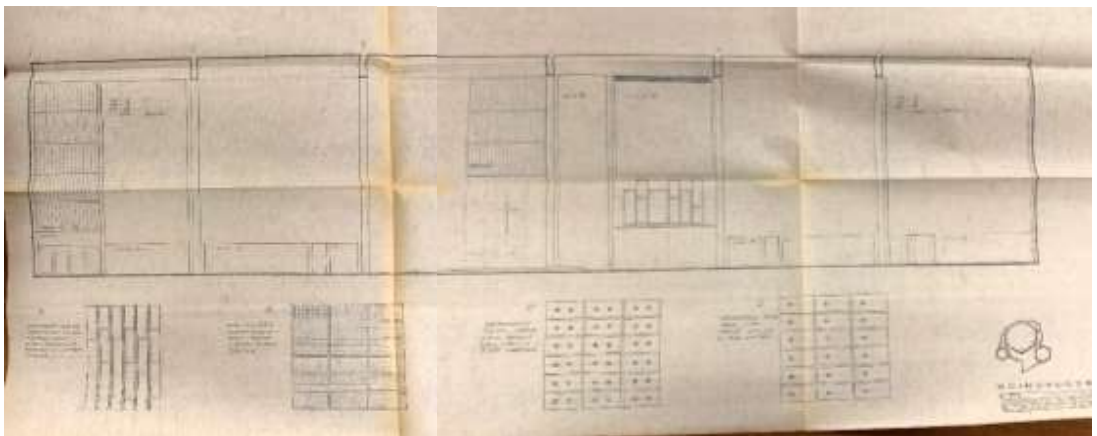
Kuva 44: Alkuperäinen leikkaus E-E

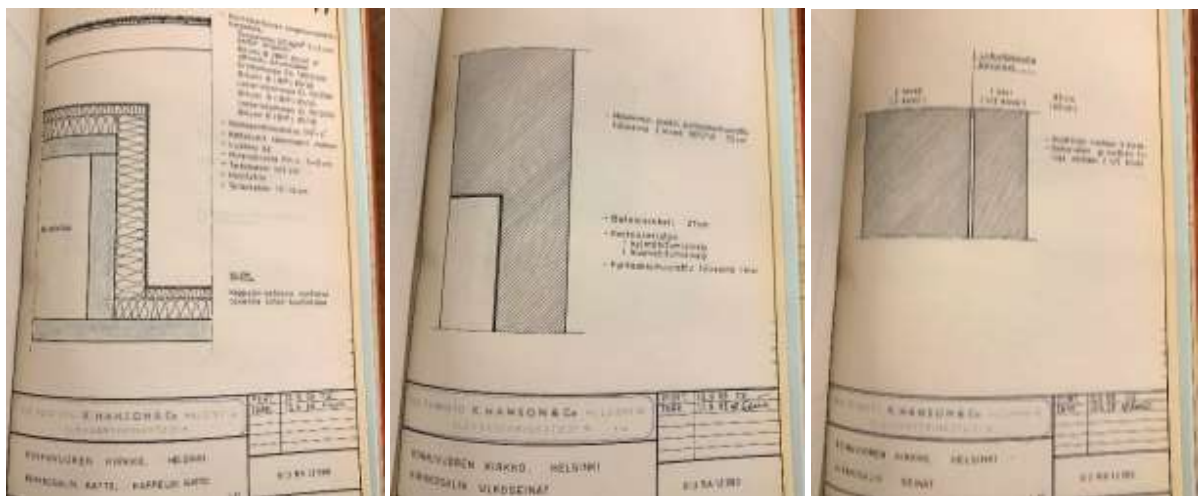
Kuva 45: Alkuperäinen leikkaus F-F

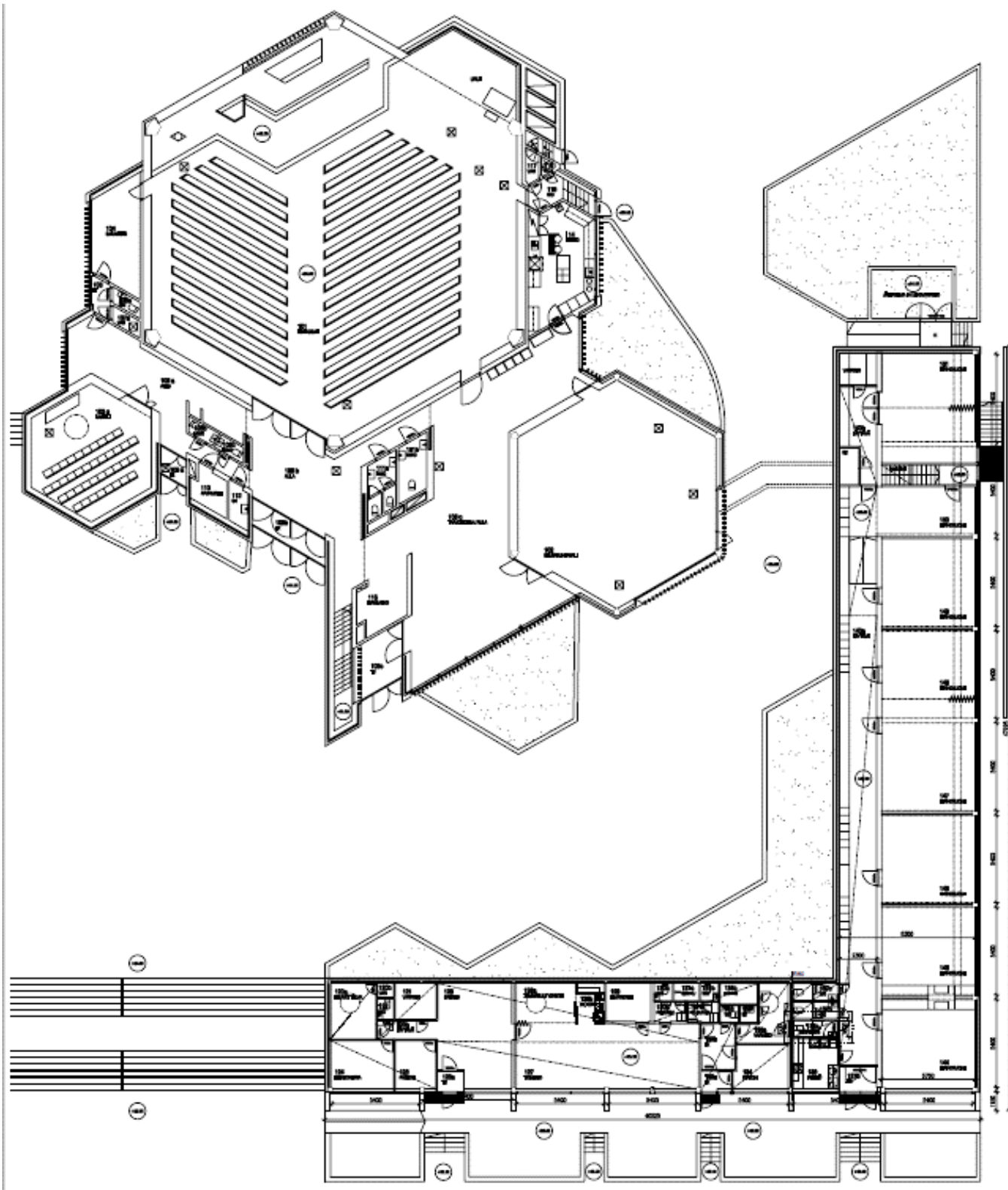
Kuva 46: Alkuperäinen leikkaus yhdyskäytävän kohdalta

Kuva 47: Alkuperäinen detailjiirustus, kirkkosalin akustiset seinäverhoukset

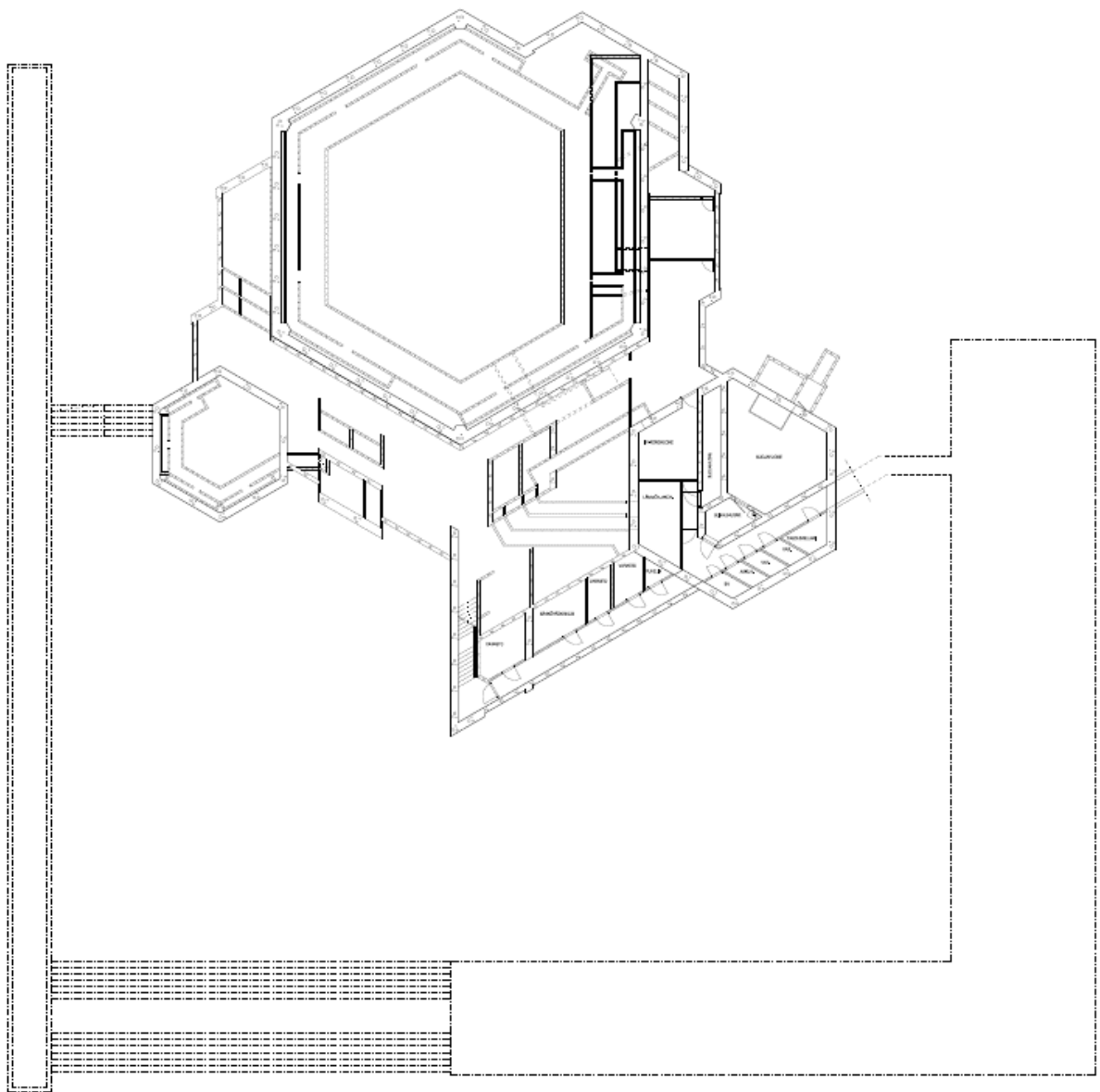
Kuvat 48-50: Oteita rakennetyypeistä: kirkkosalin ja kappelin katto, kirkkosalin ulkoseinät ja seinät

Kuva 51: Nykyinen pohjapiirros, 1. kerros, 2013

Kuva 52: Nykyinen pohjapiirros, Kellotornin tasot, 2011

Kuva 53: Nykyinen pohjapiirros, kellarikerros, 2011

2.1.2. Kirkon ominaispiirteiden kuvaus: rakenneperiaatteet, arkkitehtuuri, ulkomateriaalit, piha-alue

Tasakattoinen kirkkokokonaisuus koostuu kirkko- ja seurakuntasalien ydinmassasta ja siihen kiinteästi liittyvästä seurakuntakeskuksesta. Seurakuntasiipi yhdistyy kirkkorakennukseen kellarikerroksessa kulkevalla tunnelilla. Seurakuntasiiven päässä on erillinen viherkattoinen jäteasema ja ulkovarasto. Rakennusten keskelle muodostuu avoin läpikuljettava sisäpiha. Kokonaisuutta rajaa betoniset muurit.

Päärakennusaineena kirkossa on punatiili ja betoni, mitä on nähtävissä sekä ulko- että sisätiloissa. Julkisivuja koristaa mustat puusäleiköt. Yksityiskohtat, mm. katon risti ja kirkon sisäänkäyntien otsapellit ovat kuparia ja kaiteet metallia. Seurakuntasiivessä on kirkon kanssa yhtenevät ulkomateriaalit, eli punatiili ja betoni, lukuun ottamatta kirkon ympärillä toistuvaa mustaa puusäleikköä ja kuparisia yksityiskohtia.

Korkeat teräsikkunat kirkko- ja seurakuntasalissa ovat puusäleiköiden takana. Rakennuksen muut ikkunat ovat sisäänaukeavia mäntyikkunoita. Korkean rakennuksen näkyvä ikkunapinta-ala on melko pieni ja näkyvät ikkunapinnat on sommiteltu pääasiassa maantasoon. Ikkunanpuitteet ja ovet ovat mustat. Kirkkorakennuksen pääovet ovat lasitäytteisiä kehysovia. Kirkon sisäänkäynnit on hajautettu eri suuntiin. Muovikupuisia kattoikkunoita on kokonaisuudessa yhteensä 5 kpl. Kappelissa 1 kpl, aulan kellarin johtavien portaiden kohdalla 2 kpl, seurakuntasiiven päädyssä 1 kpl ja keskellä 1 kpl.

Ulkokuvia kirkon alkuajoilta

Kuva 54: Kirkko ulkoa

Kuva 55: Kirkko, edessä seurakuntasiipi

Inspiraation rakennuksen muotokieleen arkkitehti sai 300-luvun kastekappeleista. Kirkko ei edusta yhtä selkeää tyyliuuntaa, vaan siinä on piirteitä muun muassa modernismista ja osassa rakennusmateriaaleissa betonibrutalismia. Myös Silvennoisen työskentely aiemmin Alvar Aallon toimistossa on antanut omat vaikutteensa rakennuksen arkkitehtuuriin. Kirkon rakennusmateriaali on Suomesta, lukuun ottamatta Saksasta tuotuja ikkunoita ja itävaltalaisia kirkonkelloja. (Wikipedia, Roihuvuori-verkkosivu)

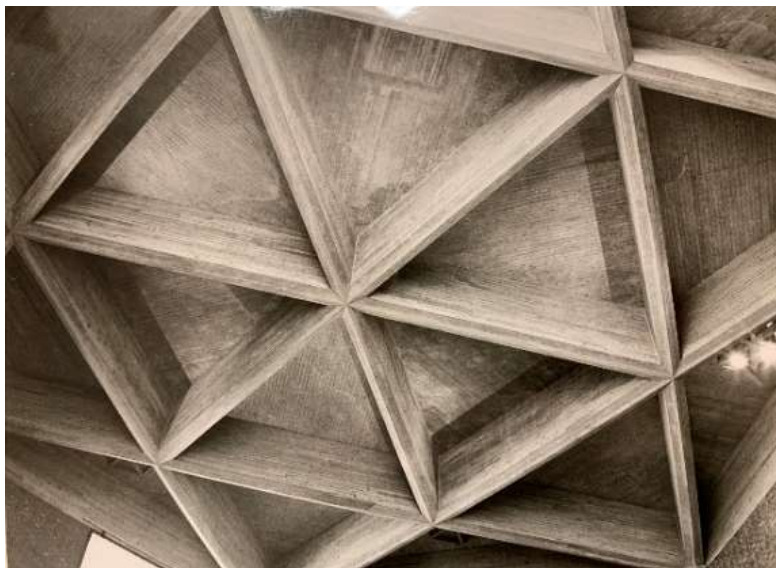
Luontevasti asteittain nouseva kirkkopiha liittyy alemmalta tasoltaan viereisen ostoskeskuksen toriin. Pihan ylempi osa muodostaa kirkkomassalle katutasosta nostetun arvokkaan perustan. Nostamalla kirkkokeskuksen sakraalitulit terassipihaan tasoon, on saavutettu voimakas arkkitehtoninen vaikutus. (Arkistosta löytynyt dokumentti: Kilpailulautakunnan pöytäkirjat 1962-1963)

Kirkon korkein tila, kirkkosali, on noin 17 metriä ja sen katossa olevat kattopalkit muodostavat Daavidin tähden. Tilallisesti kirkkosaliin sopii 350 henkeä penkeille ja 45 henkeä nykyisin takaosassa oleviin pöytiin.

Sisäkuvia kirkon alkuajoilta

Kuva 56: Kirkkosalissa nähtävissä lattian kuusikulmaiset betonilaatat ja akustiset seinäverhoukset. Alkuperäisiä kiintokalusteita mm. penkkirivit ja alttari

Kuva 57: Daavidin tähti Kirkkosalin katossa

Kuva 58: Urut

Kirkon julkisivut, piha-alue ja ympäristö nykytilanteessaan

Kirkkoaluetta rajaa pohjoisessa Prinssintie, idässä puisto ja nuorisotalon alue, etelässä Tulisuntie ja lännessä Roihuvuorentie ja ostoskeskuksen alue. Kirkko liittyy saumattomasti ympäröivään Roihuvuoren 1950 - 60-luvun vaihteessa rakennettuun asuinkerrostaloalueeseen. Tontti on Roihuvuoren sisääntulotien maisematekijänä erittäin arvostettava, juhlavia petäjiä kasvava ja liittyy sulavasti aiemmin rakennettuun puistoalueeseen, jolle johtaa jalankulkuteitä eri puolilta asuntoaluetta. (Arkistosta löytynyt dokumentti: Kilpailulautakunnan pöytäkirjat 1962-1963)

Kuva 59: Leveät portaat kirkolle ovat linjassa seurakuntasiiven kanssa

Kuva 60: Tulisuntien parkkipaikka, takana ostoskeskus

Rakennusta ympäröivä maa on asfalttia. Piha-alue on kirkon etupuolella kauttaaltaan kuusikulmaista laattaa ja kulmikkaita viheralueita. Siipirakennuksen edessä sisäänkäynneillä on neliskulmaista betonilaattaa. Tulisuntien puolelta kirkkoon on jyrkkä luiska ja leveät portaat. Prinssintien puolelta on esteetön kulku. Seurakuntasiiven edessä Tulisuntien puolella on parkkialue 18 autolle ja kirkon takana Prinssintien puolella on parkkialue 66 autolle. Ympäristö on pyritty säilyttämään mahdollisuuksien mukaan vihreänä, tienvarsilla on nurmialueita, pensaita ja puita.

Kuva 61: Sisäänkäynti seurakuntasaliin

Kuva 62: Julkisivujen mustat puusäleiköt

Kuva 63: Etupihan laatoitus

Kirkon lähiympäristö on melko elävää aluetta leikkipuistoinen, päiväkotineen, pubeineen ja ostoskeskuksineen. Myös lähistöllä olevat hyvät ulkoilureitit ja puistot pitävät alueen omalta osaltaan vilkkaana.

Kuva 64: Viherkattoinen jäteasema / ulkovarasto parkkipaikalta kuvattuna

Kuva 65: Villiviinit kirkon julkisivussa

Kuva 66: Kirkon viereinen puisto parkkipaikalta kuvattuna

Kuva 67: Kirkko yövalaistuksessaan

Kuva 68: Seurakuntasiiiven ikkunat, kirkkokokonaisuus rajautuu itäpuolella puistoon

Kuva 69: Puiston puolelta

Kuva 70: Matala seurakuntasiipi puiston puolelta

Kuva 71: Takana näkyvissä uutta rakennuskantaa

Kuvat 72-73: Siipirakennus ulkoa, näkyvissä vierekkäiset sisäänkäynnit parkkipaikan puolelta

Kuva 74: Siiven pääty ylätasanteelta kuvattuna

Kuva 75: Näkymä kirkon parkkipaikalle Tulisuntien bussipysäkiltä, takana Roihuvuoren ostoskeskus

2.1.3. Rakentaminen – keskeiset muutosvaiheet, tehdyt toimenpiteet ja nykytilan inventointi

Kunnostustoimenpiteitä ja muutoksia sisä- ja ulkotilassa

Sisällä kirkkosalissa on vuosien mittaan tapahtunut pieniä, lähinnä pintarakenteita koskevia muutoksia. Urkujen puolella alussa sijainneet tuolirivistöt poistettiin ja oikea laita eristettiin sermeillä säilytystilaksi. Alttariköytä oli alun perin kiinni seinässä, mutta 1980-luvulla se siirrettiin kesemmälle, jotta pappi saattoi pitää jumalanpalvelusta alttariköydän takana kasvot seurakuntaan päin.

Alkuvuosina piha-alueella hieno näky oli pihamuurin päässä palava iso roihu. Roihua poltettiin talvikaudella suurina juhlapyhinä. 1980-luvulla joku heitti ison lumipaakun roihuun, minkä vuoksi estynyt tuli poltti sähkö- ja kaasulinjan ja roihu jouduttiin poistamaan käytöstä. Piha-alue laatoitettiin 1990-luvulla. Laatoitukseen tuli sama kuusikulmainen muoto kuin kirkossa.

Suurin muutos kirkkosaliin tapahtui kirkon sisätilaremontissa vuosina 2017-18. Remontti paransi kirkon käytettävyyttä. Kirkon takaosasta poistettiin penkkejä ja tilalle tehtiin kahvilaosa ja paikka lapsille. Nyt kirkkokahvit ja myös kastekahvit voidaan viettää kirkkosalissa ja halukkaille on myös muutama nojatuoli kirkon takaosassa. Kirkon etuosasta poistettiin joitain penkkejä, mikä toi väljyyttä konserttien, näytelmien ja muiden esitysten toteutukseen. Remontin yhteydessä poistettiin myös isokokoinen saarnastuoli, joka oli jäänyt pois käytöstä. Kirkkosalin urut peruskorjattiin viimeksi keväällä 2020. (Helsingin Seurakunnat, Roihuvuoren kirkko-verkkosivu)

Nykytilan inventointi

Kirkko on ikäänsä nähden melko hyvin säilynyt. Rakennukseen on tehty kunnostustöitä tarpeen tullen. Osaan pinnoista on tullut ajan saatossa pieniä rappeutumia ja likaa. Erityisesti mustissa puusäleiköissä, ikkunoiden puitteissa, ovissa ja kynnyksissä on pientä kulumaa. Kirkkorakennus on ulkoisesti ja sisäisesti kunnoltaan parempi kuin seurakuntakeskus. Seurakuntasiipi on päässyt vuosien varrella hieman rappeutumaan ja on näin ollen pinnoiltaan ja yksityiskohdiltaan melko huonossa kunnossa.

Kuva 83: Kirkko edestä

Kuva 84: Pääsisäänkäynti, otsapellit patinoitunutta kuparia

Kuva 85: Kirkko ostoskeskuksen puolelta

Kuva 86: Kirkko Takaa

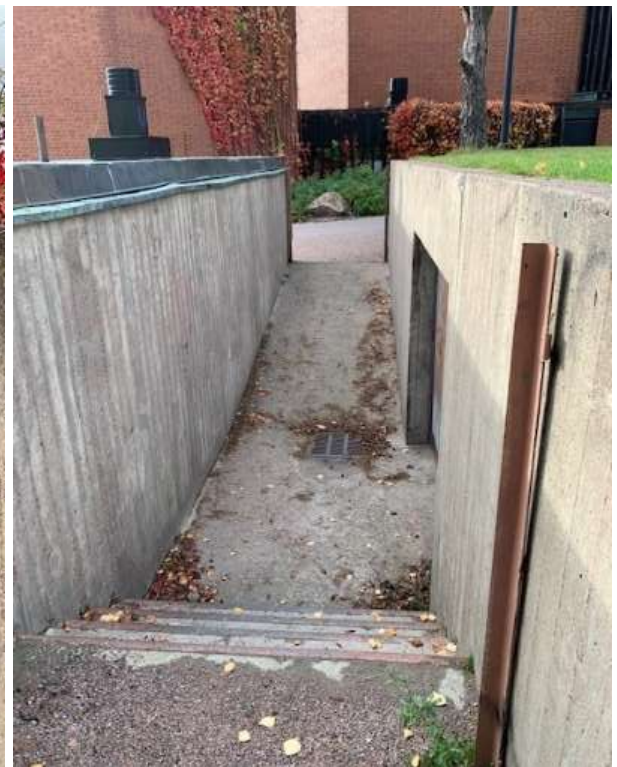
Kuva 87: Siiven sisäänkäynneissä nähtävissä kulumaa

Kuva 88: Laatoitus ja portaat sisäänkäynnille, kyltissä lukee "Roihuvuoren seurakunta"

Kuva 89: Betonimuri ja maalattu teräskäsijohde

Kuva 90: Seurakuntasiiven ja jäteaseman / ulkovaraston väli

2.1.4. Keskeiset tilat ja toiminta

Kuvat 91-92 Kirkon aula

Kuva 93: Portaat seurakuntasiipeen johtavaan yhdyskäytävään

Kirkkoon astuessa sisään, avautuu matala aula, mistä on käynti kirkon eri tiloihin ja kellariin vievään yhdyskäytävään. Aulan alakattona on kapea rimakatto. Lattiassa on lähes kaikkialla tiloissa toistuva kuusikulmainen lattialaatta.

Juhltiloina Roihuvuoren kirkossa toimii kolme eri kokoista kuusikulmaista tilaa: kirkkosali, seurakuntasali ja kappeli. Kirkon näyttävien, suurin ja korkein tila on kirkkosali, missä järjestetään mm. messut, konsertit ja tilaisuudet, kuten kaste, häät ja hautajaiset. Lattiaan kiinnitetyt puiset penkkirivit sijoittuvat viistosti ja osoittavat perällä olevalle alttarille päin, jota valaisee takana oleva ikkuna. Tilan katseenvangitsija on alttaritauluna oleva taidemaalari Reino Hietasen "Circulum vitae", "Elämän pyörä" lasimaalaus. Sisätiloissa on ulkotilojen lailla päämateriaalina punatiili ja betoni.

Kuva 94: Näkymä kirkkosaliin

Kuva 95: Kuorokoroke ja urut

Kuva 96: Altтари

Kuva 97: Lasimaalaus "Circulum Vitae"

Kuva 98: Akustinen tiiliverhous

Kuva 99: Kirkkosali kuvattuna alttarilta

Korkeassa kirkossa on erinomainen akustiikka esimerkiksi klassiselle musiikille, minkä vuoksi kirkkoa käytetään usein äänityksiin ja konsertteihin. Kangasalan urkutehtaan 1972 valmistamissa uruissa on 26 äänikertaa ja 1808 pilliä. Urkujen julkisivun on suunnitellut diplomiurkuri Pentti Pelto.

Kirkkosalin oikealla laidalla korkealla kuorokorokkeen yläpuolella on päällekkäin kolme pientä varastohuonetta. Niihin on sisäänkäynti kirkon takaa kellotapulin portaikosta. Muita kirkon pienempiä tiloja on sakaristo, keittiö- ja wc-tilat, sekä erilaiset varastot ja aputilat. (Helsingin Seurakunnat, Roihuvuoren kirkko-verkkosivu)

Kirkkosalin läheisyydessä on samanmuotoinen, mutta huomattavasti pienempi seurakuntasali, mikä sopii hyvin muistotilaisuuden tai erilaisten perhejuhlien järjestämiseen. Seurakuntasalissa on toisinaan myös erilaisia taidenäyttelyitä. Seurakuntasalissa on tilaa noin 72 henkilölle. Kirkkosalissa, seurakuntasalissa ja kappelissa on tehty muurauksen yhteydessä seiiniin syvennykset virsikirjoja varten.

Kuvat 100-101: Kuusikulmainen seurakuntasali

Kuvat 102-104: Seurakuntasalin seinissä syvennykset virsikirjoille

Kirkkosalin toisella puolella oleva kappeli on pieni ja kodikas tila, joka soveltuu noin 20 henkilön perhejuhlien järjestämiseen. Valoa antaa kattoikkuna. Myös kappeli toistaa kirkkosalin kuusikulmaista muotoa.

Kuva 105: Näkymä kappeliin

Kuva 106: Kappelin kattoikkuna

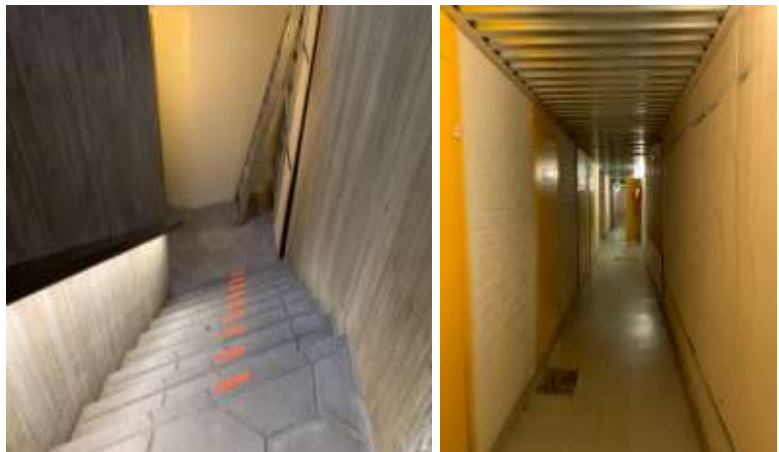
Kirkon yhteydessä oleva erillinen seurakuntasiipi on ulkomuodoltaan ja sisätiloiltaan kirkkoa yksinkertaisempi. Erityisesti sisätilojen yleisilme ja materiaalit ovat kirkkoa huomattavasti halvempia ja vaatimattomampia.

L-kirjaimen muotoinen rakennus jakautuu kahteen sakaraan: kerhosiipeen ja toimistosiipeen. Kerhotilat sijoittuvat puiston puoleiseen sakaraan ja toimistotilat Tulisuohtien ja parkkipaikan puolelle.

Puiston puoleisessa sakarassa, pitkän käytävän varrella on kerhotiloja. Alun perin tilat oli suunnattu muun muassa nuorison askartelukerholle, ruotsalaiselle kerholle, rippikoululle ja partiolaisille.

Parkkipaikan puoleisessa sakarassa on pääasiassa varastotilaa ja tauko- ja toimistotiloja, mitkä ovat olleet kirkon työntekijöiden käytössä. Alun perin toimisto-osassa on ollut mm. kirkkoherran ja pastorin neuvottelu- ja kansliatilat. Toimistosiiven keskiosassa on ollut jonkin aikaa myös asuntona.

Kirkon kellarin kautta kulkevassa yhdyskäytävässä on varastoja, sähköpääkeskus ja lämmönjakohuone. Yksikerroksisessa siipiosassa ei ole kellaria, vaan kellarikäytävä nousee siiven kohdalla takaisin ylös.

Kuvat 107-108: Maanalainen yhdyskäytävä kirkon ja seurakuntasiiven välillä

Kuvat 109-110: Seurakuntasiiven kerhotilat

Kuvat 111-114: Seurakuntasiiven kerhotilat

Lähes kaikkialla seurakuntasiiven tiloissa on valkoiseksi maalatut tiiliseinät ja paneelikatot. Lattiat ovat pääasiassa kuivapuristelaattaa. Kerhotilojen puolella suurin osa ikkunaseinistä on paneeloituja. Matalissa huoneissa on yhtä huonetta lukuun ottamatta puiston puolelle suuntautuva nauhamainen ikkunarivistö. Kahdessa kerhuhuoneessa on takka. Kiintokalusteita on mm. pitkällä käytävällä olevat kaapistot.

Kuvat 115-116: Käytävä rajaa kerhosiiven toimistosiiivistä

Kuva 117: Pääsisäänkäynti käytävän päässä

Nykyään kerhopuolelta on käynti sisäkautta myös toimistopuolelle, kun pitkän käytävän yksi vierekkäisistä wc-tiloista on muutettu läpikulkukäytäväksi. Työntekijöiden mukaan toimisto-osassa on paha homeongelma ja se on ollut jonkin aikaa tyhjillään, lähinnä varastona. Siivessä on myös ollut aikanaan kosteusvaurioita, jotka ovat sittemmin korjattu.

Aikaisemmin toimistosiivestä on ollut neljä uloskäyntiä parkkipaikan puolelle. Nykyään uloskäyntejä on parkkipaikan puolelle kolme, kun käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä aiemmin tilassa olleen huoneiston ovi muutettiin ikkunaksi. Kaikki neljä sisäänkäynneille johtavaa ulkoportaikkoa on säilynyt.

Kuva 118: Tyhjillään olevat toimistotilat

Kuva 119: Kattoikkuna toimistosiiven päässä

Kuvat 120-121: Keittiö toimistotilojen yhteydessä

3. Yhteenveto

Roihuvuoren kirkosta ja seurakuntakeskuksesta laadittu rakennushistoriaselvitys yhdistää tiedot kohteen historiasta, muutosvaiheista ja nykytilasta, ja tarjoaa tiivistetyn kokonaiskuvan rakennuksen tähänastisesta elämäнкаaresta. Kirkko sijaitsee Itä-Helsingissä Roihuvuoren asuntovaltaisella alueella, missä suurin osa alueen rakennuskannasta on 1950-1960-luvulle tyypillisiä asuinkerrostaloja.

Lauri Silvennoisen suunnittelema kuusikulmaisista osioista muodostuva punatiilinen rakennus muureineen ja aukioineen muodostaa juhlavaa kaupunkitilaa Roihuvuoren keskeisimmällä paikalla ja on yksi alueen tunnetuimmista maamerkeistä.

Rakennuskokonaisuus valmistui vuonna 1970. Vehreässä ympäristössä istuva näyttävä kirkkorakennus, sekä yksinkertainen seurakuntasiipi muodostavat yhdessä kokonaisuuden, mikä sulkee sisälleen kirkkopihan. Elementtirakentamisen uranuurtajana tunnettu Silvennoinen on suunnitellut myös muita arkkitehtonisilta piirteiltään samantyyllisiä 1960-luvun kirkko- ja kappelirakennuksia.

Rakennukseen on tehty satunnaisia muutostöitä lähinnä seurakuntasiipeen käyttötarkoituksen muuttuessa. Lisäksi on toteutettu muutamia sähkö ja lvi-muutoksia ja paikallisia korjaus- ja kunnostustöitä mm. julkisivuihin. Massoittelu ja suuret linjat ovat säilyneet ennallaan. Kirkko on kokonaisuutena ikäänsä nähden suhteellisen hyvässä kunnossa.

Kuvat 122-123

4. Lähteet

Kartat ja ilmakuvat:

Helsingin kaupunki, karttapalvelu (kartta.helsinki.fi)

Rakennuspiirustukset:

Helsingin kaupunki, Arska-tietopalvelu

Internet-lähteet:

Kaupunginosat-verkkosivu, Roihuvuori, Roihuvuoren historiaa-artikkeli

(<https://kaupunginosat.fi/roihuvuori/roihuvuoren-historia-mainmenu-193/>), viitattu 23.9.2020

Helsingin Seurakunnat-verkkosivu, Kirkko Helsingissä

(<https://www.helsinginseurakunnat.fi/roihuvuorenkirkko.html.stx>), viitattu 23.9.2020

Helsingin Seurakunnat-verkkosivu, Kirkko Helsingissä, Roihuvuoren kirkko valmistui toukokuussa 1970-artikkeli

(<https://www.helsinginseurakunnat.fi/roihuvuorenkirkko/artikkelit/roihuvuorenkirkkovalmistuitoukokuussa1970>), viitattu 23.9.2020

Arkkitehtuurimuseo-verkkosivu, arkkitehdit, Lauri Silvennoinen

(<https://www.mfa.fi/kokoelmat/arkkitehdit/lauri-silvennoinen/>), viitattu 24.9.2020

Wikipedia-verkkosivu, Roihuvuori

(https://fi.wikipedia.org/wiki/Roihuvuori#cite_note-11), viitattu 1.10.2020

Muut lähteet:

Roihuvuoren kirkkoa ja seurakuntaa koskevat kokouspöytäkirjat, viranomaistiedotteet, piirustukset ja muu aineisto Helsingin seurakuntayhtymän arkistosta

Keskustelut Roihuvuoren seurakunnan työntekijöiden kanssa

Kuvalähteet:

Kuva 1: Roihuvuori, Strömsin kartano Rancken A W, 1936. Helsingin Kaupunginmuseo.

(<https://www.helsinkikuvia.fi/search/record/?search=roihuvuori&page=28>), viitattu 23.9.2020

Kuvat 2-3: Roihuvuori, ostoskeskuksen alue, ilmakuva, Parkkari Heino, 1958. Helsingin Kaupunginmuseo.

(<https://www.helsinkikuvia.fi/search/?search=roihuvuori&page=4>), viitattu 23.9.2020

Kuva 4: Helsingin Seurakuntayhtymän Arkisto

Kuva 5: Helsingin kaupunki, kaupunkimittausosasto, rakennukset, 2016

(https://kaupunginosat.fi/roihuvuori/wp-content/uploads/sites/33/2005/03/historia_R_rakennusten_ikajakauma.pdf), viitattu 6.10.2020

Kuvat 6-8: Ortokuvat vuosilta 1956, 1969, 2019, Helsingin karttapalvelu 2020

Kuva 9: Asemakaava, Helsingin karttapalvelu 2020

Kuva 10: Asemapiirustus, Vahanan Arkkitehdit, Helsingin Seurakuntayhtymä

Kuva 11: Arkkitehti Lauri Silvennoinen

(https://www.google.com/search?q=lauri+silvennoinen&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjc4bWQr_rrAhWl4sKHbrYBP4Q_AUoAXoECBoQAw&biw=1218&bih=960#imgrc=HWMKLuhjSIG2rM),

viitattu 6.10.2020

Kuva 12-13: Roihuvuoren kirkko, Welin P O, 1996. Helsingin kaupunginmuseo

(<https://www.helsinkikuvia.fi/search/?search=roihuvuoren+kirkko>), viitattu 23.9.2020

Kuva 14: Pihlajamäen tornitalot, HS, Helge Heinonen, 2013.
(<https://www.hs.fi/ihmiset/art-2000002633323.html>), viitattu 24.9.2020

Kuva 15-16 Pihlajamäki arkkitehtuuripolku, Otso Pietinen
(https://www.hel.fi/hel2/kanslia/pihlajamaki_arkkitehtuuripolku/sato.html), viitattu 24.9.2020

Kuvat 17-18: Keravan hautausmaan kappeli, Keravan seurakunta, 2020.
(<https://www.keravanseurakunta.fi/siunauskappeli>), viitattu 1.10.2020

Kuvat 19-20: Tammissalon kirkko, Helsingin seurakunnat, 2019.
(<https://www.helsinginseurakunnat.fi/tammissalonkirkko.html.stx>), viitattu 1.10.2020

Kuvat 21-23: Silvennoisen tekemä pienoismalli 1963, Helsingin seurakuntayhtymän arkisto

Kuva 24: Lateran Baptistery
(<https://www.zonzofox.com/roma/what-to-see/explore/attractions/battistero-lateranense>), viitattu 16.10.2020

Kuva 25-26: Helsingin Seurakuntayhtymän Arkisto

Kuva 27: Helsingin Seurakunnat, Kirkko Helsingissä, Roihuvuoren kirkko valmistui toukokuussa 1970-
artikkeli
(<https://www.helsinginseurakunnat.fi/roihuvuorenkirkko/artikkelit/roihuvuorenkirkkovalmistuitoukokuussa1970>), viitattu 23.9.2020

Kuvat 28-31: Helsingin Seurakuntayhtymän Arkisto

Kuvat 32-33: Helsingin Arska 2020

Kuvat 34-35: Helsingin Seurakuntayhtymän Arkisto

Kuvat 36-45: Helsingin Arska 2020

Kuvat 46-50: Helsingin Seurakuntayhtymän Arkisto

Kuvat 51-53: Helsingin Seurakuntayhtymä

Kuvat 54-58: Helsingin Seurakuntayhtymän Arkisto

Kuvat 59-66: Nykytilanne, Anna Lehtonen, Leppänen arkkitehdit Oy, 14.10.2020

Kuva 67: (https://fi.wikipedia.org/wiki/Roihuvuoren_kirkko#/media/Tiedosto:Roihuvuoren_kirkko.JPG),
viitattu 1.10.2020

Kuvat 68-71: Nykytilanne, Anna Lehtonen, Leppänen arkkitehdit Oy, 14.10.2020

Kuva 72: Helsingin seurakunnat / Roihuvuoren kirkko
(<https://www.helsinginseurakunnat.fi/roihuvuorenkirkko.html.stx>), viitattu 1.10.2020

Kuvat 73-75: Nykytilanne, Anna Lehtonen, Leppänen arkkitehdit Oy, 14.10.2020

Kuvat 83-87: Nykytilanne, Anna Lehtonen, Leppänen arkkitehdit Oy, 14.10.2020

Kuva 88: Helsingin seurakunnat / Roihuvuoren kirkko
(<https://www.helsinginseurakunnat.fi/roihuvuorenkirkko.html.stx>), viitattu 1.10.2020

Kuvat 89-95: Nykytilanne, Anna Lehtonen, Leppänen arkkitehdit Oy, 14.10.2020

Kuva 96: Helsingin seurakunnat / Roihuvuoren kirkko
(<https://www.helsinginseurakunnat.fi/roihuvuorensuurakunta/artikkelit/roihuvuorenkirkonkappeli>), viitattu 1.10.2020

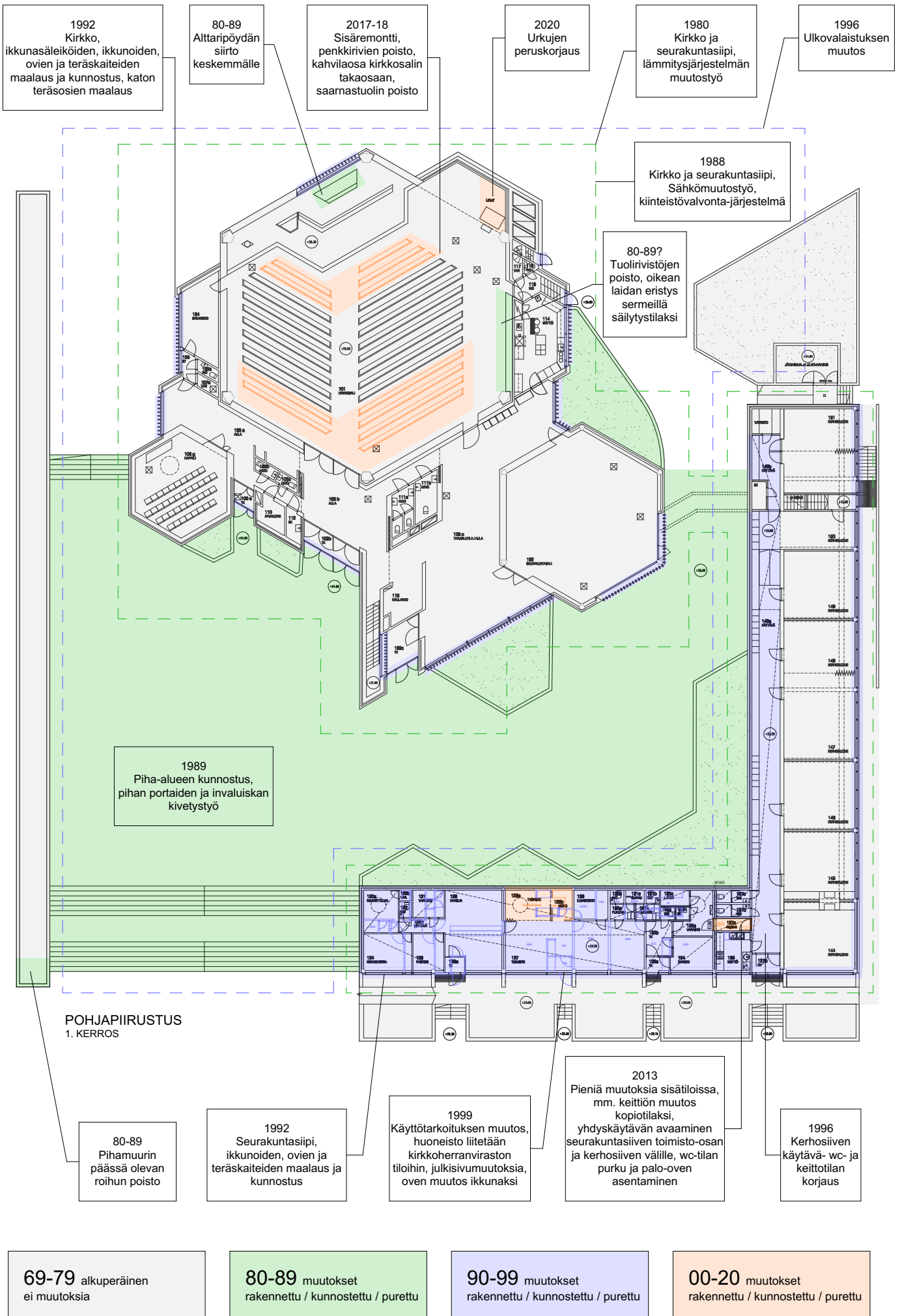
Kuva 97: Kaupunginosat-verkkosivu, Roihuvuori / Roihuvuoren kirkko
(<https://kaupunginosat.fi/roihuvuori/roihuvuoren-kirkko/>), viitattu 1.10.2020

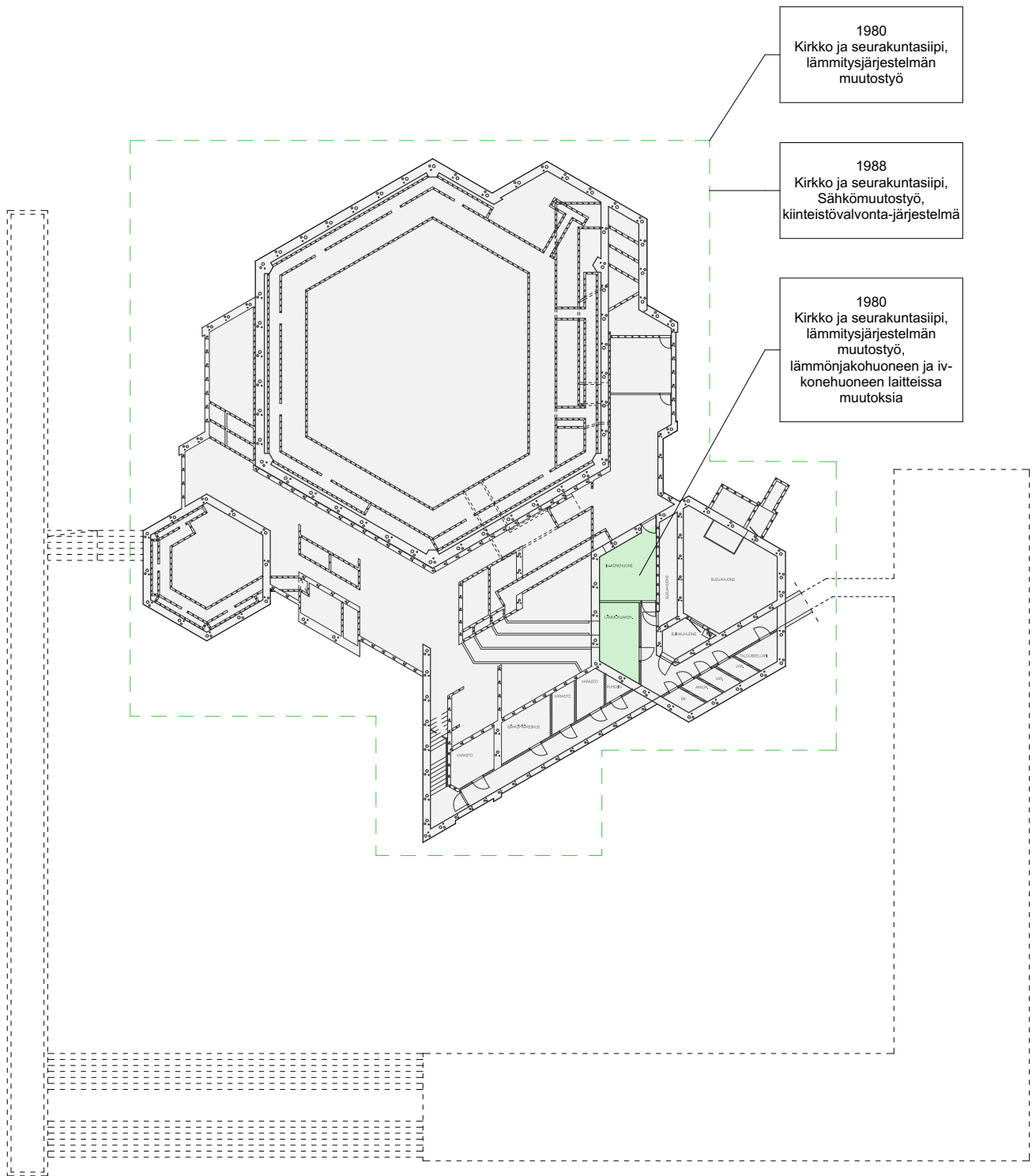
Kuvat 98-104: Nykytilanne, Anna Lehtonen, Leppänen arkkitehdit Oy, 14.10.2020

Kuva 105: Helsingin seurakunnat / Roihuvuoren kirkko
(<https://www.helsinginseurakunnat.fi/roihuvuorensuurakunta/artikkelit/roihuvuorenkirkonkappeli>), viitattu 1.10.2020

Kuvat 106-121: Nykytilanne, Anna Lehtonen, Leppänen arkkitehdit Oy, 14.10.2020

Kuvat 122-123: Helsingin Seurakuntayhtymän Arkisto

1980
Kirkko ja seurakuntasiipi,
lämmitysjärjestelmän
muutostyo

1988
Kirkko ja seurakuntasiipi,
Sähkümüutostyo,
kiinteistövalvonta-järjestelmä

1980
Kirkko ja seurakuntasiipi,
lämmitysjärjestelmän
muutostyo,
lämmönjakohuoneen ja iv-
konehuoneen laitteissa
muutoksia

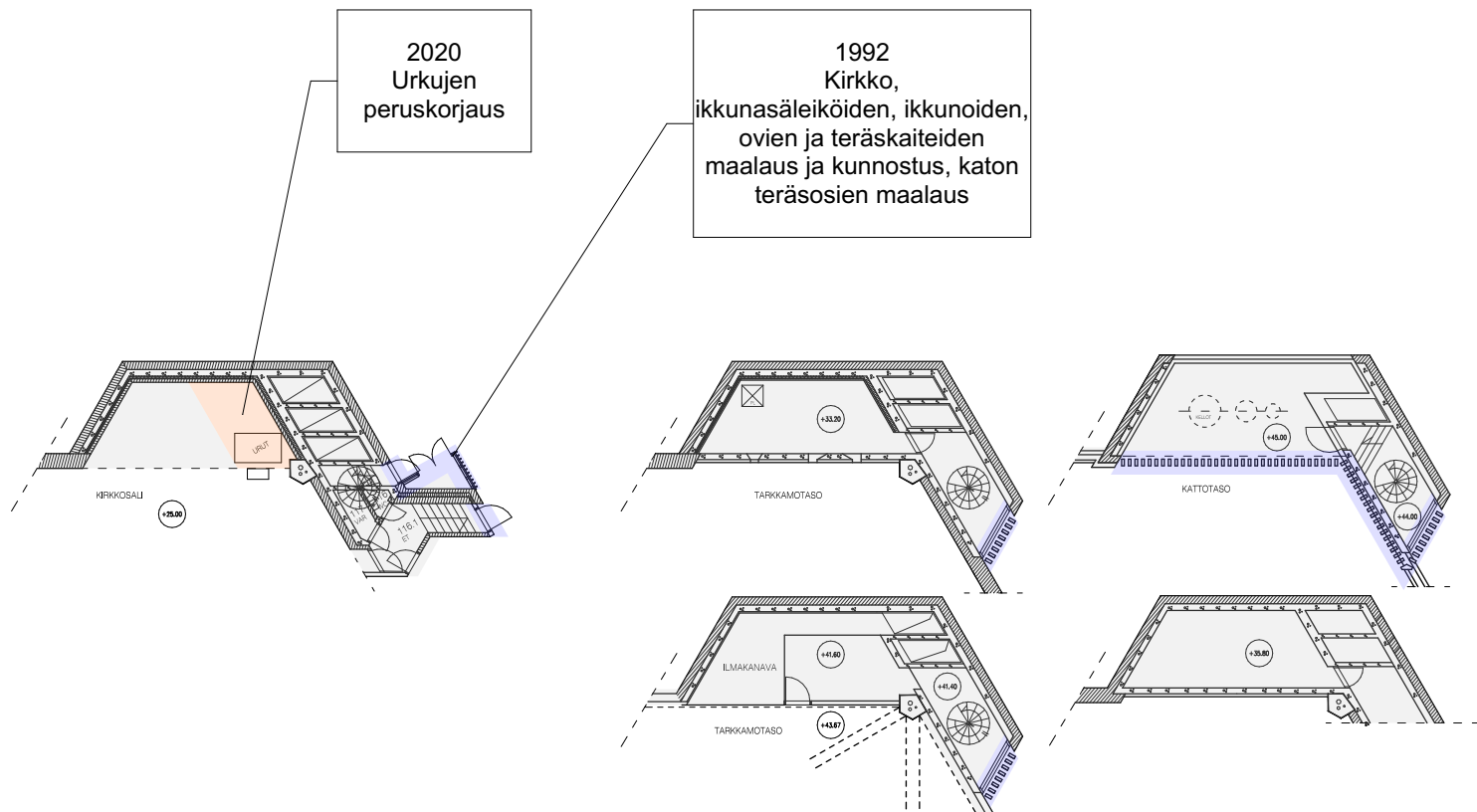
POHJAPIIRUSTUS
KELLARIKERROS

69-79 alkuperäinen
ei muutoksia

80-89 muutokset
rakennettu / kunnostettu / purettu

90-99 muutokset
rakennettu / kunnostettu / purettu

00-20 muutokset
rakennettu / kunnostettu / purettu

2020
Urkujen
peruskorjaus

1992
Kirkko,
ikkunasäleiköiden, ikkunoiden,
ovien ja teräskaitteiden
maalaukset ja kunnostus, katon
teräsosien maalaus

POHJAPIIRUSTUS
KELLORTORNIN TASOT

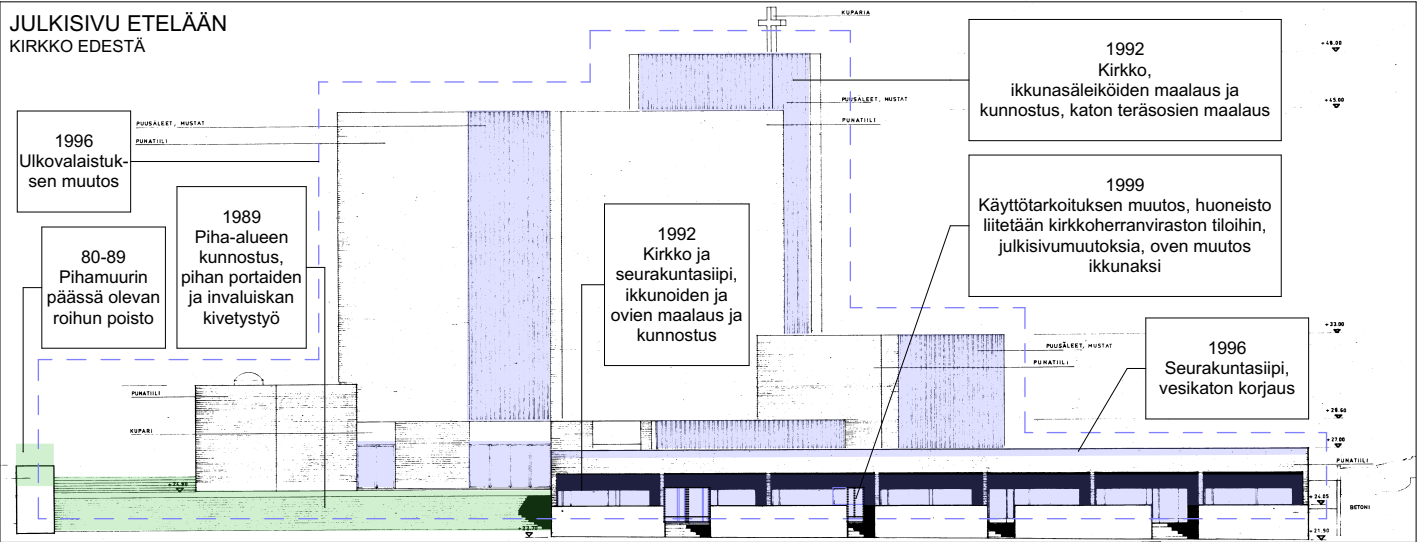
69-79 alkuperäinen
ei muutoksia

80-89 muutokset
rakennettu / kunnostettu / purettu

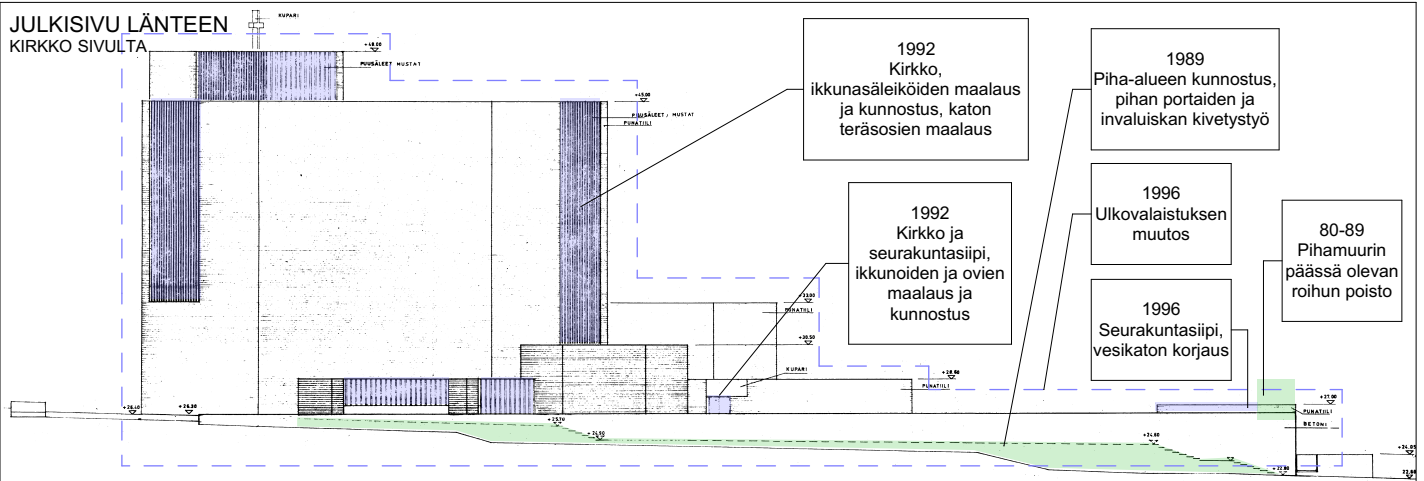
90-99 muutokset
rakennettu / kunnostettu / purettu

00-20 muutokset
rakennettu / kunnostettu / purettu

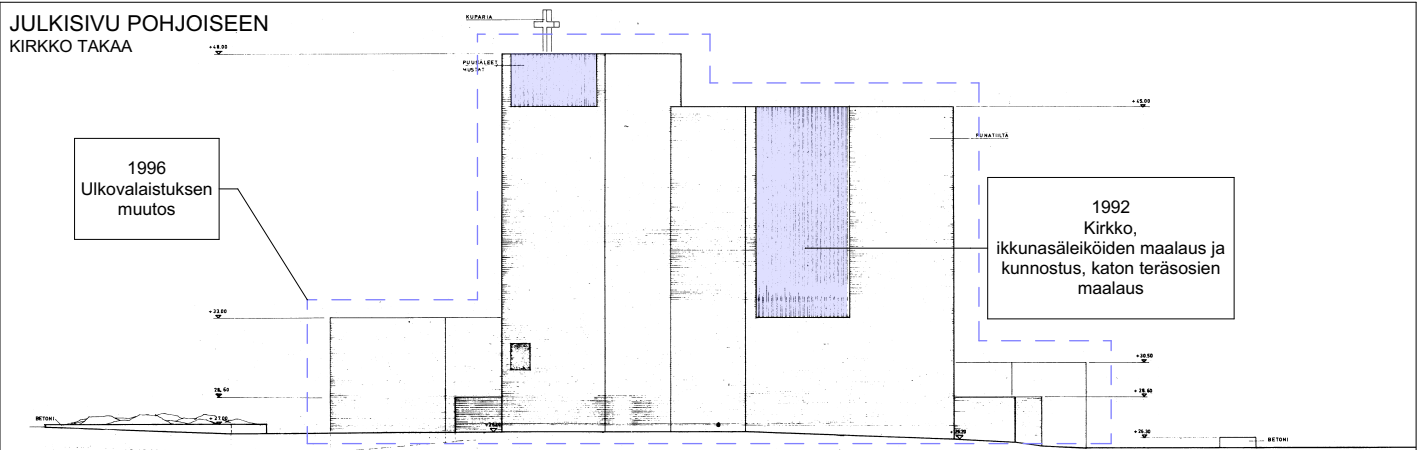
**JULKISIVU ETELÄÄN
KIRKKO EDESTÄ**

**JULKISIVU LÄNTEEN
KIRKKO SIVULTA**

**JULKISIVU POHJOISEEN
KIRKKO TAKAA**

**JULKISIVU ITÄÄN
KIRKKO SIVULTA**

